

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25-26 (1272-1273) 1974 BIRŽELIO - JUNE 20

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Jaunimo tragedijos

Džiaugiamės savo jaunimu, dalyvaujančiu lietuviškoje veikloje. Vyresniųjų tautiečių veidai nušvinta, kai scenoje pamato būrį šokančio, dainuojančio ar vaidinančio jaunimo, nes aiškiai jaučia, kad tai viltingoji mūsų ateitis. Ir iš tikro, nežūrint visų pavoju, iševiojimo užgauso lietuviško jaunimo visuose kraštuose. Tai buvo galima pastebėti ir abiejuose jaunimo kongresuose ir kituose sąskrydžiuose. Gal dar ryškiau matyti lietuviškasis jaunimo veidas paskirose vietovėse, kur virte verda šakota veikla. Už tai tenka garbė tėvams, kurie tokį jaunimą užaugino ir sugebėjo įkvėpti pakankamai lietuviškos dvasios. Tai pozityvioji pusė, kuri įgalina džiaugtis ypač vyresniąją kartą, besisielojančią savo prieaugliu. Yra betgi ir kita medalio pusė: šalia sveiko, gražaus bei ryžtingo lietuviško jaunimo yra palaido elemento, kuris mažai tesirodo savoje bendruomenėje arba visiškai nedalyvauja. Tai jaunimas, kuriam tėvai negalėjo, nesugebėjo ar nesiryžo įkvėpti nei religinės, nei moralinės, nei tautinės dvasios. Atrodo, jie tarytum nelietuviškoje šeimoje gimę ir auge. Lietuviškai moka tikta vieną kitą žodį, su savo tautiečiais beveik nebendruoja, į lietuvių veiklą žiūri abejingai, o apie lietuvišką mokyklą nenori nė girdėti. Visa jų širdis, visas jų gyvenimas pasilieka už lietuviškumo ribų.

Je visi džiaugiamės pozityviosios linkmės jaunimu, tai negatyvusis jaunimas kelia didį susirūpinimą, nes jis patenka į tokį modernųjį nihilizmą, iš kurio nebėra kelio atgal. Yra patirta, kad šeima bei jos aplinka yra pirmoji žmogaus tėviškė, kurion jis auga. Tai pirmosios šaknys, kurios sudaro jaunam žmogui dvasinę ir fizinę atramą. Kai jaunuolis tos atramos netenka, jieško jos pakaito kitur — drauguose, sau patinkamuose sambūriuose. Taip, jis randa čia draugišką atmosferą, bet neranda vadovaujamosios atramos, jaunčios atsakomybės. Tokiu būdu jis ir jam panašūs patenka į klystkelius, vedančius ne į pozityvų, turiningą gyvenimą, o į jo paneigimą. Dabarties faktai tai gana dažnai patvirtina. Jaunuolio savidūdybė nebėra labai retas atvejis. Lietuvių jaunimas nėra išimtis. Štai kai ir Kanadoje: Toronte ir plačiose jos apylinkėse pastaraisiais metais nukirpo savo gyvenimo siūlą bent keturi asmenys ir tai dar labai jauni. Čia turime galvoje ne įvairias eismo bei kitokias nelaimes, kuriose žūsta mūsų jaunimas, bet tikras savidūdybės. Tai jaunimo tragedijos, kurios šaukt šaukiais dėmesio. Jos, žinoma, nėra visuotinės, bet labai jau skrečiančios. Jei žmogus, sulaukęs vos 20 metų, ryžtasi tokiai tragedijai, reiškia yra kažkas didžiai nuodingo jo širdyje. Iš kur gi tie nuodai?

Vargu ar yra pasaulyje specialistas, kuris labai tiksliai galėtų atskleisti visą paslaptį ir pasakytį, iš kur eina tie nelemtieji nuodai. Visais laikais yra buvę savidūdybių — jaunų ir senų dėl įvairiausių priežasčių. Dažniausia jų — psichinės pusiausvyros netekimas, nepajėgimas atsispirti klūtims, didesnis ar mažesnis ligiškumas. Tai bendro pobūdžio konstatavimas, kuris nevisai išsprendžia dabarties jaunuolių šuoį mirtin, juoba, kad tie jaunuoliai kartais būna gerų šeimų vaikai, gavę išsimokslinimą ir globą. Prie to bendrojo bruožio reikia pridėti specifinę dabarties pagundą — narkotikus, kurie platinami net mokyklose. Jie taip pagauja jauną žmogų, taip supančioja, kad tas netenka pusiausvyros. Tada lūžta visos šeimoje įgautos atramos, ir gyvenimas pasidaro neapkeliamas. Vieni nueina į "revoliucinius" būrius, į radikaliausius sąjūdžius, kiti visai pasitraukia iš gyvenimo. Taip gimsta jaunimo tragedijos, laidojančios ir gražias lietuviškas atžalas. Joms išvengti reikia masinio doros visuomenės sukilimo prieš visus pirklius, kurie išnaudoja savo tikslams jaunų žmonių instinktus. Reikia plačiu mastu apsisvalyti nuo visuomenės teršėjų, skleidžiančių pornografinius, narkotinius ir kitokius nuodus. Ir civiliniai, ir religiniai, ir visuomeniniai autoritetai turėtų daugiau rūpintis moralinės atmosferos grynumu. Dvasinė tarša yra tie nuodai, kurie ypač naikina jaunimą. Pr. G.

"Tėviškės Žiburiai" į naujas patalpas

Sis "T2" numeris yra istorinis ta prasme, kad buvo paruoštas dar senose patalpose 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Sekantis numeris, kuris išeis po dviejų savaitių pertraukos, t. y. liepos 11 data, bus jau paruoštas naujose patalpose Anapilio sodyboje. Taip bent suplanuota. Spauštuvė su visomis mašinomis bei reikmenimis persikėlimo darbus pradeda birželio 18 d. Jos įsikūrimas naujoje ir erdvoje vietoje užims keletą dienų. Redakcija ir administracija persikels birželio 25 d. Iki šios datos telefono numeris lieka tas pats, būtent, 368-6813, taip pat ir adresas. Po birželio 25 d. "T2" telefono numeris bus šis: 275-4672; adresas: 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. Visą korespondenciją "T. Žiburiams" po birželio 25 d. prašoma siųsti naujoju adresu. Naujosios "T2" patalpos, įrengtos prie didžišios Anapilio salės pagal architekto V. Liačo projektą, yra žymiai erdvesnės. Tuo būdu laikraščio perso-

KANADOS LIETUVIŲ DIENA
Dvidešimtoji Kanados Lietuvių Diena rengiama Winnipege ryšium su šio miesto šimtmečio sukaktimi. Ją rengti pavesa KLB Winnipego apylinkė. Jos sudarytasis komitetas jau atliko visus paruošiamuosius darbus ir laukia gausaus tautiečių dalyvavimo, nes be lietuvių gausos nebūs ir Lietuvių Nukelta į 10-tą psl.

Politinių kalinių raštas Krekliui

Baltiečiai ir kitų tautų atstovai reikalauja didesnės laisvės respublikoms

Mordavijos koncentracinių stovyklų politiniai kaliniai — baltiečiai, ukrainiečiai ir kaukazičiai parašė raštą augščiausiajam Sov. Sąjungos tautybių sovietui, o nuorašą pasiuntė Jungtinėm Tautom. Rašto autoriai remiasi Sov. Sąjungos konstitucija, kuri laiduoja sąjunginėm respublikom suverenumą. Ta pati konstitucija esą sako, kad vyriausia ir vietinė valdžia priklauso darbo žmonių atstovų tarybom, demokratiškai išrinktom. To nesą Sov. Sąjungoje, nes viską yra užgrobusi komunistų partija, kuri laiko visiškoje priklausomybėje nuo savo centro visas respublikas. Taip pat visi piliečiai laikomi prievartinėje sistemoje, kurioje partija stovi augščiau nei visa tauta. Rašto autoriai ypač plačiai išdėsto rusinimo politiką. Čia pateikiame minėto rašto dalies vertimą, pateiktą ELTOS. Red.

Rusiškame katilė

Tarptautybinių santykių sferoje komunistų politika yra nukreipta į nerusų tautybių suliedinimą su rusų tauta. Jų reklamuojamas naujos sovietų tautos kūrimas praktikoje pasirodė esanti sena rusifikacijos politika. Tiesa, ji vykdoma netaip grubiai ir žiauriai, kaip prieškariniais ir pirmaisiais pokariniais metais, kai į RSFSR gilumos rajonus prievarta buvo iškeliamos nerusų tautybių žmonių masės ir net ištisos tautos, kurios, išsklaidytos tarp rusų gyventojų ir atplėtos nuo savo tautinės dirvos, buvo asimiliuojamos ir savo skaičiumi papildė rusų tautą. Dėl priverstinio gyventojų iškėlimo likę tušti rajonai buvo apgyvendinami rusų kolonistais, kurie vieninteliai Sovietų Sąjungoje turi kultūrinės autonomijos teisę už savo administracinių sienų (rusiškas mokyklas, leidyklas, teatrus ir kt. visų sąjunginių respublikų teritorijose). Todėl jie nėra linke asimiliuoti su vietiniais gyventojais, o priešingai — daro stiprią rusišką įtaką pastariesiems. Šiandien pakraštinių tautinių rajonų sustiprinimas ekonominiis kėlimas yra susijęs su siuntimu į juos daugiatautės darbo jėgos, kuri, pastatyta prieš pasirinkimą tarp vietinės ir rusų kalbos, dėl pramonės ir jos vadybės surusėjimo, pasirenka rusų kalbą, ryškiai padidindama tautinės respublikos rusiškai kalbančių gyventojų skaičių ir pasidarydama nauju galingu šiu šričių rusifikacijos židiniu. Pramonės, vazu (augštųjų mokyklų) ir technikumų rusifikacija dažnai verčia ir vietos gyventojus pirmenybę atiduoti rusų kalbai.

Tokia pat padėtis pastebima ir pagrindinėse tautinių, sąjunginių ir autonominių respublikų teritorijose esančiose pramonės įmonėse, kurios nėra jų priklausomybėje (taip vadinamo bendrasąjunginio priklausomumo įmonėse). Rusų kalba neteisėtai pasidaro valstybine kalba tautinių sąjunginių ir autonominių respublikų teritorijose. Tai stato rusų kalbą į privilegijuotą padėtį. Savivališka pasiskyrusi tarpininku kultūrinuose, dvasiniuose ir ekonominiuose santykiuose tarp Sovietų Sąjungos tautybių ir su likusiu pasauliu, rusų kalba naudojasi dvasinio bankininko privilegijomis, kaupdama savyje ne jos sukurtąsias vertybes, tuo pačiu metu būda-

ma filtru, kuris į tarptautybinių gyvenimą praleidžia tik tai, kas sutinka su Rusijos interesais.

jami žmonės daugelio kitų tautybių, kuriuos organizavo sąjūdį už atsiskirymą nuo Rusijos.

Londono, Ontario, miesto bibliotekoje buvo surengta kultūrinė baltiečių paroda. Ant bibliotekos rimų sienos matėsi 15 kvadratinį pėdų dydžio įrengta vitrina prie pagrindinio įėjimo. Ji ryškiai skelbė Estijos, Latvijos ir Lietuvos vardus. Paroda apėmė apie 30.000 asmenų

Rusiškumo garbinimas

Per valstybinių mokyklų sistemą priauganti karta yra verčiama visai garbinti Rusiją ir visa, kas rusiška. Dėstomoji SSSR istorija faktinai yra ne kas kita, kaip Rusijos imperijos istorija — joje svarbiausias istorinis vaidmuo priskiriamas Rusijai ir rusų tautai, o kitos tautos figūruoja tikrai Rusijos valstybingumo interesų šviesoje. Neseniai leistuose dėstyti tautinių sąjunginių respublikų mokyklose sąjunginių respublikų istorijos nepaprastai suglaustuose kursuose istorijos faktai taip pat iškraipyti ir vienašališki. Rusų užkariavimas kaimyninių valstybių ir tautų bei jų įjungimas į Rusijos imperijos sudėtį visuomet pateikiamas kaip didelė jų laimė. Nerusų tautų laisvės kovos prieš Rusijos imperiją arba visai nutyliamos, arba vaizduojamos kaip reakcioneriniai konservatyvūs sąjūdžiai. Ir šiandien betkoks judėjimas už tautinį apsisprendimą komunistų propagandos laikomas buržuaziniu nacionalizmu ir yra žiauriai persekiojamas valstybės baudžiamųjų organų.

Reikalavimai

Gyvybiškai suinteresuoti ne tik fizinio mūsų tautų išsilaikymo bei jų ekonomine gerove, bet ir tolimesne jų kultūros pažanga, mes reikalaujame griežto laikymosi konstitucijos nuostatu, laiduojančių mūsų tautoms ateitį, būtent:
1. Privalomo tautinių kalbų valstybingumo tautinėse ir autonominėse respublikose.
2. Suteikimo ir įgyvendinimo teisės į kultūrinę autonomiją visoms tautinėms mažumoms už jų administracinių sienų arba panaikinimo privilegijos rusams išskirtinai naudotis ta teise.
3. Išplėtimo sąjunginių respublikų suverenų teisų turėti tiesioginius santykius su likusiu pasauliu kultūrinėje, politinėje ir ekonominėje srityje.
4. Sudarymo respublikų karinių dalinių, kaip yra SSSR konstitucijos 18 paragrafe numatyta.
5. Perdavimo pilnon sąjunginių ir autonominių respublikų priklausomybėn jų teritorijose esančių visų pramonės įmonių, o taip pat tautinės teritorijose esančių natūralių išteklių eksploatavimu. Organizavimo tarp-respublikinių santykių lygybės pagrindais.
6. Atstatymo pilnos valdžios konstitucinių organų, t. y. darbo žmonių atstovų sovietų. Griežtai atskirti ribą tarp valstybės valdžios ir partijos įtakos, įvesti SSSR KP veiklos kontrolę. (Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PREZ. R. NIKSONAS SUSILAUKĖ KARALISKO SUTIKIMO EGIPTE, gerokai pralenkusio velionies prez. A. G. Nasserio 1964 m. suorganizuotą priėmimą Nikitai Chruščiovui, kai tarp abiejų kraštų buvo šilti santykiai. Kairo gatvėse prez. R. Niksoną entuziastiškai sveikino pora milijonų šio miesto gyventojų, skanduodami jo pavardę. Gatvės buvo dekoruotos didžiuoliais prez. A. Sadato ir prez. R. Niksono portretais, o plakatai skelbė JAV prezidentui reikiama pasitikėjimą, kurio jam dabar taip trūksta svajame krašte. Prez. A. Sadatas Egipto vardu prez. R. Niksonui iškėlė augščiausią žymenį — Nilo ordina kaip padėkos ženklą už jo pastangas taikos reikaluose. Abu prezidentai iš Kairo traukiniu nuvyko Aleksandrijon, pakeliui pasveikinti 3,5 milijono egiptiečių mimos, susirinkusių 130 mylių geležinkelio ruože. Aleksandrijos gatves taip pat buvo užtvėnkę jos gyventojai. Prez. R. Niksonas pasirašė reikšmingą sutartį, kurios dėka Egiptui bus parūpinti atominiai reaktorai ir atominis kuras elektros jėgėnoms griežtoje amerikiečių kontroleje. Šis sutarties punktas gerokai primena Kanados ir Indijos sutartį. Nors Kanados reaktorai buvo skirti elektros jėgėnoms, Indija juos panaudojo atominei bombai pasigaminti. Pagal naująją sutartį bus sudarytos dvi amerikiečių ir egiptiečių pareigūnų grupės, kurių viena rūpinsis Sueso kanalo rekonstrukcija, o kita — amerikiečių privataus kapitalo investavimu Egipte. To kapitalo Egiptas nori gauti net \$2 milijonus pramonės ir žemės ūkio reikalams. Prez. R. Niksonas taipgi pažadėjo Egiptui teikti ir erdvių technologiją. Saudi Arabijos karalius Faisalas prez. R. Niksonui aštoriausiai pabrėžė Palestinos problemą, pasisakydamas už visų Izraelio okupuotų žemių grąžinimą ir pasitraukusių palestiniečių grąžinimą į savo buvusius namus Izraelyje. Sirijoje prez. R. Niksonas pasiekta svarbiausias susitarimas buvo užmegzti diplomatinis ryšius, kuriuos Sirija nutraukė po 1967 m. karo. Izraeliui prez. R. Niksonas taip pat pažadėjo atominius reaktoriuos bei jų technologiją civiliniams reikalams ir ilgalaikę ekonominę paramą atsverti papildomoms Izraelio karinėms išlaidoms.

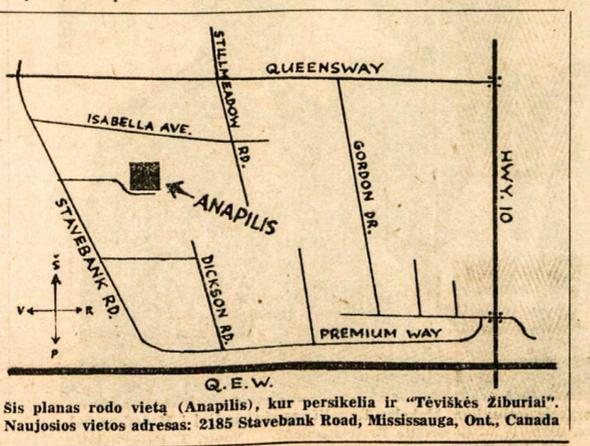
ATLEIDO MINISTERI
Prancūzijos prez. V. G. d'Estaing ir premjeras J. Chirac atleido reformų ministerį J. J. Servan-Schreiberį, radikalų vadą, dėl solidarumo pažeidimo ministerių kabinete. J. J. Servan-Schreiber apkaltino Prancūzijos karinę vadybą atominių bandymų primetimu naujajai vyriausybei. Pasak jo, prez. V. G. d'Estaing nebuvo iš anksto paimtuotas apie suplanuotus atominių bombų bandymus pietinėje Ramiojo vandenyno dalyje. Rinkiminiame vajuje prez. V. G. d'Estaing pasakė už tuos bandymus, bet pažadėjo juos kaip galima greičiau perkelti po grindin. Dabartinė bandymų serija atmosferoje esanti paskutinė. Prez. V. G. d'Estaing vyriausybė, skelbdama kovą 17% infliacijai, padidino asmeninių pajamų mokesčius 15%, biznio mokesčius — 18%.

EKONOMINIS BANKROTAS?

Romoje atsišatydinimo vyriauro M. Rumoro koalicinė premjersybė, kurią sudarė krikščionys demokratai, socialdemokratai ir socialistai. Ministeriai nestengė susitarti dėl priemonių ekonominei chaosui pašalinti. Prekybos deficitas Italiją yra priveręs per pastaruosius dvejus metus pasiskolinti iš užsienio \$10,5 milijono sumą, už kurią dabar kasmat reikia mokėti \$700 milijonų palūkanų, o šioms metams vėl pranašaujamas \$8,5 milijono deficitas. Prez. G. Leone, iš karto priėmęs premjero M. Rumoro atsišatydinimą, vėliau jį atšaukė. Pasikalbėjęs su partijų vadais, jis ragino premjerą M. Rumorą tęsti darbą ir įjėškoti skubių sprendimų. Nuo to laiko, kai 1943 m. Italijoje buvo panaikinta fašistinė diktatūra, šis kraštas jau yra turėjęs 36 ministerių kabinetų.

FUTBOLU PIRMENYBES

Galvosūkj V. Vokietijos kancelerio H. Schmidto vyriausybei sudaro prasidėjusios pasaulinės futbolo pirmenybės. Bijoma, kad arabai vėl gali pakartoti teror veiksmus, kurie 1972 m. sudrumstė olimpiadą Miunchene. Pirmiausia iš kalėjimo buvo paleisti ir iš V. Vokietijos išsiųsti trys palestiniečiai, kaliniai už bandymą susprogdinti Izraelio "El Al" orinio susisiekimo bendrovės įstaiga V. Berlyne. Buvo spėjama, kad juos gali bandyti išlaisvinti jų draugai, pasigrobdami įkaitus. Policija suėmė penkis arabus, priklausančius dviem grupėm, kuriuos pirmenybių metu planavo įsiveržimą į stadionus, Izraelio ambasados Bonnoje ir kelevinių lėktuvų puolimus. Du sumtiėti yra arabai studentai Heidelbergo ir Saarbrueckeno universitetuose. Hamburge buvo sulaukiyti ir iš V. Vokietijos išsiųsti du arabai, kurių vienas turėjo partizanų "Al Fatah" organizacijos nario liudijimą. V. Vokietijon jie buvo atvykę nelegaliai, bet policijai nepavyko surasti įrodymų, kad jie planavo kokį nors atentatą.

Sis planas rodo vietą (Anapilis), kur persikelia ir "Tėviškės Žiburiai". Naujosios vietos adresas: 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont., Canada

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai" Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15 Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc. Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada M6J 1W4 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* SVENTIEJI METAI popiečiaus Pauliaus VI jau oficialiai paskelbti specialia bulte, kurioje kviečiami visi atnaujinti savo vidinį gyvenimą, Bendrijos gyvenimą ir siekti laisvės, teisybės, vienybės bei taikos pasaulyje.

* Vatikano santykiai su KUBA vėl pagerėjo. Tai pasekmė arkiv. Agostino Casaroli susitikimo su Fidel Castro Kuboje. Nors per visą laikotarpį nuo komunistinio per-versmo diplomatiniai santykiai nebuvo nutraukti, tačiau Vatikanas buvo atsaukęs savo apaštališkąjį nuncių ir palikęs jo vietoje chargé d'affaires. Šiuo metu esančiam Kuboje chargé d'affaires vysk. C. Zachi buvo suteiktas apaštališkojo nunciatus titulas. Kuba visą laiką turėjo savo ambasadorių Vatikane. Juo ir dabar tebera Luis Amado-Blanco. Jis, kaip vyriausias diplomatinis Vatikano korpuse, yra to korpuso dekanas.

* JAV ALKOHOLIKAMS KUNIGAMS Vatikanas leido koncelebruojamoje Mišiose šventčiausiąjį priimti tik duonos pavidalu, o paskirai aukojamoje Mišiose vietoj vynu naudoti konsekracijai neraugintą gryną vynuogių sūnka. Tokį leidimą kunigui tegali duoti jo vyskupas, jeigu tas kunigas yra gydomas ar buvo gydomas nuo alkoholizmo. Šį Vatikano dokumentą pasirašė doktrinų kongregacijos prefektas kard. Franjo Šeper. Panašūs leidimai jau yra duoti Vokietijai ir Prancūzijai.

* RELIGINĖ MUZIKA, kuri dabar dažnai girdima katalikiškose šventovėse, būtų nušvilpta nuo koncertu scenų, tvirtina muzikas Colin Mawby, Westminster katalikų katedros muzikos vadovas, straipsnyje, paskelbtame "Times of London". Katalikų Bendrija turėtų ypatingą dėmesį kreipti į muzikos kokybę, kaip ir labai svarbų vaidmenį elementui, įvairių šventovėse, kaip ir senovėje, turėtų įgalinti dabarties muzikus kurti ir atlikti savo religinius kūrinius, kurių lygis turėtų būti augstas ir vertas Dievo garbės. Mawby kaltina dabartinis Katalikų Bendrijos vadovus, kad jie nekrepia dėmesio į religinės muzikos skoningumą bei vertę ir leidžia šventovėse įsiviešpatuoti muzikai, nevertai to vardo.

* ANGLIJOS PARLAMENTUI pateiktas įstatymo projektas, pagal kurį Anglijos kanclerius galės būti ir katalikas. Sv. Tomas More buvo paskutinis katalikas ir pirmasis pasaulietis kancleris, kai Anglija su karaliumi atskilo nuo Romos K. Bendrijos. Po to įstatymai neleido katalikams užimti augstų vietų Anglijoje.

* SIR ARNOLD LUNN, žymus anglų katalikų rašytojas, Chesterton ir Belloc bendraamžis, mirė Londone, Anglijoje, sulaukęs 86 m. amžiaus. Jis buvo gimęs Indijoje metodistų misionierių šeimoje ir tapo kataliku būdamas 36 m., kai parašė knygą "Roman Converts". Prieš tai jis buvo išgarsėjęs savo knygomis apie slidinėjimo sportą ir 1922 m. buvo padaręs pirmąjį modernų slalomo taktą Šveicarijoje prie Mueren miesto. Vėliau jis rašė knygas, gin-damas katalikų tikėjimą. Per visą gyvenimą jis yra parašęs 54 knygas. 1952 m. karaliene Elzbieta II jam suteikė titulą "Sir". Paskutiniu metu jis daug rašė, stengdamasis apsaugoti tikrąsias katalikų tikėjimo vertybes nuo besaikio tuštumų ir nurodymams kurios naujovės bei kraštotinumai tas vertybes griauja. Jis buvo vienas tu žymiausių katalikų rašytojų, kurie turėjo labai daug itakos katalikiškajam anglų mintijumui pirmoje šio šimtmečio pusėje.

* KARD. JOZSEF MINDSZENTY, lankydami JAV, susitiko eilę senatorių bei kongreso narių Vašingtone ir visus prašė priešintis betkokiam komunistų pastangom grąžinti Sv. Stepono karūną komunistinėm Vengrijon. Korespondentų užklaustas apie savo atsiminimų knygą, paaiškino, kad anglų kalba ji pasirodysianti š. m. lapkričio mėnesį. Tos knygos pirmąją dalį jau yra skaitęs Paulius VI praėjusią vasarą ir dėl turinio nieko jam neprikišo, tik tai abejojo, ar tinkamu laiku ta knyga išleidiama.

* KUN. RICHARD T. CLEARY, SJ, N. Anglijos jėzuitų provincijos vyresnysis, kuris sukėlė kontroversiją, įsakymas kun. John J. McLaughlin, SJ, prez. Niksono pagalbininkui, vykti 8 dienų "apmąstymui", o jei ne — bus suspenduotas. Dabar jis atšaukė visus savo įsakymus bei pasisakymus ir leido toliau kun. McLaughlin, SJ, darbuotis prez. Niksono tarnyboje. Atrodė, kad provincinolas tai įsakymą buvo davęs įkarštyje, nes tuo metu labai puolama Niksoną gynė ir šauoniai žurnalistų argumentus televizijoje atrėmė kun. McLaughlin, SJ.

* RODEZIJOS KATALIKŲ VYSKUPŲ teisingumo ir taikos komisija pasmerkė teroristinius veiksmus tiek prieš juoduosius, tiek prieš baltuosius. Daugiausia teroristinių veiksmų pasitaikė iš tu, kurie yra nusistatę prieš dabartinį režimą.

* BOSTONO UNIVERSITETO KATALIKŲ KAPELIONŲ vienai dienai išvykus, jo pagalbininkė uršulietė seselė Gloria Fitzgerald nutarė atlaikyti studentams pamaldas. Tačiau tos jos pamaldos buvo Mišių pamėgdžiojimas. Ji net duoną ir vynu "konsekravo". Bostono arkivyskupija tuojau jai įsakė pasitraukti iš universiteto katalikų studentų tarpe užimamą pareigą.

* SUDANO VYSKUPAI savo ganytojiškame laiške tikintiesiems nusiskundė kunigų ir vienuolių brolių bei seserų trūkumu. Visa eilė parapijų neturi kunigų, o seminarijos bei mokyklos neturi tinkamai paruoštų mokytojų. Visi tikintieji kviečiami Ugandos kankinių dieną, kuri yra birželio 3, melstis už vargstančius afrikiečius ir už pašaukimus į kunigus bei vienuolius.

* KARD. GIUSEPPE SIRI, Genujos arkivyskupas, vadovavo grupel kunigų ir pasauliečių maldininkų, kurie lankėsi bei meldėsi Leningrade apie slidinėjimo sportą ir 1922 m. buvo padaręs pirmąjį modernų slalomo taktą Šveicarijoje prie Mueren miesto. Vėliau jis rašė knygas, gin-damas katalikų tikėjimą. Per visą gyvenimą jis yra parašęs 54 knygas. 1952 m. karaliene Elzbieta II jam suteikė titulą "Sir". Paskutiniu metu jis daug rašė, stengdamasis apsaugoti tikrąsias katalikų tikėjimo vertybes nuo besaikio tuštumų ir nurodymams kurios naujovės bei kraštotinumai tas vertybes griauja. Jis buvo vienas tu žymiausių katalikų rašytojų, kurie turėjo labai daug itakos katalikiškajam anglų mintijumui pirmoje šio šimtmečio pusėje.

Padėka

Mūsų 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga nuoširdžiai dėkojame mons. dr. J. Tadaraskui už taip iškilmingai atlaikytas šv. Mišias mūsų šeimos intencija, už suteiktą palaiminimą ir už gražius sveikinimus bei linkėjimus ateičiai.

Marija ir Liudas Borusai

Slaptoji sovietų tarnyba, anksčiau žinoma kaip NKVD, vėliau kaip KGB, yra didžiausia pasaulio žvalgyba. Jai yra pajungtos visos kitos sovietų tarnybos: diplomatai, prekybos ir techniškos misijos, delegacijos ir tarptautines organizacijas, pasikaitininkai ir studentai. Jų užduotis — kelti revoliucijas, pervestumus, rinkti žinias. Vakarams atstovaujia Maskvoje 809 diplomatai, sovietai turi 1769 diplomatų laisvajame pasaulyje.

Neseniai iš Britanijos buvo ištremiti sovietų 105 šnipai, vaidinę diplomatus. Slaptosios sovietų tarnybos agentų pabėgimas gana retai pasitaiko. Dažniau tai įvyksta satelitų kraštuose.

II D. karo metu Nikolajus Chochlovas, sovietų žvalgybos aprūpintas netikrais dokumentais, atsidurdavo vokiečių srityse ir vėl pradindavo iš ten, palikęs nacių, liudinčius dėl gau-leiterio mirties. Rusai labai sumaniai vykdė tokį žaidimą.

Po karo jaunasis leitenantas iškilo iki gana augšto slaptosios sovietų tarnybos kapitono laipsnio. Atlikęs rutinos darbus, jis buvo ruošiamas didesnei rolei: grįžti į Vokietiją, įsikverbti ir rusų emigrantų organizacija — Rusų Laisvės Sąjūdį NTS ir nužudyti jos vadą dr. N. Okolovičų. Šiam tikslui sovietų žvalgybos inžinieriai paruošė jam specialią cigarečių dėžutę, kurioje buvo paslėptas revolveris, šautantis be garso ciano kulip-kas.

Chochlovui buvo sunku išvykti iš Sovietų Sąjungos į Vokietiją dėl asmeninių priežasčių.

Sovietų agentas, nevykęs uždavinio

Pilna informacija apie buvusį KGB kapitoną Nikolajų Chochlovą

— jam reikėjo palikti žmoną ir naujagimį, 20 dienų sūnų, bet jis turėjo vykdyti įsakymą.

Atrodė, kad viskas eina pagal planą. Energingas ir ypatingai inteligentiškas jaunas vyras sugebėjo įsikverbti į Rusų Laisvės Sąjūdį ir palaipsniui prari-tėti prie jų vado dr. Okolovičiaus. Kai jis buvo pakviestas į Okolovičiaus butą, užuot jį nužudęs, kai jam atidarė duris, įėjo į kambarį, padėjo ant stalo mirtinį ginklą ir papasakojo visą istoriją.

NKVD misija nepavyko, nes sovietų žvalgyba nežinojo, kad Chochlovai buvo krikščionys. Karo metu, labai rizikuodamas savo gyvybe, jis žudėdavo, atlikdamas kario misiją, tačiau tai-kos metu nužudyti žmogaus jis negalėjo. Atsisveikindamas su juo žmona pasakė, kad persi-ksis su juo, jei jis nužudys nu-matytą auką.

Aišku, dr. Okolovičius klausė Chochlovą, kuo jis jam galėtų padėti. Taip, išgabinti Chochlo-vo ir sūnų iš Sovietų Sąjungos, kol sovietinė žvalgyba su-žinos apie jo pabėgimą.

Kelias savaites buvo planuo-jami pabėgimo keliai. Daug siū-lymų, idėjų svarstyta ir atmes-ta, nes buvo pavojinga ir Ameri-kos diplomatams Sovietų Są-jungoje. Pagaliau Chochlovas pasiūlė praktišką planą, kuris mažai buvo pavojingas asme-nims, jį vykdantiems, nors ga-lėjo pasibaigti neribotu Choch-lovienės ir sūnais pasilikimu JAV ambasadoj. Vėliau už ame-

rikiečių padarytas "malones" rusams šie leisti išvykti Choch-lovieni ir sūnui.

Sutarta, kad Chochlovas per-duos informaciją per vokiečių radiją, pranešdamas savo tapa-tybę, kartu duodamas savo žmo-nos adresą, kelių šimtų jardų atstumo nuo JAV ambasados Maskvoje. Jo transliacija įvyks-tu metu, kai žmona maitins kūdikį. Transliacijos nuorašas bus nuskradintas į JAV amba-sadą, kur du savanoriai iš JAV žurnalistų lauks transliacijos pradžios. Zinodami tekstą, vos išgirdę transliacijos pirmuosius žodžius, jie skubės į Chochlovi-enės butą, kviesdami ją paklaust "dingusio" vyro kalbos.

Aišku, tokiomis sąlygomis jo-kia žmona neatsisakytų klausyti savo vyro kalbos ir savo no-rių išvykti su žurnalistas. Tačiau sovietai negalėtų kaltinti, kad jų piliečiai buvo pagrobti.

Viskas vyko gerai, bet tik-tai Vokietijoje. Paskutiniu metu ar-ba amerikiečių ambasada atšau-kė šią gelbėjimo operaciją, arba savanoriai žurnalistai išsigando. Kitą dieną Janina Chochlovienė ir jos sūnus dingo iš savo buto Maskvoje.

J. Jostenas, "Zinių iš už ge-ležinės uždangos" redaktorius, 1957 m. vasarą dalyvavo meti-niame rusų emigrantų organi-zacijos NTS kongrese Frankfur-te. Čia pagrindinis kalbėtojas buvo kpt. Chochlovas. Josteno draugė H. Bower, britų parla-mentaro žmona ir rašytoja, su-sitarė pietauti su Jostenu ir

Chochlovu. Pietauti buvo numa-tyta ant naujai pastatyto vieš-bučio plokščio stogo. Chochlo-vas, labai gerai mokėdamas vo-kiečių kalbą, pasakojo savo pa-tyrimus. Pasakodamas savo isto-riją, jis išreiškė nepasitenkini-mą tais asmenimis, kurie jį ap-vyklė. Po pietų jiedu atsisveiki-vo su ponja Bower ir įėjo į kel-tuvą. Jostenas, kuriam Chochlo-vas iš karto patiko, paklausė jį, ar jis nebija, kad anksčiau ar vėliau būsiąs nužudytas, norint atbaidyti kitus nuo pabėgimo. Nepaprastai ramiai Chochlovas atsakė: "Jei aš perdaug apie tai galvočiau, mano nervai siurtų, ir tai būtų bausmė, kurios jiems nereikėtų įvykdyti. Aš esu atsar-gus, bet daugiausia darau planus ateičiai ir nežūriu atgal." Taip pat jis pasakė rašą knygą. Ne-paisant trūkdyimų, vėliau ši kny-ga "The Right to One's Own Conscience" buvo išleista (Muel-ler, London).

Jiedu autobusu nuvyko į NTS kongresą. Neujė į restoraną, jie sutiko keletą rusų ir kitų trem-tinių. Taip pat prisijungė (jau miręs) britų parlamentaras E. Partridge. Staiga Chochlovas, beveik nieko nesakydamas, pa-sitraukė nuo stalo. Tik po mė-ne-sio Jostenas pamatė Chochlo-va, kai surengė jam spaudos

konferenciją Heathrow aerodrome, bet tai buvo jau skirtingas Chochlovas. Kas įvyko?

Frankfurto restorane, tik pa-ragavęs kavą, pajuto kažką įtartinio. "Galbūt, tai buvo da-ugiau intuicija, negu įtarimas. Dėlto negėriau kavos." Po to jis labai susirgo ir buvo nuga-bentas į Frankfurto karo ligoni-nę. Kavoj buvo mirtinė talio do-zė. Nugabentas į ligoninę, kpt. Chochlovas pasakė: "Aš nenoriu mirti kaip nežinomas, aš noriu gyventi bei tęsti kovą prieš komunizmą. Ir jei aš mirsiu, noriu, kad nusikaltimo iškėlimas suduotų dar vieną smūgį tero-ristiniam sovietų režimui." Tik tai, kad jis išgėrė kavos tik po-rą gurkšnių, išgelbėjo jo gyvy-bę. Nežiūrint to, jo kūno visa oda kraujavo. Net po mėnesio jo veidas buvo ištinęs kaip pil-nas menulis, o galva visai nupli-kusi. Dabar, po 17 metų, Choch-lovo atvaizdas buvo idėtas britų "Radio Times" viršelyje, nes jis yra centrinis asmuo britų doku-mentiniame filme apie KGB, pa-rodytame 1974 metų vasario 12 dieną.

J. St.

Lietuviška baldų dirbtuvė Torontė

Daromi nauji minkšti baldai ir ap-traukiami seni PIGIA KAINA. P. Luby. Tel. WA 2-7981, 261-0537

PADĖKA

Mūsų mylimoms Mamytėms Čikagoje ir Lietuvoje mirus, reiškiamė nuoširdžiausią padėką visiems užprašiusiems šv. Mišias už velionių sielas, pareikšiusiems užuojautas spaudoje, laiškais ar asmeniškai. Visiems nuoširdus ačiū.

Nuliūdę —

E. R. Draudvilai
S. B. Grikeniai

Devynios dienos žydinčiame krašte

Įspūdžiai ir prisiminimai iš kanadiško "Gyvataro" išvykos Kolumbijon

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

G. BREICHMANIENĖ

Šeštadienis — vasario 23

Tai paskutinė mūsų diena Kolumbijoje. Tad iš ryto visi bėgioja po krautuves ir, kaip Kanados ambasadorius teisingai įspėjo, nori nusipirkti ir parsivežti visa, ką tik akys mato. O čia daug gražių medžio dirbinių, audinių, sidabro ir aukso papuošalų. Be to, odos dirbiniai gražūs ir nebrangūs. Tad beveik visiems prisieina ir po antrą lagaminą įsitaistyti.

Siandien 12 v. vizitas pas konsulą St. Sirutį jo rezidencijoje, kuri yra toliak už miesto, pamaldos, Vasario 16 minėjimas ir gegužinė, į kurį susirenka visi Bogotos lietuviai. Mūsų šeimini-ninkė p. Trejienė ruošdamasi sa-ko: "Nors sveikata nekokia, bet nuvažiuoti pas konsulą turiu, nes niekada nepraleidžiu progos. Jie labai malonūs žmonės". Ir tikrai ten ne tik vieta rami ir jauki, bet ir patys šeimini-nikai labai vaišingi, malonūs. Tad ir susirenka visi — jauni ir seni. Lauke kepama mėsa ir ruo-šiamas kitas užkandis, nes die-na labai graži ir saulėta. Jie juo-kiasi, kad mes atvežėme gerą orą, nes dar nė viena kartą, mums atvažiavus, nelijo. Sv. Mišias čia pat kieme atlaiko Bogotos kapelionas kun. prof. V. Mankeliūnas, pasako ir pamok-las. Po pamaldų — lyg ir trumpas Vasario 16 minėjimas, o po to — vaišės.

Viskas rūpestingų šeiminių paruošta gražiai, skaniai. Besivašindami visi turi progos vieni su kitais susitikti ir pasi-šnekučiuoti. Man susidaro įspū-dis, kad Kolumbijos lietuviai gyvena gerai. Jie juokiasi, kad čia labai populiarus posakis: "Jei nedirbsi — gyvensi, o jei dirbsi — praturtėsi". Lietuviai nėra tinginiai, o be to — ap-sukrus žmonės. Daugumas turi įvairius verslus. St. Sirutis turi kelionių biurą, rengia turistines ekskursijas į džiungles, kurioms pats ir vadovauja. Labai gailis, kad mums neteks p a m a t y t i džiunglių. Tai tas pat kaip ne-

matyti Kolumbijos. Kviečia ap-silankyti dar kartą. Be to, jis tu-ri importo-eksporto bendrovę.

Tie lietuviai, kuriems iš kar-to nepasisekė geriau įsikurti, iš-vyko laimės jieskoti kitur, o ku-rie liko — gyvena gerai. Jiems labai patinka malonus vėsokas vasaros klimatas, nors čia daug šalčiau, negu Medeline. Atosto-gų metu beveik visi važiuoja prie jūros. Jaučiasi šiek tiek at-skirti nuo kitų lietuvių, nes spauda iš JAV juos pasiekia la-bai vėlav jai su seniai praėju-siais įvykiais ir darosi nebejodo-mi, o jų pačių yra nedaug, kad galėtų kokią nors kultūrinę ar kitokią veiklą išvystyti. Jų rū-piečiai lygiai tokie pat kaip ir mūsų; kad kuo ilgiau jaunimas išliktų lietuviškas, kad sukurtų šeimas savo tarpe, kad galutinai neištriptų svetimųjų jūroje. Bet tos vilys vis darosi nerea-linės, nes jaunimo mažą arba jų amžius skirtingas. Viena jau-na ponija, ištekėjusi už kolum-biečio, pasakojo, jog mieliai savo vyrą atsiveda į lietuvių paren-gimus. Iš pradžių jis jautėsi la-bai neįaukiai, nes atrodė, kad jį visi ignoruoja, bet dabar pri-prato. Pripranta ir daugumas lietuvių prie tos padėties. Tai labai nemaloni, skaudi, bet ne-išvengiama gyvenimo realybė.

Po tikrai puikios ir malonios dienos, praleistos gamtoje, vėl grįžtame į kalnų apsuptą Bogo-tą. Ant augščiausio kalno prie pat miesto matosi šventovė, ant kito kalno didelis kryžius, bet ten reikia jau keltuvais užsikel-ti, ir tik keletui mūsų pavyko surasti tam laiko.

Susirenkam paskutiniam kon-certui. Siandien žmonių dar daugiau, ir koncertas vyksta labai gerai. Mažai kas tebėga prie de-guonies tanko, nors tas pats ma-lonius žmogelis vis pasirošęs patarnauti. Kai pabaigiamas kon-certas ir vėl pašokame "Cumbia", žmonės ploja ir šaukia. Čia mū-sų jaunimui tenka patirti ir ma-lonų tikro artisto jausmą, kai už scenos susigrūda kolumbie-

čiai prašydami pasirašyti pro-gramas, o išėjus ant gatvės, vėl apspinta mima, prašydama pa-rašų. Ir tuojau pat daugumai pasidaro gaila, kad tai, kam taip ilgai ir daug ruošėmės, jau pra-ityje ir niekadosis nepasikar-tos.

Paskutiniam vakarui Bogoto-je renkames į puošnią p.p. Di-džiulių rezidenciją priėmimui ir atsisveikinimui. Namas nepa-prastai gražus, erdvus ir ištai-gingas. Susirenka vėl visi — seni ir jauni. Trijų žmonių orkes-tras be pertraukos groja ispani-šką muziką, ant slidžių mar-moro grindų sukasi poros, o pa-tarnautojai nuolatos nardo tarp žmonių, siūlydami įvairius gėri-mus. Po kiek laiko karšta vaka-riene, paskutiniame atsisveikini-mo bei padėkos žodžiai ir vėl šokiai iki vėlyvos nakties.

Sekmadienis — vasario 24

Saulėtas ir gražus sekmadie-nio rytas. Erdviame Bogotos aerodrome susispaiciame į vie-ną kamputį dar paskutinį kartą atsisveikinti. Norime daug vie-ni kitiems pasakyti, bet trūksta žodžių, kur du sunku kalbėti. Mūsų jaunimui sunku palikti vaišin-gus ir nuoširdžius Kolumbijos lietuvių, bet, atrodė, kad ir jie prisirišo prie mūsų, kurie gal ir suteikė vargo bei nemigo naktų, bet buvo ir šioks toks pajvairinimas gyvenimo kasdie-nybėje. "Laimingai sugrįžkite! Pasimelskite už mane" — išta-ria kun. M. Tamošiūnas. Už jo — prof. J. Zaranka su ponija, kons. St. Sirutis, visos mūsų glo-bojusios ponios ir kiti Bogotos lietuviai. Be žodžių vieni kitiems paspaudžiame rankas.

Taip baigiasi mūsų viešnagė nuostabiame žydinčiame ir viliojančiame krašte. Aš esu tikra, kad daugelis "Gyvataro" jauni-mo, baigęs mokslus ir užsidirbę pinigų, dar kartą aplankys Ko-lumbiją, nes tas kraštas juos užbūrė. Bet tai jau bus ne tas pat, nors galbūt tais pačiais ke-liais juos vedžios prisiminimai ir ilgesys, nes jų pėdos paliko įmintos prie gražiosios Antiokvi-jos slenkščio.

"Gyvataro" išvykos Kolumbijon organizatorius kun. Mykolas Tamošiūnas ekskursijoje į Medellino kal-nus. Kairėje — Lina Verbickaitė, dešinėje — Geonaitė Breichmanienė. Nuotr. I. Paškevičiūtės

MOHAWK

FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MASINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRUS KILIMAI • SALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MASINOS • RAŠOMOS MASINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

ANTANINAI REMEIKIENEI

Montrealyje mirus, dukras — SKOLASTIKĄ ir ELENA KERBELIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame —

J. A. M. Lukošūnai J. G. Račiai

ANTANINAI ADOMAVIČIUI

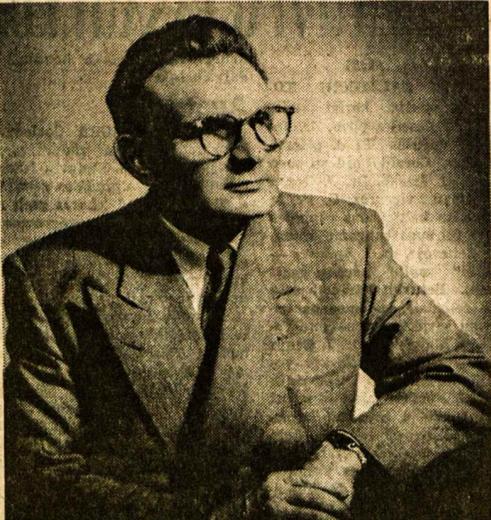
mirus Torontė, jo žmonai ir dukteriai bei giminiams reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

E. P. Seiriai

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus, dukrą BIRUTĘ ANTANAITIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučia —

V. G. Agurkiai E. Sadauskienė
V. E. Stabingiai

STASYS JAGĖLA, stambus lietuviškos veiklos ir kultūros rėmėjas, pastaruoju metu paaukojęs šimtus tautai, Anapilio statybai ir "Tėviškės Žiburiams". Jis kaip ir dauguma tautiečių, dirbo Kanados pramonėje ir šalia to domėjosi nekilnojamojo nuosavybės rinkimu bei pardavimu. Šiais metais jam gerai pavyko parduoti turėtą nuosavybę. Iš gautą pajamų jis galėjo duosniai paremti lietuviškąją veiklą. Tai liudija tvirta jo patriotizmas, besireiškiantį ne žodžiais, o darbais

VESTUVINIAI LIETUVIŲ PAPROČIAI

ANASTAZIJA TAMOSAITIENĖ

Kiekviena tauta turi savitus, iš senovės paveldėtus vestuvių papročius. Lietuvių sodiečių papročiai yra ne tik labai seni, bet ir ypatingai įvairūs savo apeigomis, dainomis ir apsirėngimu.

Katalikiškosios bažnytinės vestuvių apeigos beveik visuose kraštuose panašios. Mums įdomiausias yra etnografinis aspektas vestuvių apeigos. Sodiečių gyvenime tai buvo viena svarbiausių iškilnių.

Skirtingose Lietuvos apylinkėse šiek tiek skiriasi ir vestuvinės apeigos. Čia noriu suminėti tik būdingas sodiečių tradicijas, kurios iš dalies galėtų būti praktikuojamos ir išeivijoje.

Bendrosios pastabos

Senovės vestuvių apeigos skirstomos į du pagrindinius ciklus: parengiamąjį, kurį sudaro piršlybos, žieduotuvės, mergvakaris, ir vestuvės — jaunųjų jungtuvės, sutikimas, "sodo" išpirkimo apeiga, vestuvininkų nakvynė, vaidinimai, ritualinė karojuos (didelis vestuvinis svuojos pyragas) dalinimo apeiga, kračio ir marčios išvežimas, marčios sutikimas, guldytuvės, keltuvės, gaubtuvės — martuotuvės, marčios dovanos, šeimininkystės perdavimas, piršlio korimas, sugražtai. Iki XX a. pradžios piršlybos buvo būtina kiekvienų vestuvių dalis. Piršlybos prasidedavo jaunosios tėvų atsiklausimu, ar jie sutiktų leisti dukterį už piršlio numatytą jaunikaičio. Piršlys būdavo visad iškalbus vedęs vyras, kuris pirmą kartą vykdavo vienas, antrą kartą atjodavo su jaunikiu. Mergina juos pasitikdavo pasidabinus galvą rangytis kaspainiais. Būdavo kviečiami ir kaimynai į sutartuves — užgertuves. Po sutartuvių mergina įduoda drobinį stumenį arba austoje skepetaitę įvyndiodavo rūtų šakelę parnešti anytai kaip sutikimo ženklą, kad ji tekės už jos sūnaus.

Netrukus po sutartuvių jaunosios namuose įvykdavo žiedynos — jaunieji pasikeisdavo žiedais. Apie numatomą santuoką būdavo viešai skelbiama iš sakyklos abiejų jaunųjų parajos. Tuo metu jaunoji, savo draugų padedama, rengia dovanas būsimam vyrui ir jo giminėms: siuva marškinius, audžia juostas, mezga pirštines, kojines, šalikus ir kt. Tada nuotaka vaikšto į bažnyčią pasipuošus galvą vainiku ir kaspainiais. Ją lydi dvi pamergės — sekiošės. Ši apeiga būdavo vadinama mergavimu — nuotakavimu.

Kvietimas į vestuves

Kvietimui būdavo parenkamas jaunas, nevedęs, iškalbus vyras sukviešti giminėms ir kaimynams į vestuves. Merginos jį apkašydavo rūtomis, per petį perjuosdavo plačią rinktinę juostą, per juosmenį perrišdavo rankšluostį — jaunosios dovaną ir kvieslę — trišakę uosio ar vyšnios lazdelę papuošdavo siauromis juostomis, spalvotais kaspainiais, o kvieslės viršuje būdavo varpelis.

Mergvakaris

Mergvakaris (divvakaris, žilvitvakaris, vakaronė, pintuvės) — tai vestuvių dienos išvakarės. Senovėje tas vakaras buvo svarbesnis, negu pati vestuvių diena.

Mergvakario — pintuvių apeigoje reikiškesi rimtis, liudės, nes tas vakaras simbolizavo jaunosios atsiskyrimą iš savo jaunystės draugų ir draugų būrio, atsiveikimą su tėvų namais ir mergyste.

Pintuvės vykdavo jaunosios ir jaunojo namuose. Ten rinkdavosi kviestieji ir nekviestieji. Prieš prasidedant pintuvių apeigoms, pavakary nuotaka su vestuviniais drabužiais perėdavo per savo sodžių lydimą pamergių. Kaimynai ją apdovano-davo stumenimis, juostomis. Dovanas nešdavo pamergės. Nuotaka, grįžusi į savo tėvų sodybą, apraudodavo — apvirkauvo rūtų darželį. Sugrįžusią į seklyčią tėvas apskūdavo keletą kartų ir taip pradėdavo jaunimo šokį. Po to jaunoji apsisukdavo po keletą kartų su kiekvienu atvykusiu į pintuvių vakarą. Tai būdavo apeiginis jos atsiveikimo šokis. Kairiojoje vietovės mergvakario šokį pradėdavo nuotakos tėvai, apsimovę raštuotomis vilnonėmis pirštinėmis, tikėdami vilnos magiška galia, kad jaunieji bus laimingi ir turtingi. Po to susėdavo aplink stalą: nuotaka, jos tėvai, seserys, broliai, pamergės, o svočia atnešdavo lėkštėje rūtų šakelę. Vyrąsioji pamergė pindavo nuotakai vainiką, viensiems po šakelę padavinėjant.

Pinant vainiką, jaunoji būdavo graudinama dainomis. Rūtų vainiko įteikimo apeiga būdavo palydima iškilminga kalba arba oracija, kurioje poetiškai kalbama apie simbolinį rūtų vainiką, apie ateinančią laimę, didesnę pareigą, kad jos gyvenimas būtų laimingas, kad netrukėtų sveikatos, turtų, laimės ir meilės.

Po vainiko pynimo ir įteikimo jaunoji būdavo apdovanojama dovanomis. Šias apeigas žemaičiai vadino "ačiavimu". Dovanas dėdavo ant žiedo ir ant vainiko. Moterys nuotakai dovanodavo rankšluosčius, staltieses, užvalkalus ir drobinius stumenis, o pamergės — rinktines, kaisyntines, pintines ir austines juostas. Draugų jaunajai dovanojamos juostos būdavo vadinamos žilvičio lapeliais.

Po ačiavimo apeigos, apie vidurnaktį, būdavo atnešamas duonkubilis. Svočia ant jo pasodindavo jaunąją, išpindavo jos kasas ir plaukus šukuodavo šeriniu šepečiu. Baigusi šukuoti, nuotaka pasodindavo užstalėje, o šepetį sviesdavo ant krosnies. Pamergės šepetį gaudydavo. Sugavusioji sėsdavosi arčiausiai jaunosios, nes tikėjosi, kad jos vestuvės bus sekancios. Kairur šios apeigos būdavo atliekamos atvykus jaunikiu.

Vainiko įteikimas Jaunikis su palydovais — pajaukais (vedliais) atjodavo raitas. Jo belaukiant, sodybos medžiuose būdavo iškeliami išgraužto buroko viduje įtaisyti žibintai. Jaunikis būdavo pasitinkamas tėvų su druska, duona ar vynu, o atvykę palydovai turėdavo išsipirkti vietą už stalo. Jie atlikdavo išprašymo, stalo išpirkimo apeigą, sumaniai ir gudriai atsakinėdavo į klausimus. Tada vyriausias jaunikio pabrolis su oracija įteikdavo nuotakai jaunojo atvežtą rūtų vainikėlį. Jaunajai vainiką atnešdavo ant balta nosine užties-tos lėkštelės ir paduodavo vyriausiai pamergei, kuri vainikėlį uždėdavo — prisėgdavo nuotakai ant galvos, o į lėkštelę įdėdavo rūtomis apkašytas baltas nosines visiems pabroliams.

Vitality Natūralus maisto, vitamino, kosmetikos ir įvairių dovanų K R A U T U V Ė 3288 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. • Tel. 259-8364 R. Statulevičius

Dabartis išeivijoje ir Lietuvoje

Veiklaus studento mintys apie aktualius dabarties klausimus

ALMIS KUOLAS

Dabarties dviasia yra sudėtinga, įdomi, kontroversinė ir nevisuomet aiški, ypač jei i dabartį žiūrima iš subjektyvaus taško. Tačiau iš objektyvios pusės nagrinėjimas pasidaro tam tikra prasme lengvesnis. Šį nagrinėjimą padalinkime į dvi šakas: dabartis išeivijoje ir dabartis Lietuvoje.

Dabarties dviasia sudaro atskiros plotmės, kurias sudėjęs, susidaro pilnas vaizdas. Tos pagrindinės plotmės yra šios: politika, ekonomija, socialinis gyvenimas. Prie to dar galima pridėti religinius įsitikinimus, savęs supratimą, bendrą laiko filosofiją ir panašiai.

Verslo dviasia

Kanadoje ir JAV tipišką šio laiko žmogus yra "biznierių", verslo administratorius bei organizatorius. Alvin Toffler savo knygoje "Future Shock" teigia, kad pažangių civilizacijų kraštuose tokių žmonių dabar yra 50%. Tai nauja žmonių klasė, anksčiau nežinoma tokiu plačiu mastu. Pridėkim dar filmų aktorius, teisininkus, gydytojus, į kurių profesijas vis labiau įsibrauna verslo elementas. Į verslą nuėjo ir spauda. Be jo neapsieina ir parapijos.

Išsivijos lietuviuose tas 50% žmonių, įsijungusių į verslą, krinta iki maždaug 10%. Tam yra priežastis. Pirmą — tėvai ateiviai nežinojo, kad Lietuva bus okupuota trisdešimt, o gal net 50 ar daugiau metų. Turbūt karui baigiantis nebuvo nė vieno, kuris netikėjo, kad amerikiečiai neateis ir neatstys Lietuvos nepriklausomybės. Ir net kai jau buvo aišku, kad amerikiečiai to nedarys, dar tebebuvo gyvas nepaprastas tikėjimasis, kad kokiu nors būdu Lietuva labai artimoje ateityje vėl bus laisva. Tad ir planai buvo sudaryti pagal toki galvojimą. Tarp tų planų buvo, pavyzdžiui, ir toks. Gyvenimas išeivijoje yra laikinis, todėl neapsimoka rimtai kurtis iš naujo, neapsimoka pradėti čia savo pramonę, verslą, nes už poros metų, kai grįšim Lietuvon, vistiek reikės jį likviduoti.

Antra priežastis — pats lietuvių charakteris. Lietuvoje didelis nuostimis gyventojų gyvena iš žemės ūkio. Nepriklausomybės laikais daugumas verslų Lietuvoje buvo tvarkomi ne lietuvių, bet Lietuvos žydų. Tas nuostiekimas nepasikeitė ir išeivijoje. Trečia — tie, kurie ir norėjo eiti į verslą, turėjo sunkumų su kalba ir todėl tikrų lietuviškų verslų yra nedaug.

Mėgėjiška veikla

Viso to pasekmės — gana įdomios. Svarbiausia yra tai, kad mūsų visa visuomeninė veikla pasiliko labai mėgėjiška. Mūsų vėlesniai nėra apmokami, mūsų veikla priklauso turui. Pažiūrėkime į estus Toronte. Po karo atvykę Kanadon, estai sudėjo lėšas ir pirkė didelį laivą, kuriuo gabeno alyvą. Pasisekimas buvo toks, kad iš pelno jie steigė estų mokyklą, rėmė visą visuomeninę veiklą, įsigijo puikius estų namus ir miestą centre pastatė rezidencinį, komercinį pastatą "Tartu College". Pirmieji jo augštai naudojami posėdžiams, suvažiavimams ir panašiai, o viršutinieji yra išnuomoti studijuojančiam jaunimui. Iš to dar susidarė pajamų ir tuo būdu estų veikla yra daug mažiau pagrįsta bendruomenės narių duosnumu.

Tik dabar pamažu lietuviai pradeda šią verslo dviasią pasivadinti ir ją išnaudoti platesniu mastu. Ateityje turės dar daugiau šią dviasią įsigalėti, jei norės, kad lietuviška veikla gyvuotų. Veiklos išlaidos kasmet didėja, aukų vis daugiau ir daugiau mums reikia. Jaunoji karta mažiau pasirodusi auko-

ti. Prieš prie tėvo ir paprašyk jaunimo veiklai paremti porą dolerių — daugumas nusikeiks, bet duos. Tačiau iš jaunų taip lengvai pinigų neišlups. Jaunimas dažniausiai mažiau kol kas ir turi, bet ir iš jaunų profesionalų sunku gauti finansinės paramos. Tai ypač pastebima parapijose, kuriose nepaprastai didelis nuostimis pajėgus aukoti jaunimo reguliariai neuatkoja. Vis mažiau yra pajėgių žmonių, kurie nori eiti į visuomeninės veiklos frontą. Norint tokias jėgas patraukti, gali tekti bendruomenių pirmininkus ir kitus veiksmus atlyginti ir net gerai atlyginti. O pinigai tokiom algom turės ateiti verslo, o ne aukų keliu.

Politika ir mes

Pereikim dabar trumpai į dabarties politinę dviasią. Nors politika savyje yra perplautas dalykas čia nagrinėti, galime betgi padaryti porą pastabų. Pirmiausia gyvename taikos meto politika. Nors karai kitur pasaulyje vyksta, mūsų politinė padėtis to klausimo nepabrėžia. Šio meto politika irgi smarkiai susirūšusi su ekonomine padėtimi. Vidaus politika nėra nei tokia įdomi, nei tiek kintanti, kad daugumas iš mūsų politikuotumėm valandą, diskutuodami, ar Albertos ūkininkams valdžia turi teisę įsakyti auginti miežius, o ne grikius. Tačiau vienas svarbus Kanados vidaus politikos aspektas yra federacinės valdžios daugiaakultūrinė programa, kuri mums padeda išlaikyti lietuviškas tradicijas — šokius, meną, dainas ir panašiai. Su šia programa turėtumėm visi rimčiau susipažinti ir ją pasinaudoti, nes per ją yra daug galimybių gauti ir valdiškų pinigų, ir progų anglosaksų visuomenėje pasireikšti, skleidžiant žinią apie lietuvių, jų kultūrą bei Lietuvos likimą.

Požiūris į Lietuvą

Dabar pažvelkim į dabarties dviasią Lietuvoje. Palyginus su mumis, Lietuva yra nepasiekusi per paskutiniuosius 20 ar 30 metų. Mes esame lyg ateities kolonistai, išmesti 20 metų į priekį. Mes žiūrime į Lietuvą, lyg ji egzistuotų prieš 30 metų. Lietuvoje ir elgesys, ir gyvenimo stilius atrodo beveik nepasikeitę. Jaunimas ir šiandien nešioja trumpus plaukus, berniukai, išvedę mergina pašokt, turi šokt du šokius, po kurių už parankės turi nuvesti merginą atgal į jos vietą...

Paprasti kasdieniniai dalykai okupuotoje Lietuvoje dar neegzistuoja. Niekas ten dar neturi lygintuvo, kurio temperatūra galima nustatyti pagal drabužį. Niekas neturi miltelių, kuriais galėtų pridregusia keptuvė per pusę minutės išplauti. Niekas negirdėjo apie skystą popierių, su kuriuo galima užtepti masinėle rašant padarytas klaidas. Jie ten tokių dalykų neturi ir dar ilgai neturės. Bet mes negalim sakyti, kad jie ten nieko neturi. Mums sunku suprasti, kaip mūsų broliai Lietuvoje pergyvena, kai mes ten nuvažiuojame pradėdami lyginti jų gyvenimą su mūsųoju.

Pasitenkinimas gyvenimu priklauso nuo to, ką matai apie save. Įsivaizduokime, kad gyvenam tarp nepaprastai turtingų žmonių. Tokioje padėtyje jaustumės visiškai vargani darbininkai. Tačiau persikraustę į rajoną, kuriame visi vos pajėgia duonos kąsnį nusipirkti, jaustumės nepaprastai turtingi. Taip pat ir Lietuvoje. Apsupti tokio gyvenimo lygio iš visų pusių, Lietuvos gyventojai nesijaučia vargani. Atvirkščiai, iš Rusijos atvažiuoję lietuviai stebisi, kiek ten visko yra. Sov. Sąjungoje Lietuva yra ži-

noma kaip mažoji Amerika. Dėlto, kai iš čia nuvažiuojam ir bandom lyginti jų gyvenimą su mūsų, mes jiems lyg mazgotė braukiam per veidą. Jie labai nori, kad mes pasakotumėm apie Kanadą, apie JAV, bet jokiū būdu nelygintumėm jų gyvenimo su mūsųoju.

Kanados visuomenėje

Grįžkime dabar į dabartį Kanadoje. Kokie ryšiai yra tarp mūsų ir Kanados bendruomenės? Kokią vietą toje plačioje visuomenėje užimam ir kokią gal turėtumėm užimti?

Jau nuo senų laikų buvo tikima, kad visi ateiviai eventualiai susilies į vieną bendrą visuomenę, Kanados visuomenę, ir atskiros tautinės, kultūrinės grupės nebeegzistuos. Bus tik koks nors mišinys, kuriam priklaus visi. Tačiau jau penkmetis rimtai matome, kad ši filosofija yra klaidinga, mums nepriimtina ir iki šiol neveiksmin-ga. Lietuviai yra pasilikę lietuviškas, ukrainiečiai ukrainiečiai, lenkai lenkai ir t.t. Tautinis sąmoningumas nėra ne tik dingęs, bet net sustiprėjęs. Staiga pradėjo pripažinti politikai bei spauda, kad tautinis sąmoningumas yra priimtinas, pagirtinas, skatintinas. Tautinių šokių grupės gauna net valdžios paramą pasirodymams bei kelionėms. Iš "melting-pot" teorijos yra išaugus nauja mozaikos teorija. Joje nebesusilieja kultūros ir vieną skirtingą kultūrą, bet atskirai augdomos sudaro kultūrų mozaiką, spindinčią įvairiomis varšomis.

Toje mozaikoje esame ir mes, lietuviai. Mes galime imponuoti ne savo kiekybe, o kokybe.

Ateities garės

Prieiname prie paskutinio klausimo — žvilgsnio ateitin ir bandymo surasti bendrų gairių, kurių galėtumėm laikytis visą eilę metų. Kokios tokio plano savybės turėtų būti?

1. Tas planas turi būti pakankamai platus, kad jame tilptų įvairių tikėjimų, įvairių pažiūrų tautiečiai. Negalime išmesti nė vieno, kuris iš esmės dirba tautos labui.

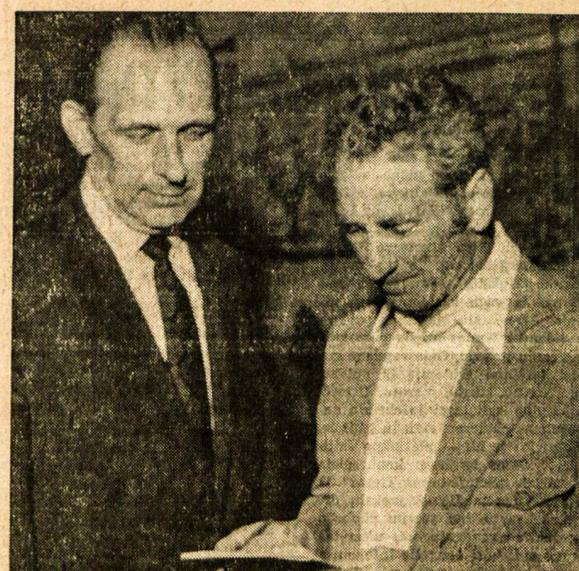
2. Planas turi būti savyje pastovus, kad maži pasikeitimai politikoje, ekonomijoje ar socialiniame gyvenime jo nedarytų nebetinkamu.

3. Planas turi pripažinti galimybę, kad Lietuva gali tapti laisva bet kuriuo momentu, nesvarbu kaip toli ma ta galimybė bebūtų. Kitaip sakant, neužsidarykime savo plane, pamiršdami Lietuvą ir nesakykime: jei Lietuva nebūs laisva, tai ko man dėl jos jaudintis.

4. Planas turi būti realus ir įvykdomas. Negalime svajoti, kad atstatai krūtinės išlaisvinsim Lietuvą ir visi grįšim laimingai užbalgti ten savo gyvenimo.

Tokios bendro plano savybės. Tačiau savybėm apribotas mūsų planas virsta nebe planu, bet geriau pasakius, principu. Tik principas gali būti pakankamai platus, pakankamai ideologiškas, bet tuo pačiu realiai siektinas. Tik principas gali būti nepriklausomas nuo kasdieninio svyravimo, nepastovumo. O tas principas galėtų būti maždaug toks: aktyviai dalyvausime Kanados ir lietuvių visuomenėse, stenkimės išlikti lietuviškas, tuo pačiu praturtinti gyvenamąją kraštą savo papročiais, šokiais, dainomis, menu, mokslu. Pasivinkime iš kitų metodus, kurie padėtų mums šio tikslo siekti ir nebijokime pamokyti kitų, ko patirtis yra mums išmoku-si. Šiuo principu remdamasi išliks lietuviškie išeivijoje, o rusų paversta Lietuva vėl atgaus laisvę.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS sūris, estiška duona, Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE Co. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Du žymūs krepšinio žaidėjai — Feliksas Kriaučiūnas ir Vytautas Grybauskas. F. Kriaučiūnas yra daug pasitarnavęs Lietuvos krepšiniu. Jam vadovaujant 1937 m. ir 1939 m. Lietuva buvo tapusi Europos krepšinio meistere. Jis buvo Lietuvos rinktinės kapitonas bei treneriu. Grįžęs į JAV, F. Kriaučiūnas tarnavo Čikagos policijos jaunimo divizione 28-rius metus. Pastaruoju metu jis išėjo pensijon. Ta proga jam buvo surengtas pagerbimas, kuriame dalyvavo ir nemažas būrys lietuvių, jų tarpe ir visa SALFASS centro valdyba. Pastaroji įteikė žymiajam krepšinininkui dovaną — gražų paveikslą

Vartai užkelti, raktai pakabinti

AL. GIMANTAS

Prasideda įvairių vasaros stovyklų, studijų dienų, suvažiavimų sezonas. Daugiausia tai jaunosios kartos sąskrydžiai. Nekartą jau įrodyta ir įsitikinta, kad tokie jaunųjų subėgimai tegali būti vertinami teigiamai. Jų metu pasiekiami norimi tikslai, pagaliau nepaskutinėje vietoje lieka ir pats lietuviško jaunimo bendravimo momentas. Nemažai jaunimo tokiu būdu susipažino, bendravo ir net iki altoriaus nužengė. Tai neįgijami pliusai. Yra manančių, kad tokie renginiai gali būti net ir labai naudingi tolimesniam lietuviškų šeimų kūrimui, pažinčių pagilinimui. Kaikas norėtų visa kita lyg ir šalin nustumti.

Taip pat tiesa, kad nežūrint ir tikrai gražų skaičių jaunųjų, kurie atvyksta pagilinti lietuviškųjų nusiteikimų, stengiasi daugiau ir plačiau išmokti, pasi-semti žinių iš paskaitų, pratifimų ir visų kitų užsiėmimų, — yra tam tikras nuostimis tokių, kuriems stovyklavietė yra tik lengvos pramogos vieta, teikian-ti progą keliom dienom ar savaitėm išvykti iš namų aplinkos, pasišalinti iš tėtūšių vieno-kios ar kitokios globos ar bent budrios akies.

Tokie individai (tik vyrukai, tiek ir merginos), aišku, įneša bendron tvarkon daug nedaros, nepagėdaujamos įtakos, neigiamų papročių. Jie ardo tvarką, demoralizuoja atvykusius rimtam darbui. Tai tikra nelaimė stovyklai, kurios tikslai (visai neatmetant "good time") yra visai kitokie, daugiau idealistiniai.

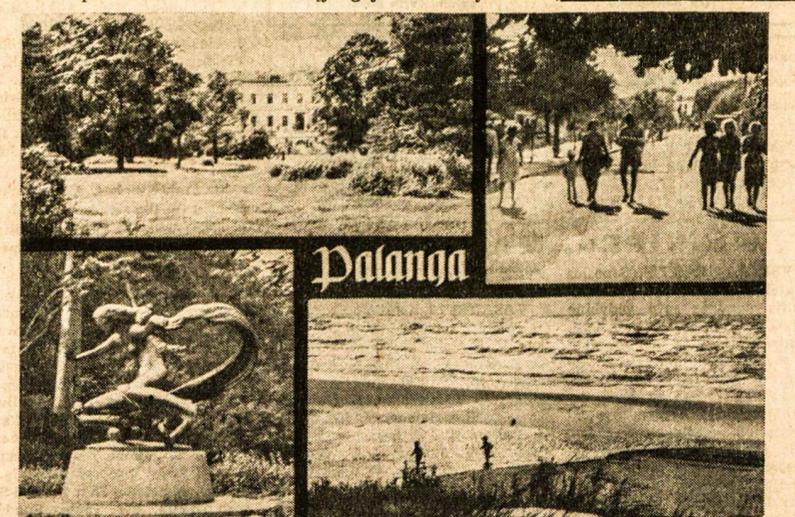
Kas daryti? Kaip apsaugoti

Lietuviai siekia augštojo mokslo

LONDON, ONT. Netrukus džiaugsimės nauju diplomuotų lietuvių "derliumi". Siemet, atrodo, jis bus didesnis, negu paprastai. Per pastaruosius penkerius metus Londono Vakarų Ontario universitetą baigė keliolika lietuvių, bet tik vienas kitiškas buvo iš Londono, o kiti — iš kitų apylinkių. Mokslą baigė tuoj išsikirsto ir nėra įmanoma apie juos spaudai žinių pateikti. Tėbina leista nors Londono lietuvių trumpai čia suminėti. Nedaug baigusiuji yra todėl, kad iš viso šioje mazoje apylin-kėje buvo nedaug to amžiaus jaunimo. Viena yra malonu pastebėti, kad mokslą nutraukusiųjų, vadinamųjų "drop-outs", čia, atrodo, beveik nėra. Kairurie nepasitenkinimo universiteto baigimu — toliau gilino studijas.

Mokytoja Gr. Petrauskienė ir Jacy-na įsigijo magistro laipsnius. Apie pirmąją jau buvo rašyta, o apie antrąją nepavyko gauti jokių žinių. Ed. Danilūnas baigė inžineriją, trejus metus dirbo Australijoje, daugiausia savo profesijoje, o dabar keliauja po Australiją, aplink ją esančias salas ir Azijos kraštus. — Diana Balaišytė, aktyviai dalyvavusi lie-

ČESNAKAS — SVEIKA TAU
Kaip puikus, natūralus prieskonis, Česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tūkstančius metų. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maisto, turintį natūralaus maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES buvo par-davinėjami per 35 metus ir potenkio tūkstančius vartotojų. Dar šandien nu-sipirk ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatysi, kaip iš puikus, natūralus produktas tau patiks. Kapsulės pavaldė neturi nei kvapo nei skonio!

Dabartinės Palangos vaizdai: gintaro muzėjus, J. Basanavičiaus gatvė, paminklas "Eglė žalčių karalienė" (skulpt. R. Antnio), Baltijos jūra

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VANDENS SVARA

Gegužės mėnuo kasmet skelbiamas vandens švarumo mėnesio, garbinamam spaudoje. Liūdnoka vaizdas šio mėnesio proga "Valstiečių Laikraščio" 55 nr. piešia gydytoja J. Klapatauskienė: "Pro Ukmergės tekančio Vilkmergės upelio pakrantės paverstos šiukšlių svartynais, net pati upelio vaga kai kur jomis užversta. Sventionių šiaurinis pakraščiu tekantis Kuno upelis paverstas dvokiančiu grioviu. Gėlo vandens šaltiniai teršiami srutomis iš netvarkingų fermų, žibalu, mazutu. Užterštas vanduo gali tapti infekcinį susirgimų — choleros, vidurių šiltinės, dizenterijos ir kt. — platinimo šaltiniu..." Šiuos teigimus konkrečiai pavyzdžiais "Komjaunimo Tiesos" 97 nr. patvirtina medicinos mokslų dr. A. Urbelis: "Labai svarbu rūpintis ir geriamu vandeniu, nes užterštas vanduo gali būti daugelio infekcinių žarnos susirgimų priežastis. Tokių pavyzdžių dar pasitaiko. Antai Biržų alaus darykla buteliams plauti varžo užterštą vandenį ir dėl to keletas Biržų alaus mėgėjų susirgo dizenterija. Kėdainiuose dėl nesutvarkytų vandentiekio ir kanalizacijos pasitaikė susirgimų vidurių šiltine..."

PRADĖJO VASAROS SEZONĄ

Palangos kurortas vasaros sezoną pradėjo birželio 1 d. tradicine muge, Traku rajono kaimiškos kapelos "Galvė" ir Vilniaus pučiamųjų orkestro "Trimitas" koncertais. Perna Palanga susilaukė apie 300.000 poilsiautojų, o šiemet jų turbūt bus dar daugiau. Palangos kavinės, valgyklos ir restoranai vietų skaičių padidino iki 6.600. Daugelis užkandinių gamins tik vieną kurį nors geriausiai išsivystantį patiekalą. Svečiams su automobiliais prie Bangų gatvės paruošta nauja autoakstiečių galės už atitinkamą atlyginimą priglauti 1.500 automobilių. Basanavičius gatvės platus medinis takas sujungia su tiltu, nuo kurio vasarotojai stebi saulėdį. Palangos vykdomojo komiteto pirm. D. Puodžiūnas "Komjaunimo Tiesos" 108 nr. informuoja: "Beje, šiemet mūsų tiltas jau bus ne tik saulės palydų vieta, bet ir... uostas. Prie jo svartuosius laivai, kurie kurso atidaromo keleiviniams maršrutu Palanga — Klaipėda. Na, o dabar trumpai apie papildomųjų naujoves. Moterų papildomio ribos šiemet "pasistūmė" šiaurės kryptimi (žinoma, dėl to jo "kvadraturą" ne kiek nenukentėjo), o dešinėje tilto pašonėje įkūrė vaikų tylos karalystę. Čia jė, mamytė ir teltelių globėjai, galės idomiau pramogauti, sportuoti... I pietus nuo šeimyninio papildomio antrą sezoną veiks gydymas. Perna jis, galima sakyti, buvo tik eksperimentinis. Na, o šiemet jo paslaugos jau bus pilnavertės: su keletais palydais kurortinėmis atvykusiųjų poilsiautojų čia galės apsirūpinti skėčiais, sudedamaisiais kreslėmis, juos konsultuoti ir "globos" medikais, kurie dozuos saulės ir vandens procedūras..." Palangai priklausiančioje Sventojije sutvarkytos Jūros ir Kopų gatvės, įrengta nauja šoki aikštelė jaunimui. Vanaugėjęs klojami inžineriniai tinklai, tiesiamos gatvės. Vykdomojo komiteto pirm. D. Puodžiūnas palangiškų vardu vasarotojams linki: "Suprantama, pirmiausia — kuo daugiausia saulėtų dienų! Taip pat linkėtume, kad jų poilsis ir ramybė rečiau drumstų naktubaldus, kad iki gaidžių neskambėtų sutiktųjų ar išleistųjų dainos, kad visi jautesni būtume kopų, pušyno ir parko grožiu."

DIDŽIAUSIA PARDUOTUVĖ

Vilniaus centre, ant dešiniojo Nerio kranto, darba pradėjo Vilniaus

ANCASTER, ONT.

Leiskite mums padėkoti už tokią didelę ir netikėtai suruoštą staigmeną naujoje mūsų gyvenvietėje: prel. dr. J. Tadarauškui už namo pašventinimą bei pasakytą gražią kalbą; rengėjams P. D. Bobinams ir P. V. Pranckevičiams; už gražią dovana ir skanias vaišes: dukrelėi Onutei, O. S. Bakšiams, S. A. Baradinskams, L. Bučinskui, B. Grajauskui, E. A. Grajauskams, J. J. Kazemėkam, E. L. Klevams, A. J. Mikšiams, J. V. Narušiams, E. V. Sakams, A. A. Zabarauškams, I. J. Živkams. Ypač dėkingi esame rengėjams už didelį darbą, kurių dėka maloniai praleido-

Stepo Kairio muzikinis vienetas koncertuoja Londone, Ont. Nuotr. Daniliūno

me laiką. Nuoširdus aci visiems.

Niekad neužmiršime to malonaus vakaro. O. ir V. Česna

VANCOUVER, B.C.

TAUTOS FONDUI 1974 m. aukėjo \$15: X; \$10: A. Garanson, J. Kartocius, J. Macijauskas, E. Mačiulaitis, A. Smilgys, A. Stalioinis, J. Sakalauskas, K. Vanagas; \$8: A. S. Kenstavičius; \$5: J. Anderson, V. Bukauskas, K. I. Grigaitis, E. Gumbelvičius, E. Girauskas, P. Jukna, B. Radzevičius, M. Rusinas, J. Smitas, K. Smilgienė, A. Sidnei, H. Tumaitis, B. Vileita; \$3: M. Artimavičius; \$2: Z. Kaulienė, V. Matutis, P. Radvila, V. Skabelkis, P. Skučas; \$1: R. Jatis, X. Nuosirdi padėka visiems. B. K. T. F. įgaliotinis

centrinė universalinė parduotuvė, didžiausia tokio tipo krautuvė visoje Lietuvoje, užimanti beveik 7.000 kv. metrų plotą. Pirkėjams, kurie norės apeiti visus jos prekybos punktus, teks atlikti netrumpą 3 km kelionę. Klientus aptarnauja 1.200 prekybininkų. Penkiaauščio pastato apdailai panaudotas lietuviškas ir estiškas domolitas, gruziniškas bazaltas. Apie šią krautuvę Petras Jankauskas "Tiesos" 113 nr. rašo: "Pirmasis aukštas — turistų poilsiautojų paslaugoms. Čia galima išsigyti meškere ir palapinę, foto aparatą ir sportinę aprangą. Antrasis aukštas skirtas vyrams — pradedant kosmetika ir galanterijos prekėmis ir baigiant gatavais rūbais bei avalyne. Šiame aukšte įsikūręs ir jaunavedžių salonas, kur bekuriantys šeima galės išsigyti viską, kas reikalinga vestuvėms. Devyniolika trečiojo aukšto sekcijų skirtos suvienu, suvienijimo, patalpų dekoravimo prekėms, o taip pat dovanoms ir suvenyrams. Moteris, žinoma, labiausiai trauks ketvirtasis aukštas, nes jis visas skirtas būtent joms. Iš kitų respublikos aptarnavimo imonių centrinė universalinė išsiskiria ir tuo, kad čia įrengti pirmieji eskalatoriai, kad čia bus kondicionuotas oras, kad čia pat jaukioje kavinėje pirkėjas galės užkąsti, o penktajame pastato aukšte bus įrengtas elektrinis skaitlavo centras, kuris aptarnaus visas respublikos sostinės prekybos organizacijas..." Šios universalinės parduotuvės komerciniu direktorium paskirtas Vaidotas Stanevičius.

APDOVANOJO A. BIMBA

Sovietų okupuotai Lietuvoi trečia kartą atvyko Amerikos lietuvių komunistas Antanas Bimba, "Laisvės" ir "Sviesos" vyr. redaktorius. Kadangi ši viešnagė dėl pečių slepiančios metų naštos gali būti paskutinė, vilniškis augščiau įtaryba ištikimą sovietinio komunizmo garbintoja nutarė pagerbti "nusipelnusio tarybinės Lietuvos žurnalisto" titulu. Kad tokio pagerbimo A. Bimba susilaukė ne už savo ypatingus žurnalistinius laimėjimus, o už propagandinę veiklą, liudija augščiau išsiosios tarybos prezidento pirm. A. Šumausko tartas žodis ir ypač kompartijos I sekr. P. Griškevičiaus sveikinimas. "Gimtojo Krašto" 23 nr. pateikiama tokia P. Griškevičiaus sveikinimo santrauka: "Tarybų Lietuvos darbo žmonės, pasakė Jis, aukštai įvertino Jūsų publicistinę ir visuomeninę veiklą, skleidžiant tiesos žodį apie jų kovą prieš išnaudotojus buržuazijos valdymo metais, už tai, kad Jūs gynėte ir ginatė mūsų darbo žmonių iškovojimus nuo šmeižtų ir prasimanyimų, kuriuos platiną įvairaus plauko buržuaziniai nacionalistai..." Panašius mintis dėstė ir M. Šumauskas: "Daugiau kaip 50 metų, negailėdamas jėgų ir energijos, Jūs skleidžiate gėlavį marksistinių-lenininių idėjų šviesa Amerikos lietuvių išeivijos tarpe. Mes puikiai suprantame, koks nelengvas yra Jums šis darbas šalyje, kurios visuomeninė santvarka paremta darbo žmonių išnaudojimu..." Nei pats A. Bimba, nei kiti Maskvos garbintojai ne negalvoja pasitraukti iš to darbo žmonių išnaudotojų krašto, kur uniją dėka darbininkai gaus augščiau įtaryba atlyginimą ir didžiausias pensijas visame pasaulyje. Okupuotos Lietuvos darbininkams iki amerikiečių darbininkų uždaboti yra labai toli — mėsas, kėliai, juo labiau, kad jie neturi streiko teisės ir kad jų profsąjungos tarnauja tik kompartijos reikalams. Keista, kad "nusipelnęs žurnalistas" A. Bimba darbininkus nuo išnaudojimo gina tik Amerikoje, o savo tautiečių okupuotoje Lietuvoje ne nebando užtaiti." V. Kst.

OTTAUOS APYLINKĖS PIRMININKAI

1949 — 1974

KLB Otavos apylinkės pirmininkai, vadovavę per praėjusius 25 metus. Pirmuoju pirmininku (ir kapelionu) buvo kun. dr. J. Razutis. Po jo tas pareigas ėjo inž. A. Paškevičius 11 kartus. V. Priščeponka, dabartinis pirmininkas, tas pareigas eina trečią kartą. Po du kartus yra pirmininkavę — dr. A. Sidlauskaitė ir a. a. J. Simankas. Kiti tas pareigas ėjo po vieną kartą. Kun. dr. V. Skilandžiūnas lietuvių kapeliono pareigas eina jau 20 metų

HAMILTON

MRS. MARIE L. McCORMICK gegužės 14 d. laiške pranešė, kad Carling Community Arts Foundation "Gyvatarai" yra paskyrusi \$1.000 palidomiams drabužiams išsigyti. "Gyvatarai" yra dėkingas Carling bendrovei už paramą, o taip pat dail. A. Tamošaitienei, kuri sutiko išausti drabužius, nors ir labai būdama užimta.

"GYVATARAS"

atliko programą gegužės 28 d. Royal Connaught viešbutyje suruošus Chamber of Commerce pietuose kvietinei Hamiltono publikai. Birželio 24 d. "Gyvataras" dalyvaus Gage Parke "It's Your Bag Day" programoje, liepos 7 d. — Toronto radijo gegužinėje, liepos 17 d. — Dundun Castle koncerte, rugpjūčio 18 d. išvyksta į baltiečių stovyklą Banff, Albertoje.

PASIRODYMAI KANADIEČIŲ VISUOMENELI

Gegužės 4 — 5 dienomis Brantforde buvo iškilmingai paminėtas Bell telefono šimtmetis tarptautiniu baliumi penktadienį, paradu ir koncertu šeštadienį ir sekmadienį. Šeštad. koncerte lietuviams atstovavo St. Catharines "Nemunas", o sekmadienį — Hamiltono "Gyvataras". Labai įdomi iš visų St. Catharines tautybių sudaryta grupė pradėjo sekmadienio koncertą. Ji vadinas "Canadian Dancers". Pasirodė labai gražiai. Malonu, kad joje pusė šokėjų yra St. Catharines lietuvių, priklausau "Nemunui". Šiuose parengimuose dalyvavo min. dr. S. Haidasz ir kiti valdžios atstovai iš Otavos, Hamiltono ir Brantforde. D.

LAIMĖS RATAS

ruošiamas "Aid" o lėšų telkimo komiteto, įvyks birželio 21, penktadienį, 7 v. v., parapijos salėje. Galima laimėti kumpių ir kitų vertingų laimikių. Rengėjai maloniai kviečia visus dalyvauti. Savo atsilankymu paremsite mergaičių choro "Aidas" kelionę į Europą.

"AIDAS" ISTOJO pilnateisiu nariu

į "Folk Art Council" ir savo atstovams pasakyė H. Norikienė ir M. Masienė. "Aidas" birželio 8 d. dalyvavo, atstovaudamas lietuviams, Stony Creek miesto "Flag Day" para-

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose — Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA" 830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadienis — ketvirtadienis

nuo 10 iki 5 val., penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 val. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda.

Nemokamos pensijos čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$5.000.000

MOKAMĖ UŽ:

depozitus (P.C.A.)..... 6% santuopas (nuo 5 m. liepos 1 d.)..... 8 1/2% term. depozitus 1 m. 9 1/2% IMAME UŽ: asmenines paskolas 12% nekilm. turto pask. 11%

Mėsos ir putkūs dešros gamintojai

Skonestai kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468 740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510

LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

WINDIPEG, MANITOBA

VEDYBINĖ SUKAKTIS. Senosios kartos ateivis P. Liaukevičius su ponia Julija paminės savo vedybinę sukaktį liepos 5 d. Winnipego lietuvių klubo salėje. Sukaktuviniškai seniau turėjo didelį ūkį. Dabar gyvena Portage La Prairie, domisi lietuviška spauda ir, kiek galėdami, dalyvauja Winnipego lietuvių gyvenime. Kuriantis nepriklausomai Lietuva, P. Liaukevičius dalyvavo nepriklausomybės kovose, vėlavu tarnavo policijoje. Kanadon atvyko 1929 m. Kurį laiką gyveno Montrealyje. Ūkininkauti pradėjo nuo 1934 m. pirmiausia kaip nuomininkas, vėlavu — kaip savininkas. Savo ūkį pardavė 1965 m. Bendradarbiauja įvai-

riuose lietuvių laikraščiuose. Ilgiausių metų sukaktuviniškai Kor. VASARIO 16 minėjimo proga Tautos Fondui aukėjo \$10: J. Mikalauskas, V. E. Januška, P. Liaukevičius, O. Barkauskas, A. Eimantas, A. Balčiūnas; \$5: J. Butkevičius, V. Zavadskienė, J. Timmerman, E. Kalasauskas, D. Stankuvienė, V. Kriščiūnas, J. Mališauskas, V. Serkšnyš, Br. Butkietis, V. Jančiukas, V. Dielininkaitis, P. Žiminskas, M. Januška, A. Kuncaitis, kun. J. Bertušis, Br. Vaičiūnas, K. Strikaitis, M. Sarauskas, K. Blažys, J. Demereckas, C. Jankauskas; \$3: A. Radzevičius, V. Rutkauskas, J. Liaukevičius; \$2: A. Samulaitis, V. Galinaitis, St. Bartinkienė,

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

J. Demereckas

Tautos Fondo įgaliotinis

Ev. Fedaras, A. Lingė, J. Grabys, Boleslovas Strikaitis, P. Bagdonas, V. Mockas, A. Panemunė, Siluva, V. Daubaraitė, A. Nollis, J. Biežys, J. Birutis, A. Kelins, V. Stankevičius, A. Koncius; \$1: O. Jančiukienė, Grinings, V. Steponavičius, M. Daubarėnė, V. Marozas, L. Bartininkas, K. Raudonis, Aukštaitis, B. Česūnas, X. Y., B. Marčiulionis. Iš viso suaukoto \$221. Išlaikyti padaryta: už salę \$20, švaros palaikymui \$5 ir kavutė \$2. Iš viso išlaikyti: \$27. Tautos Fondo atstovybei pasiūta \$194. Aukotojams reiškiu gilia padėka.

Lenkijai pralaimėjus 1939 metų karą, buvo daug dalykų slepiama nuo visuomenės. Buvo skelbiama, kad vyriausybė darė visa, ką galėjo. Buvo įsiekta įvairiausių priemonių patiesinti pralaimėjimui. Tokia nuomonė paplito ir liko, tokia aprašoma knygoje ir atsiminimuose. Dabar jau atsiranda priešingų nuomonių bei kritikų. Vienas tokių kritikų yra lenkų generolas Tadeusz Machalski, Wiener Neustadt Karo Akademijos auklėtinis, karo metu buvęs karo attaché Turkijoje ir Graikijoje. Savo knygoje "Pod prąd" — swiatla i cienie kompanii wrzesniowej 1939 roku" (Prieš srovę — spinduliai ir šešėliai 1939 metų rugsėjo kovų), išleistoje Anglijoje, Londone, 1964 metais, dėsto išsidėmusi savo pažiūras. Čia atpasakojus pagrindinius jo samprotavimus.

Klaidinga politika
Generolas bando atsakyti į du klausimus: 1. Ar Lenkija galėjo laimėti karą? 2. Kodėl ji taip greitai palūžo?

Jei Lenkija būtų vedusi kitokią politiką ir nepamiegojusi 10 metų nuo gegužės mėnesio perversmo iki Pilsudskio mirties, tai padėtis 1939 metais būtų buvusi visiškai kitokia. Pralaimėjimo priežastis glūdi praeities politikoje, kuri buvo vedama, neatsižvelgiant į gyvybinius ateities valstybės reikalus. Pilsudskis ir jo šalininkai legjionininkai neturėjo jokios rimtos politikos, išskyrus užsispyrimą laikyti valdžią savo rankose. Po gegužės perversmo pilsudskininkai-legjionininkai užėmė visas svarbiausias vietas, o savo idėjinis priešus išvijo į užsienį, sukūdo ir kalėjimus, kaikiuriuose nužudė. Paderewskis turėjo išvykti į užsienį, generolas Rozwadowski ir Witos (ūkininkų partijos vad. S. V.) buvo pasodinti į kalėjimą, o generolas Zagorskis nužudytas.

Kai Pilsudskis paėmė valdžią ir savo rankas, prasidėjo antirusiška politika. Jei Lenkija būtų priėmusi tas sienas, kurias Pilsudskiu siūlė pats Leninas, tai vėliau sovietai nebūtų drįsę jų keisti, nes jų garbinamas Leninas jas buvo nustatęs. Tai pasėmė, kurių vėliau Lenkija susilaukė iš Sovietų Sąjungos. Jeigu Lenkija būtų pasipriešinus Hitleriui Austrijos ir Čekoslovakijos užėmimo atvežiai, tai prie karo nebūtų buvę prieita. O jeigu ir būtų, tai daug geresnėmis sąlygomis. Sujungtos karinės pajėgos su gerais Čekoslovakijos ginklais, kurie vėliau teko Vokietijai ir buvo panaudoti prieš lenkus, būtų įgalinusios stiprų pasipriešinimą. Lenkijos gynimosi atveju pasienis būtų sutrupėjęs 850 kilometrų. Bet kadangi Čekoslovakija buvo prorusiška, jokių glaudesnių santykių su ja nebuvo siekta. Prie to prisidėjo ir vėlesnė lenkų užsienio reikalų ministerio Becko ir Čekoslovakijos Benešo asmeninė rivalizacija dėl tarptautinės garbės politikoje. Tai buvo politinė klaida. Reikėjo realiai žiūrėti į ateitį, įieškoti su Čekoslovakija gerų santykių ir, svarbiausia, sąjungos. Tai būtų užtikrinę mūsų pietvakarių sieną. Gresiant vokiečių pavojui Europoje, Prancūzija atsiumė į Varšuvą 1936 m. savo generolą Gamelin, kad prikaltėtų Lenkiją sudaryti su Čekoslovakija sąjungą, nes strateginiu atžvilgiu tai buvo svarbu. Lenkija betgi atsiskakė.

Hitleris — ne priešas
Lenkija, užuot įieškosi sąjungininkų, netrukus pasirašė su Vokietija nepuolimo sutartį, kuri surišo Lenkijai rankas. Hitleris tuo būdu pasidarė nebe priešas. Vėliau paaiškėjo, kad Benešas savo laiške gen. Gamelin skundėsi, esą čekai 1933 m. tris kartus kreipėsi į Lenkijos vyriausybę dėl sudarymo draugiškumo sutarties, bet ji net neatšakė. Kai Hitlerio pavojus Europai didėjo, Prancūzija ir Anglija, žinodamos lenkų nusistatymą rusų atžvilgiu, buvo labai nemios. Jos, nekreipdamos dėmesio į Lenkiją, pradėjo sava-

Kalčiausi politikai ir generolai

Lenkų generolo samprotavimai apie Lenkijos pralaimėjimą

rankiškas derybas su Maskva. 1939 m. balandžio 15 d. sovietai pareikalavo pripažinti jiems jūros bazes Estijoje, igulas Vilniuje ir Lvove. Jeigu tie jų reikalavimai nebus patenkinti iki rugpjūčio 21 d., tai tolimesnės derybos bus beprasmiškos. Lenkai spyrsi. Netikėjo, kad rusai, gavę teisę pereiti per Lenkijos teritoriją, joje nepasiliks. Stalinas negavęs tos teisės, tą pačią dieną politbiure pasakė: "mums yra aišku, kad Lenkija bus sutriuškinta, ir mums teks dalis Lenkijos." Po tos Stalino kalbos buvo pasirašyta Maskvoje Ribbentropo-Molotovo sutartis. Ji buvo didelė staigmena sąjungininkams, nors Lenkija tam reikalui neskyrė didesnio dėmesio. Tai buvo didelė ministerio Becko klaida.

Pabaltijo kraštai
Lenkija nedėjo didesnių pastangų palaikyti savo pusę Pabaltijo valstybes. Kaikiurios jų bijojo Pilsudskio diktatūros. Dar jų atmintyje buvo gyvas smurtinis Zeligowskio Lietuvos užpuolimas ir žiauri pacifikacija vienos provincijos Lenkijoje (Malopolsce). Lenkų vyriausybės politika mažumų atžvilgiu nekėlė kaimynuose pasitikėjimo. Dėlto nebuvo sueita į glaudesnius ryšius bei sąjungas su Pabaltijo valstybėmis. Lietuvos privertimas užmegzti diplomatinis santykius buvo atliktas žeminančiomis priemonėmis. Tokiu būdu draugu bei sąjungininku tikrai neįsiekoma ir nerandama.

Lietuva Lenkijai turėjo didelę strateginę reikšmę dėl savo geografinės padėties. Betkokie kariniai žygiai iš Rytprūsių ir pietus atsidurti pavojuje dėl galimo sparninio smūgio iš Lietuvos teritorijos. Jeigu Lietuva būtų prisidėjusi prie Lenkijos ar bent turėjusi su Lenkija sąjungą, vokiečių žygis per Narvą ir Brestą tokiuoje formoje, kokioje jis įvyko 1939 m., būtų buvęs neįmanomas. Deja, su Lietuva nemokėjome ar nenorėjome prieiti prie susitarimo.

Pataikavimas Hitleriui
Kai 1938 m. sausio mėnesį 14 d. Hitleris pasikalbėjo su ministru Becku pareiškė nekencias Čekoslovakijos, nes ji, būdama Europos širdyje, yra tapusi komunizmo perykla, Beckas ne tik neprotestavo, bet dar pridėjo, jog Lenkijos vyriausybė visiškai sutinka su jo nuomone; lenkų-čekų santykiai yra labai blogi ir nėra vilties, kad pagerėtų. Dar niekas taip pigiai nebuvo pardavęs savo paslapčių ir galimybių.

Kai 1938 m. Hitleris sušaukė savo štabą ir pranešė savo užmojų užimti Čekoslovakiją, generalinio štabo generolai, nežinodami ministerio Becko užtikrinimu, labai nustebė. Vokiečių generalinis štabas, vienas geriausių pasaulyje, galvojo realiai. Pasak jo, Lenkija turėtų neleisti vokiečiams užimti Čekoslovakijos, nes tada ji būtų apsupta iš rytų ir pietų. Tai reikėtų Lenkijos galą. Jeigu Lenkija nenori susinaikinti, turi stoti Čekoslovakijos pusėje ir kartu su ja priešintis vokiečių žygiui. Vėliau prisidėtų Prancūzija, Anglija ir Amerika. Kai generolai išdėstė Hitleriui šią tezę, jis jiems atsakė, esą generolai neturi politikuoti; jie privalo klausyti įsakymų.

Kai 1939 m. vokiečiai užėmė Čekoslovakiją, paėmė daug naujo tipo modernių ginklų, kurie vėliau buvo panaudoti prieš Lenkiją. Tais ginklais vokiečiai naikino Lenkiją. Kaip vokiečių generalinis štabas numatė, Lenkija savo akline padarė savizudybę. Už tai yra atsakingi trys asmenys: prezidentas Mosciacki, maršalas Rydz-Smigly ir labiausiai užsienio reikalų ministeris Beckas.

Jei nebūtų buvę 1926 m. perversmo, flirto su Hitleriu, karo su Benešu (Čekoslovakija), tai situacija 1939 m. būtų buvusi visiškai kitokia. Net padėtyje, ku-

STEPAS VARANKA

ri susidarė, karą Lenkija galėjo laimėti. Reikėjo iš anksto atraukti kariuomenę iš Didžiosios Lenkijos, pajūrio, sustiprinti abu sparnus ir sukliudyti taip lengvą sparnų palaužimą, pagrindinių lenkų pajėgų apsupimą Vyslos alkūnėje. Tada pasipriešinimas gynimosi pozicijoje būtų buvęs ilgalaikis, verčiantis sąjungininkus pradėti ofensyvą vakaruose ir išgelbėti padėtį Lenkijoje.

Kodėl pralaimėta?

Kodėl taip greitai palūžo lenkų pasipriešinimas? Pralaimėta ne dėl Lenkijos silpnumo. Tai atsitiko dėl nekompetentingų vadų, kurie buvo užgrobę valdžią, bet kritišku metu nesugebėjo vadovauti. Kareiviai, žemesnio laipsnio karininkai ir tauta, kuri per tiek metų neturėjo balso, parodė didelį pasišventimą ir drąsą. Su tokia kariuomene galima buvo daug ką padaryti. Palūžimo nereikia įieškoti apsiginklavimo stokoje.

Inžinieriaus nuotyčiai Korėjoje

K. ASTRAVAS

Mansoony lietus birželio mėnesio pabaigoje yra gerokai pasivėlavęs. Sausas vėjas nuo Mandžiūrijos džiovina laukus. Ryzių laukai, turintys auginti naują derlių, yra sausi ir nuo karščio suskilę. Vietomis korėjiečių kariuomenės daliniai gazonu varomomis pompomis išnauduoja upių pompuoja vandeni ir ryžių diegų tankiai sužėlusius laukus, apsaugodami nuo išdžiūvimo. Kaimuose matosi ūkininkai, naudoja tūkstančių metų senumo laukų drėkinimo technika — vandens ratą. Suaugę vyrai, lyg laiptais lipdami augstyn prie rato pritaikintais slenkščiais, suka ir vandenį antrą ratą. Prie jo pritvirtinti vandens kibirai kykla su ratu augstyn, yra paverčiami ant šono, vanduo, pilamas į medinį lovį, bėga į ryžių diegų lauką. Stebėdamas šį labai seną vandens pompavimą, lietuvis pasakytų, kad tas žmogus, mikliai šokinėdamas laipteliais, pragarė molį minko.

Ryžiai Azijoje yra pagrindinis maistas. Pirmas Korėjos laukų derlius yra miežiai. Birželio mėnesio pradžioje juos nuėmė ir prasidėjus mansoon lietuvi, laukai yra ariami ir jau gerokai paaugę atskiruose laukuose tankiai sužėlus ryžių diegais persodinami rankomis tiesiomis eilėmis.

Vyrai su jaučių traukiamomis medinėmis žagrėmis aria ar, tiksliau pasakius, maišo molio purvą iki kelių apsemą vandens. Moterys, ibriduosis ir ši purvą rūpestingai ir žemę sukiša diegus. Ryžiai yra vandens augalai, todėl neapsemi vandeniu neauga. Visas kraštas tada sunkiai dirba nuo tamso iki tamso, kol ryžiai būna persodinti. Pabaigę sodinimą, visi ilsisi ir laukia pjūties rugsėjo pabaigoje.

Ant kalvos į ryžių slėnį ir kaimus žiūrėdama, akmeninė Budos statula, ištiesusi rankas, atrodo lyg guodžia nusimenančius korėjiečius. Ir ko šis Buda nėra matęs per paskutinį šimtmetį: Japonų invazijas, sausras, taifūnus, 1950—1953 m. karą, pro jį bėgančias karo pabėgėlių voras... Visi laukia lietaus, dangaus dovanos, nešančios gerą ryžių derlių. Vėjo nešamos dulksės limpa prie lūpų. Jos neša taipogi choleros bacilas, todėl mes nuo jų apsaugoti geriam tabletėmis ir prieš valgi kiekvieną kartą po pusę stiklo konjako.

Aš esu čia su amerikietiška statybos bendrove. Statybai pasibaigus, mano darbas — paleisti ją į darbą. Tai yra didži-

Generolas Bartnowski, pajūrio koridoriję neklausydamos vyriausio vado įsakymu, vykdė savo planą, kuris privedė prie fiasko. Vyriausias vadas Rydz-Smigly paliko visą savo kariuomenę ir pasitraukė į Rumuniją. Žinomos pavadės generolų, korpusų-armijų vadų, kurie užuot būdėje prie savo armijų fronte, kraustė savo žmonas ir baldus. Dauguma generolų bei vadų buvo Pilsudskio draugai, legjionininkai, pasiekę augštų karinių laipsnių tik dėlto, kad buvo pilsudskininkai, o ne dėlto, kad buvo gabūs strategai, karo vadai. Jiems trūko karinio išsilavinimo. Tie trūkumai privėdė prie greito lenkų kariuomenės pasipriešinimo žlugimo ir chaoso.

Autorius generolas Tadeusz Machalski, pasiremdamas strateginiais žemėlapiais ir brėžiniais įrodinėja, kad karas buvo pralaimėtas tik nesugebėjimu vadovauti. Buvo keletas generolų, kurie nepalik savo kariuomenę ir kovėsi iki galo. Buvo tokių, kurie mokoje suburti apie save išblaskytas mases kareivių ir jiems sėkmingai vadovauti per 28 dienas, bet tie generolai nebuvo nei pilsudskininkai, nei legjionininkai. Jie buvo vėlesnės laidos. Jei Lenkija būtų turėjusi daugiau tokių vadų, karo pasekmės nebūtų buvusios tokios skaudžios ir tragiškos.

Tikroji priežastis glūdėjo nesugebėjime legjionininkų vadų, kurių įsakymai nesiderino nė su elementariu vadovavimu. Vyriausio vado Rydz-Smigly nesiorientavimas buvo rekordinis. Vengimas priimti nemalonų teisybę neveda į gera. Tuo būdu istorijos nepataisysime. Nutylėjimas ir nuslėpimas veda prie dar didesnio ligustumo. Kritika yra tam, kad iš jos pasimokytume. Tų visų Lenkijos nelaimių priežastis buvo diktatūrinė Pilsudskio, vėliau užsienio reikalų ministerio Jozef Becko vadovaujama užsienio politika.

Autorius pateikia keletą informacijų apie kaikiuriuos vadus. Generolas Trajanowski, Varšuvos korpuso vad. užuot rūpinęsis Varšuvos gynyba, pirmas dingo. Generolas Biernacki, nesugebėjęs vadovauti mūšii prie Tomaszowo, paliko jam pavestas divizijas karo veiksmų metu ir automobiliu pabėgo į Vengriją, pareiškdamas, esą nenori statyti į pavojų savo kariinės garbės tokiam "balagane".

Generolas Bartnowski, pajūrio koridoriję neklausydamos vyriausio vado įsakymu, vykdė savo planą, kuris privedė prie fiasko. Vyriausias vadas Rydz-Smigly paliko visą savo kariuomenę ir pasitraukė į Rumuniją. Žinomos pavadės generolų, korpusų-armijų vadų, kurie užuot būdėje prie savo armijų fronte, kraustė savo žmonas ir baldus. Dauguma generolų bei vadų buvo Pilsudskio draugai, legjionininkai, pasiekę augštų karinių laipsnių tik dėlto, kad buvo pilsudskininkai, o ne dėlto, kad buvo gabūs strategai, karo vadai. Jiems trūko karinio išsilavinimo. Tie trūkumai privėdė prie greito lenkų kariuomenės pasipriešinimo žlugimo ir chaoso.

Autorius generolas Tadeusz Machalski, pasiremdamas strateginiais žemėlapiais ir brėžiniais įrodinėja, kad karas buvo pralaimėtas tik nesugebėjimu vadovauti. Buvo keletas generolų, kurie nepalik savo kariuomenę ir kovėsi iki galo. Buvo tokių, kurie mokoje suburti apie save išblaskytas mases kareivių ir jiems sėkmingai vadovauti per 28 dienas, bet tie generolai nebuvo nei pilsudskininkai, nei legjionininkai. Jie buvo vėlesnės laidos. Jei Lenkija būtų turėjusi daugiau tokių vadų, karo pasekmės nebūtų buvusios tokios skaudžios ir tragiškos.

SESELIŲ SODYBOJE Putnam, Conn. LAUKIAM SVETIAI!

Kambariai erdvūs, saulėti, naujai atremontuoti. Maistas geras ir gaminamas pagal lietuviškus papročius. Maloni aplinka. Paplūdimiai už 4-7 mylių, puikus pušynėlis. Kainos visiems prieinamos. Prašome pranešti iš anksto:

Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, USA. Telefonas 203-928-5828

LIETUVIŠKAS CONDOMINIUM

"FIESTA" motelio savininkai sutinka esamus 25 butus teisiškai pritaikyti Condominium taisyklėms. Pirkėjas bus pilnas savininkas — galės parduoti savo butą ar palikti kam norės. Parduos tik lietuviams.

Butai ir vieno kambario butukai su baldais, spalvota televizija, arti krautuvės, paštas, bankai, bažnyčia, autobusas, kieme maudymosi baseinas, netoli Gulf of Mexico.

Kainos: \$8,000 - 9 - 12 - 14 - ir 16,000. Parduos tik suaugusiems. Norintieji įsigyti butus senatvei ar žiemai praleisti šiltoje Floridoje, atvažiuokite arba rašykite "Fiesta" Motel savininkams: 7901-7979 Blind Pass Road

St. Petersburg Beach, Florida 33706, USA. Telefonu skambinkite po 7 val. vakaro: 813-360-6737 Savininkai: Irena Middleton ir Bronė Veitas

MENIŠKI MEDALIAI
RIBOTA LAIDA
tik 3000
kiekvieno

The Baltic Story

pavaizduota GERIAUSIŲ BALTIEČIŲ DAILININKŲ tremtyje

pagaminti iš 99.9% gryno sidabro ir 91.666% aukso (22 karatai)

BALTIC SAGA

30 METŲ TREMTIES 250.000 estų, latvių ir lietuvių 1944 — 1974

NATURALUS DYDIS

Nuo 1918 iki 1940 metų Estija, Latvija ir Lietuva, esančios šiaurinėje Europoje, prie Baltijos jūros, buvo nepriklausomos valstybės. Galinga Sovietų Sąjunga, po slapto ir klaidingo pasitarimo su Hitleriu, nutarė užimti tas šalis. Stalinas pasiuntė savo armijas, ir šiandieną Baltijos valstybės tebėra okupuotos Sovietų Sąjungos.

Atėjo neapsakomos kančios bei vargai, deportacijos, sovietų ir vokiečių koncentracijos stovyklos, masinis bėgimas į vakarus, kultūrinė spauda ir net tautžudystė.

Visdėlto ir šiandieną estai, latviai ir lietuviai tebeegzistuoja visame pasaulyje bei tėvynėje, maldžiai ir viliasi, kad vieną gražią dieną laisvė bei nepriklausomybė vėl sugrįš. Kultūriniai jų lobiai yra per daug vertingi, kad galėtų būti prarasti.

"Balticoin", norėdama pavaizduoti baltiečių praeitį, kančias ir ateities svajones, ryžosi išleisti 30 medalių per 30 mėnesių. Jie bus pagaminti iš gryno aukso, platinos ir sidabro. Nupiešė dailininkai: Augustas A. Kopmanis, Eric Pehap, Joann Saarniit, Arthur Mikhelsoo ir Teleforas Valius.

Kadangi bus pagaminta tikrai po 3000 medalių kiekvienos rūšies, jų pirkimas bus apribotas: vienam asmeniui bus leidžiama įsigyti 3 sidabro ir 1 aukso medalį. Tuo būdu daugiau asmenų galės pasinaudoti šiuo projektu. Išsibaigus vienai laidai, ji nebus kartojama.

Pirmieji trys Baltijos odisejos (Baltic Saga) medaliai, natūralaus dydžio, yra piešti Latvijos gimusio skulptoriaus Augusto A. Kopmano, FIAL. Medalio dydis — 4 cm (skersmuo), svoris — 30 gramų. Sidabro medalio kaina — \$24, aukso medalio — \$293. Galite užsakyti juos atskirai arba visą jų rinkinį — 30. Tuo atveju reikia atsiusiti pinigų už pirmąjį medalį ir paprašyti siusti sąskaitas už sekančius medalius prieš jų išleidimą. Jų piešiniai bus pažymėti numeriais 1-30. Iš kiekvieno piešinio bus nukaldinta nedaugiau kaip 3000 medalių, kurie bus taip pat numeruoti nuo 1 iki 3000.

Pirmųjų 10 medalių įrašai anglų kalba:

1. Nepriklausomos Estijos, Latvijos ir Lietuvos herbai.
2. Nelemtoji Hitlerio-Stalino sutartis, nuvedusi į Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją bei sunaikinimą. Jų nepriklausomybė ir laisvė turi būti atstatyta.
3. Viena Estijos, Latvijos ir Lietuvos istorijos naktis. Masiniai trėmimai 1941 m. birželio 13-14 dienomis.
4. Ginkluotas Estijos, Latvijos ir Lietuvos laisvės kovotojų pasipriešinimas 1940-1952.
5. Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaracija skirta visom tautom. Estai, latviai ir lietuviai taip pat turi teisę į savo kraštą, kalbą ir nepriklausomybę.
6. "Mirties šukos nekarta" perėjo per Estiją, Latviją ir Lietuvą. Visdėlto nebuvo abejonės kurioje pusėje teisė. Baltijos valstybės turėtų būti suverenios, nepriklausomos." Winstonas Churchillis 1950.
7. 1944-1974. Trisdešimt tremties metų 250.000 estų, latvių ir lietuvių. 30 gadi trima.
8. Gintaro kraštas prie Baltijos jūros, Estija, Latvija ir Lietuva. Dzintaržeme.
9. Tautiniai draubūžiai. Skirtingi kiekvienoje srityje. Tautos terpi.
10. Tautosaka.

MEDALIŲ LAIDA PARUOŠTA SU KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJOS LEIDIMU BEI PRITARIMU. NUO KIEKVIENO PARDUOTO MEDALIO \$1.50 TEKS KANADOS ESTŲ, LATVIŲ IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖMS.

Užsakymai priimami jau dabar pagal pašto antspaudų datas.

Užsakymo blankas

Siųskite čekius arba pašto perlaidas "BALTCOIN" bendrovei šiuo adresu: BALTCOIN, 148 Duke Street, Hamilton, Ontario, Canada, L8P 1X7 Please enter my subscription for a numbered, first edition BALTCOIN SAGA Fine Arts Medals. I enclose a cheque/money order.

\$24.00 for medal, design no. _____ in fine 99.9% silver.

\$24.00 deposit for full set of 30 Baltic Saga medals in fine 99.9% silver and send medal number one as soon as possible. For subsequent medals please bill me before each issue.

\$293.00 for medal, design no. _____ in 91.666% (22 karat) gold.

\$293.00 deposit for full set of 30 Baltic Saga medals in 91.666% (22 karat) gold and send medal number one as soon as possible. For subsequent medals please bill me before each issue.

State if platinum is desired in place of gold.

SIGNATURE _____

NAME _____ please print

CITY _____ State/Prov. _____

ADDRESS _____

POSTAL CODE _____

JAV įstatymai leidžia savo piliečiams užsakyti tikrai sidabro ir platinos medalius. "Balticoin" yra "Better Business Bureau" Hamiltono rajone. JAV pinigai priimami kaip lygiavertiniai. Ontario gyventojai teprededa 7% pardavimo mokesčių.

Torontiški "Atžalyno" vyresniųjų grupė šoka savo metinio koncerto metu Toronto Lietuvių Namuose. Ši grupė yra šokusi ir kanadiečių publikai Otavoje Nuotr. St. Dabkaus

(Nuketla į 9-tą psl.)

"Aukuro" išvyka į vakarus Kanadą

Susirašinėjamai bei pasirošimam kelionei į vakarus truko keletą mėnesių. Vankuverio, Kalgario ir Edmontono lietuvių kolonijų atstovai nustatė datas ir laiką spektakliams. Salės išnuomos, bilietai baigiami išparduoti. Ir štai gauname pranešimą iš "Air Canada", kad mūsų bilietai, prieš mėnesį užsakytą, yra gražinami, nes pasiekti Vankuverį lėktuvu dabar neįmanoma — streikuojanti aerodromų ugniagesiai, gali atsisakyti dirbti ir kiti pareigūnai.

Kadangi numatyta kelionė į Vankuverį atšaukiama, balandžio 17 d. šaukiamas aukuriečių susirinkimas pasitarti. Liko galimybė pasiekti Edmontoną ir Kalgari. Kalkurie aukuriečiai, jau buvo pasiėmę atostogas ir pasirošę visą savaitę atostogauti vakaruose. Kurie dar dirbo, buvo susirūpinę, kad išvažiavus bus gal neįmanoma gauti lėktuvą laiku grįžti ir darbą. Deja, susirinkimas jokių rezultatų nedavė, ir nutarėm palaukti sekančios dienos, tikėdamiesi, kad sąlygos pasikeis. Ir štai balandžio 18 po pietų gauname pranešimą, kad yra galimybė skristi šį vakarą 9.50 išskrendančiu paskutiniu lėktuvu į Winnipegą. Tuoj pranešam telefonais vienas kitam ir, skubiai sumetę reikalingus drabužius ir lagaminus, 9 v. v. renkamės Maltono aerodrome.

Pasimetam

Liko tik pusvalandis iki lėktuvo išskridimo, o dar nevisi susirinko. Trūksta pačių svarbiausių — tu, kurie vežė mūsų visų užsakytus bilietus. Visi pradėjome rūpintis kur jie, kas atsitiko, nes laikrodžio rodyklė greitai sukosi. Dvidešimt minučių prieš pakylant lėktuvui, galutinai paaiškėjo, kad skrisim, nes atsirado paskutinieji mūsų grupės keliautojai su bilietais. Pasirodo, atvažiavę iki Skyway tilto atsiminė, kad namuose paliko pinigų. Turėjo grįžti namo. Prietariai sako, kad išėjus iš namų ir pasirošus kelionei nepatartina grįžti atgal, nes gali įvykti kelionėje nepasiekimai, bet tuo metu nebuvo laiko apie tai galvoti.

Išsidalinę bilietus, susitvarkę lagaminus nuskubėjome į lėktuvą, nes už 10 minučių lėktuvas išskrenda. Vos spėjome lėktuve susirasti vietą, užsidaro durys, įjungiamas motoras, ir mes pradėdami judėti. Jau norėjosi atsidusti ir apsižvalgius į visus patenkintus pasakyti "ačiū Dievui", bet staiga išgirstu susirūpinusį balsą: "Kur Algis?", "Kur Vanda?" Jų lėktuve nesimatė. Jie buvo paskutinieji, kurie vėlavosi ir vežė visų mūsų bilietus, kurie pasiėmė net savaitę atostogų, kad praleistų Vakarų Kanadoje, o jų čia nėra. Štai ir netikėtai žmogus prietariai!

Džiaugsmas Winnipege

Už trijų valandų nusileidžia lėktuvas Winnipege. Galvojame, gal dar pasiskambinsim kaip nors, susisieksime su jais ir gal

jie rytą atskris. Tačiau mūsų nustebeimui atrandame juos linksmus besišnekučiuojančius Winnipego lietuvių tarpe. Pasirodo, jie atskrido keletą minučių anksčiau už mus kitu lėktuvu ir taip pat buvo susirūpinę kur mes visi, kodėl jie vieni skrenda, abejojo ar teisinga kryptimi lėktuvas juos neša?

Nepasisekimai baigėsi Winnipege didžiausiu netikėtu džiaugsmu, būtent, vietinių lietuvių pasitikimu aerodrome. Edmontono lietuvių pirmininko A. Dudaravičiaus ir Winnipego klebono kun. J. Bertašiaus iniciatyva buvo suorganizuotas sutikimas mums, pravažiuojantiems nakties metu. Esu tikra, kad ne tik man vienai, bet turbūt kiekvienam drauge keliaujančiam jaunam lietuviui turėjo paglostyti širdį malonus jausmas, kad visai nepažįstami žmonės atėjo mūsų sutikti, pasisiūlė mums padėti rasti nakvynes. Jie visi buvo lietuviai. Tik dėlto, kad jie ir mes esame lietuviai, kad kalbame ta pačia kalba svetimoje žemėje. Ponia Fedarienė priėmė ir savo namus beveik pusę keliautojų, kiti buvo Winnipego lietuvių nuvežti į viešbutį. Ponią Fedarą ir visų Winnipego lietuvių parodytas mums nuosirdumas liks mums be galo malonus prisiminimas.

Tolyn į vakarus

Rytas buvo saulėtas, vėsus. Vėjas toks didelis, kad ir lagaminą nešant galima buvo lengvai bėgti, nes tiesiog stumte stumė ir atrodė, kad putė iš visų pusių. Nejauku darėsi pagalvojus, kad mes skrisime tokią vėjuotą dieną. Radijas pranešė, kad šią naktį gali sustreikuoti ir "ground controllers" bei suparalyzuoti visus skridimus. Tačiau mes, optimistiškai nusiteikę, savo drašios ir energingos vadovės p. E. Kudabienės skatinami, keliaujame tolyn — Kalgario link. Retkarčiais perbėga rūpesčio mintis, kaip ir kada grįšime, jei visai užsidarys aerodromai ir ilgai streikuos.

Prie bilietų pardavimo langelio paaiškėja, kad į Kalgari skrendančiam lėktuve nėra užtenkamai vietų 16 keleivių. Gauname bilietus į Edmontoną ir dar prieš pietus jau sėdime gražiame lėktuve, kuris skrenda į Edmontoną. Šį kartą visi esame drauge, niekas nepasiliko. Su šalia sėdinčiu kaimynu teko pasikalbėti, kuris pasakojo apie savo pažįstamus, kurie norėjo skristi į Edmontoną ir buvo pasiūti į Kalgari, nes šiam lėktuve negavo vietų. Atrodė, kad darėsi netvarka visur. Nė nepajutome, kad mes jau netoli Edmontono. Per garsiakalbį praneša, jog keleiviai, skrendantieji į Vankuverį, už 10 minučių prašomi grįžti atgal į tą patį lėktuvą. Ir mes gi norėjome ten skristi! Iš Kalgario lėktuvai skrenda į Vankuverį, bet mums buvo pervėlu padaryti rezervacijas. Mūsų viltys būti Vankuveryje šią naktį neišsipildė. Dėl streiko tvarka suiro visur.

Hamiltono aukuriečiai, atvykę pas Kalgario lietuvius. Iš kairės: K. Bungarda, A. Bungardienė, A. Stanevičius, L. Kalvaitė, L. Stungevičienė, L. Verbickaitė, S. Ilgūnas, A. Ulbinas, E. Stungevičius, V. Ulbinienė, E. Kudabienė, R. Kalvaitis, V. Šilninkas. Trūksta M. Kalvaitienės ir I. Kudabaitės. Nuotr. Stungevičiaus

Liuda Stungevičienė

montono burmistrui. KLB Edmontono apylinkės pirm. A. Dudaravičius apdovanojo "Aukuro" rež. E. Kudabienę Albertos provincijos suvenyru — lėkšte su Albertos ženklais ir įrašu.

Visur buvo jaučiamas didelis lietuvių nuosirdumas, rūpestingumas mus globoti ir kiekvieną momentą padaryti idomų. Labai gaila, kad dėl lėktuvų streiko negalėjome pasiekti Vankuverio, kuris buvo taip netoli.

Nors kelionė buvo su rūpesčiais ir abejonėmis, tačiau po apsilankymo pas vakarų Kanados lietuvius, pasiūžūrėjus į žemėlapi, prisimena gražūs išpildymai. Žinome, kad ir ten gyvena mūsų sesės ir broliai lietuviai, kurių širdyse neužgeso lietuviškas nuosirdumas, meilė lietuviui ir gimtajam kraštui.

"Aukuro" išvykos į Kanados vakarus vadovė režisiorė E. Kudabienė su aktore M. Kalvaitiene, išlipusios iš lėktuvo Kalgaryje. Nuotr. Stungevičiaus

Aukuriečiai Kalgario aerodrome. Iš kairės: K. Bungarda, A. Stanevičius, S. Ilgūnas, E. Stungevičius, E. Kudabienė, A. Ulbinas. Nuotraukoje nematyti L. Verbickaitės. Nuotr. Stungevičiaus

Pasakiška vietovė

A. Nevados ir Kalgario lietuvių nuosirdumo dėka, išaušus ankstyvam šeštadienio rytui, privačiais automobiliais buvome nuvežti į netoliese esantį Banff miestelį, apsuptą augstųjų kalnų. Tai Kanados Alpės, pasipuošusios sniego drabužiais. Aplankėme visas Banff ir apylinkės idomiausias vietas ir net pasimaudėme karštuose, iš žemės trykstančiuose mineraliniuose kalnų vandenys. Už 85 ct. galima gauti maudymosi kostiumą, rankšluostį, raktą į drabužinę ir pusę valandos paplaukyti. Nors ore temperatūra buvo 35° ir ant galvos retkarčiais krito sniegas, bet vandenys temperatūra — virš 100°. Tai malonumas, kurio niekam nepatartina atsisakyti!

Pasimaudė aplankėme gražų viešbutį, kuris, kaip kanadiečiai sako, turi milijono dolerių vertės vaizdą. Papietavę važiuavome 5 mylias į Norquay kalno viršūnę. Kalnų papėdėse sudavom pasigėrėti nuostabią gražiais vaizdais ir kalnų stirnomis, kurios mums mieliai pozavo. Gamta pasakiška graži. Oras sausas ir šaltas, nors protarpiais krito sniegas ir vėl švietė saulė. Kalno viršūnėje pilna slidinėtojų. Kalkurie, grupėmis išsiriškiavę su instruktoriais, mokėsi slidinėti nuo kalnų viršūnių. Lyg specialiai mums užsakyti, su aitvarais skrido vienas po kito slidinėtojai ir gražiai leidosi vairuodami aitvarus nurodytose vietose.

Jei ne laikrodžiai, kurie taip greitai sukosi, ir pareigos, kurios mūsų laukė, būtų mėsi šį ten niekur toliau nevažiuavę. Tai pasakiškas gamtos grožis, kurį reikia pačiam pamatyti, kad patikėtum.

Vaidiname Kalgaryje

5 v.p.p. jau mes erdvioje Kalgario gimnazijos salėje, skubame lyginti susiraukšlėjusius lagaminuose drabužius, šukavome vėją, vandens ir sniego sugadintus šukuosenas, kartojome savo roles. Ruošiamės skubiai, nes norime tinkamai atlikti savo pareigas, o mintyse vis perbėga paliktas Banffas su jau nakties globoje snaudžiančiais kalnais.

Pasigirsta salėje plojimai, nes atsidarė scenos uždanga. Prasideja programa ištraukomis iš ankstyvesnių veikalų anglų ir lietuvių kalbomis ir V. Alanto komedija "Siapus uždangos". Salė pilnutėlė lietuvių.

Po programos, apdovanoti gelėmis, rinkomės kitoje salėje, kur įvyko šokiai bei vakarienė. Buvo proga susipažinti ir pasikalbėti su visais lietuviais, kurie šokių pertraukų metu dainomis sveikino draugus, mininčius įvairias sukaktis ir gimtadienius.

Edmontone

Sekmadienio rytą 10 v. renkamės Kalgario autobuso stotyje — išvažiuojam į Edmontoną. Mus išlydi pirm. A. Nevada su ponia ir nemažas būrys kalkuriečių lietuvių. Nuo Kalgario iki Edmontono gamta labai viena, daugiausia lygumos ir labai nedaug medžių. Bežiūrint pro autobuso langą, nenorint mintys vis grįžta į Banffą ir į debesis remiančius kalnus, ežerus, kuriais tik vakar gėrėjome. Štai autobusas įvažiuoja į miestą ir sustoja gražioje modernioje Edmontono stotyje. Čia mūsų jau laukė pirm. A. Dudaravičius su S. Mišuliu. Jie turėjo užsakyti specialų autobusą, kuriuo mus vežė per miestą, supažindindami su pastatais. Pasidžiaugę miestu, sustojame prie Edmontono Lietuvių Namų. Seimininkės jau laukė mūsų su skaniai paruošta užkanda ir kavute.

Gražiai įrengtuose Lietuvių Namuose yra salė, virtuvė ir biblioteka, kurios sienas puošia nuotraukos apsilankiusių svečių bei ansamblių. Užkandžiaudami turėjome progos susipažinti su vietiniais lietuviais, kurių dauguma dirba savo profesijose arba yra ūkininkai iš apylinkių.

Programą pradėjome apie 4 v. viršutinėje salėje, kurioje sekmdieniais anksčiau būdavo laikomos pamaldos. Po vaidinimo sekė vakarienė su visais Edmontono lietuviais bei jų šeimomis. Turtingos vaišės, gražiai suorganizuotas priėmimas ir mūsų įvertinimas buvo visų jaučiamas. Po vakarienės buvo įteikta Hamiltono miesto burmistro dovana Ed-

Dr. Stan Haidasz

ISTIKIMAI JUMS TARNAUJA.

Jis dirba visiems etninės kilmės kanadiečiams.

LIEPOS 8

VĖL IŠRINKITE

DR. STAN HAIĐASZ
LIBERALĄ

X

Jis yra geriausias PARKDALE apylinkėi ir daugiakultūrei Kanadai

Informacijai: telefonas 534-9501

Rinkiminio vojeus centras: 1646 Queen St. W., Toronto

Oficialus agentas: M. Comar, 71 Cowan Ave., Toronto

1974 m. birželio 29 – 30 d. d. ir liepos 1 d.

20-ji KANADOS

Lietuvių Diena

WINNIPEGE, MANITOBOJE

Birželio 28, penktadienio vakarą – PRIĖMIMO BANKETAS

Birželio 29, šeštadienį, 6 v.v., SUSIPAŽINIMO VAKARAS

(VAKARIENĖ ir ŠOKIAI) • Gros reprezentacinis miesto orkestras "TAD COMAR" Marlborough Hotel, 331 Smith St. Būtinios rezervacijos iš anksto. Kaina asmeniui \$7.50, vaikui iki 12 metų \$5.00. Rezervacijas siųsti: 432 Elgin Ave., Winnipeg, Manitoba, R3A 0K7

Birželio 30, sekmadienį, 2 v.p.p., PAMALDOS Šv. Marijos katedroje, 353 St. Mary Ave., Winnipeg. Šv. Mišias atnaušaus vyskupas V. Brizgys ir svečiai kunigai. Pamokslą sakys: kardinolas G. Flahiff ir prel. J. Balkūnas. Giedos Hamiltono "Aidas".

4 v.p.p. PASIRODYMAS WINNIPEGO VISUOMENEI prie parlamento rūmų

8 val. vakaro
KONCERTAS

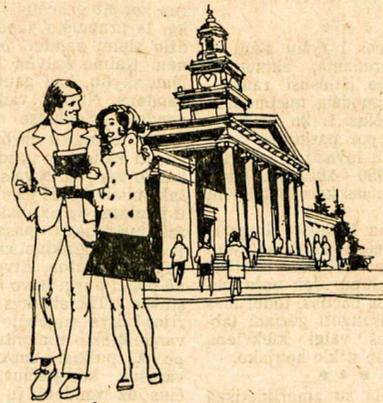
"PLAYHOUSE" teatro salėje, 180 Market E.
Programą atliks: Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras",
Hamiltono mergaičių choras "Aidas",
Londono jaunimo ansamblis "Baltija"

Antano Tamošaičio paveikslų ir Anastazijos Tamošaitienės kilimų, gobelenų, tautinių raštų ir tautinių drabužių

MENO PARODA

birželio 25 — liepos 6 d.d. Manitoba Museum Of Man & Nature, 190 Rupert Ave. (Main & Rupert). Atidarymas — birželio 25 d., 8 v.v. A. Tamošaitienė 1937, 1938, 1939 ir 1949 m. dalyvavo tarptautinėse parodose Paryžiuje, Berlyne, du kartus Niujorke, laimėdama aukso medalius ir I-sius prizus. 20-tajai Kanados Lietuvių Dienai Rengti Komitetas, 432 Elgin Ave., Winnipeg, Man., R3A 0K7. Telefonas 204 - 943 - 8925

Kiekvienam turi būti prieinama galimybė gauti geriausią išsimokslinimą Ontario provincija kaip tik ir nori, kad jūs tą galimybę turėtumėte

imigrantams siekti augštesniojo mokslo. Toji parama duodama atsižvelgiant ne į akademinus pažymius, bet į reikalingumą. Paskolos duodamos be palūkanų iki šešių mėnesių po mokslo baigimo. Jų gražinimas prasideda tik po termino. Stipendijos iš viso nėra gražinamos.

Jau dabar 2 iš 5 studentų Ontario universitetuose ir bendruomenės kolegijose gauna vienokią ar kitokią finansinę paramą iš OSAP.

Jei norite žinoti, kokia parama yra galima, kaip jos prašyti ir kiek jos galite gauti, — kreipkitės į studentų paramos pareigūną (Student Awards Officer) savo pasirinktoje institucijoje.

Arba rašykite:

Inquiry section
Student Awards Branch
Ministry of Colleges and Universities
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1C6

James A. C. Auld, Minister

Ontario vyriausybė mano, kad nė vienas neturėtų būti užkertamas kelias į augštesnį mokslą vien dėl lėšų stokos. Mes kaip kaip tik ta linkme ir veikiame per Ontario studentų paramos programą (Ontario Student Assistance Program — OSAP).

OSAP apima valdžios teikiamas paskolas ir stipendijas, skirtas pagelbėti tinkamiems Kanados piliečiams ir

Government of Ontario
William G. Davis, Premier

Toronto miesto rengiamas Jos Didenybės karalienės Elzbiotos motinos priėmimas įvyks Nathan Phillips aikštėje 1974 m. birželio 28, penktadienį, 11 v.r.

Po to Jos Didenybės vyks į Osgoode Hall ir Sir William Campbell namus, University gatvė ir Queen Street West atskirai iškilmei ir bendriems pietums "The Four Seasons Sheraton" viešbutyje.

Po pietų Jos Didenybės važiuos:

Į rytus Queen gatvė iki Bay; Bay gatvė į pietus iki Richmond; Richmond gatvė į vakarus iki University; į šiaurę University gatvė ir Avenue Road iki Lawrence; Lawrence gatvė į rytus iki Bayview; Bayview į šiaurę iki York Mills.

David Crombie,
burmistras

Tautodailė moderniuose pavidaluose

Dail. A. Tamošaitienės gobelenų bei kilimų paroda Otavoje ir Winnipege

JUOZAS DANYS

Dail. Anastazijos Tamošaitienės gobelenų ir kilimų paroda 1974 m. gegužės 17–31 d. d. Goethės Institute Otavoje buvo Otavos Lietuvių Savaitės dalis. Winnipege ji bus birželio 25 — liepos 6 d. d. Šią parodą galima vadinti apžvalgine, nes išstatyti 27 kūriniai vaizduoja jos pastarųjų 20 metų kūrybą. Gana ryškiai galima išskirti tris kūrybos etapus.

Pirmasis kūrybos etapas buvo pradėtas dar Lietuvoje, tęstas Vokietijoje ir pirmąjį gyvenimo dešimtmetį Kanadoje. Iš šio etapo minėtini Kanadoje sukurti "Mortos krikštas", "Sv. Jonas" ir "Knygnešiai". Tai vadinamo klasikinio arba tradicinio stiliaus, išvystyto Prancūzijoje, Olandijoje ir kitur, gobelenai bei kilimai. Jais dail. A. Tamošaitienė garsėjo jau Lietuvoje. Juose vyrtauja paveikslas, rimtis ir iškilmingumas. Savotiškai jie yra statiški vaizdai. Daugelis jų laikų kilimų turėjo ryškius lietuviškus siužetus ir daug lietuviškos tautodailės dekoratyvinių elementų.

Antrajame kūrybos etape vyravo daugiau ar mažiau abstraktūs gobelenai ar gal geriau saktant — befigūriai, bevaizdžiai gobelenai. Šis etapas sutampa su dail. Tamošaitienės gana intensyviu darbu tapyboje ir ypatingai gausiose. Jos abstraktiniai gausai ypatingai pasižymi spalvingumu ir gyvumu. Vienas ankstyvesnių befigūrių kilimų yra "Pavasaris", kurio spalvos dar nelabai ryškios ir kompozicija rami. Visuose šio etapo gobelenuose vyrtauja spalva ir kompozicija. Vėlesnieji abstraktiniai gobelenai, kaip "Spalvų žvilbniai", "Pasvirusios viršūnės", yra ypatingai spalvingi ir gyvi. Daugelis to paties etapo abstraktinio stiliaus gobelenų turi vaizdą ar figūrų pėdsakus. "Lapkričio raudonę" matome moteris, o "Tyloj" kopytstulpių siluetus.

Pastarųjų metų gobelenai rodo trečiąjį, kiek skirtingą, kūrybos etapą. Šio etapo kūriniuose matyti ryškesnis vaizdas, stiliuotų figūrų ir tematikos įvedimas ir befigūri, abstraktinį foną. Spalvos dar ryškesnės, matyti daugiau rusvų ir gelsvų atspalvių, mėgstamoji mėlyna spalva reikiama mažiau. Įvesti vaizdiniai elementai yra labai elegantiški. "Eglės vestuvės", "Eglės atsiveikimė" merginos ir vaikinai yra grakštūs, jaučiamas gyvumas, pilių ir bokštų formos lengvutės.

Nors vaizdo figūrų šiuose gobelenuose yra daugiau, bet iš tikrųjų vyrtauja spalva, kompozicija, masių ir plokštumų derinimas, ir kuri švelniai išsilyja į gubėninius elementus. "Broliuose juodvarniuose" mažai matyti juodvarnių, bet ir be jų kilimas turėtų savo stiprų estetinį ir beveik užbaigtą charakterį. "Naktis ir diena", išpūdinga dviejų gobelenų grupė, yra visai arti vadinamojo gryno meno, kur kūrėjas išreiškia savo jausmą nenaudodamas vaizdinių objektų.

Gobelenų ir kilimų kūryba yra sunki, nes pati audimo technika varžo menininko laisvę. Nėra tokios laisvės kaip drobėje su teptuku. Siūlai turi savo vieną spalvą ir ją keisti nelengva. Bet Tamošaitienė jau Lietuvoje parodė, kad ji yra to žanro menininkė. Jos rankose gobelenai ir kilimai tapo grynos dailės kūriniais.

A. Tamošaitienės gobelenus kiekvienas stebėtojas gali interpretuoti kiek skirtingai, nes jie turi gilumą ir spalvų bei vaizduotės turtingumą. Kiekvienas žiūrovas, lietuvis ar nelietuvis, stebėsi Tamošaitienės technikos įvairumu, išradingumu ir sugė-

bėjimu šaltus, šiurkščius siūlus suvesti į gyvą, dinamišką ir estetiškai vaizdą. Stebėtoja žavi ne tikta techniškas autorės tobulumas, bet ir spalvų gyvumas, jų švelnus ryškumas, kompozicijos dinamiškumas. Abstraktiniuose ar pusiau abstraktiniuose gobelenuose matyti ypatingai ryškius veržimasis į erdvę. Gal dėlto šie gobelenai ir neturi tradicinio užbaigiamąjo rėmo — norima pabrėžti, kad dar yra erdvės, kurią reikia užkariauti.

Lietuvių žiūrovas gobelenuose ir kilimuose randa nemažai lietuviškų motyvų, dailininkės savaip interpretuotų. A. Tamošaitienė anksti pradėjo lietuviškų audinių ir tautodailės studijas ir greitai tapo lietuviškų gobelenų ir nesimetrinės kompozicijos pioniere. Ausdama šimtus individualių tautinių drabužių, ji įsigyveno ir įvairius tautodailės elementus. Dėlto jų interpretavimas ar pritaikymas tikriausiai jau glūdi jos pasamoneje. Iš tikrųjų dailininkės kūryboje matyti didelė meilė lietuviškai tautodailėi. Visus lietuviškus elementus dailininkė su-

geba subtiliai ir nedirbtinai įjungti į savo modernios dvasios ir modernių formų kūrybą. Net ir tie kūriniai, kurie aiškiai remiasi lietuviška tautodailė, yra kartu ir meno kūriniai, pasiekia tarptautinę plotmę.

Iš tikrųjų gal gobelenų bei kilimų kūryboje A. Tamošaitienės originalumas ir stiprybė iš dalies ir glūdi giliai lietuvių tautodailės pažinime, jos dvasios pajautime ir meistriškame jos elementų panaudojime.

Per paskutinį dešimtmetį teko arčiau stebėti kelias A. Tamošaitienės parodas ir darbą jos nuosavoje studijoje. Kad ir pasiekusi visuotinį pripažinimą kilimų ir gobelenų kūryboje, dailininkė niekad nenustojo įsiekusi naujų kelių. Šių dienų meno kryptys jai nesvetimos ir ryškiai atsispindi jos dabartinėje kūryboje. Modernias formas ji valdo laisvai, bet lietuviškos tautodailės palikimas vis dar atsispindi jos kūryboje.

Atrodo, kad dail. A. Tamošaitienė vėl daugiau skiria laiko meninių kilimų ir gobelenų kūrybai. Neabejotina, kad tai bus vertingas praturtinimas jos sva-

BALTOJO VIENUOLIO BIOGRAFIJA

PRANYS ALSĖNAS

Tai velionies domininkono Pauliuko biografija, parašyta taip pat jau mirusio Tėvo Kazimiero Zvirblis, OP, ir užbaigta trečiojo baltojo vienuolio — Tėvo dr. Tomo Žiūraičio rašiniu "Sios biografijos autoriui mirus".

Biografijos autorius trumpame žodyje skaitytoją supažindina su dominikonų arba pa-

mokslininkų ordino įsteigimo istoriniais duomenimis. Jo steigėjas buvęs šv. Dominikas Guzmanas, ispanas (1215 m. Prancūzijoje, Tulūzos mieste). Ordina 1216 m. patvirtinęs popiežius Honorijus III.

Dominikonų šūkis — "Veritas" (tiesa). Jie esą pirmieji vienuoliai, kurių konstitucijoje įrašytas mokslo būtinumas: tiesą pažinti, ją išstudijuoti ir su meile ją kitiems perduoti. Mokslas ir pamokslai — jų būdingiausios apsaistavimo priemonės.

Lietuvoje dominikonai esą žinomi nuo Mindaugo laiku. Gedimino laikais tarp lenkų dominikonų jau buvę ir lietuvių. Pagaliau 1647 m. Valencijos kapitulos nutarimu buvo įsteigta Angelo Sargo Lietuvos dominikonų provincija, nepriklausanti nuo lenkų dominikonų.

Šiai provincijai tada priklausė 12 vienuolynų su 155 vienuoliais. 1772 m. toji provincija turėjo 42 vienuolynus su 679 vienuoliais. Didelio dėmesio susilaukė jų aukštesniosios mokyklos ir klasikinės gimnazijos. Prie Šv. Dvasios dominikonų vienuolyno Vilniuje poėte išreiškia Akademija, kurioje vieni iš žymiausių auklėtinųjų buvo poetas Adomas Mickevičius ir vysk. Motiejus Valančius. Rusų valdžia 1832 m. uždraudė naujokams veikti, tuo pakirsdama ne tik dominikonų, bet ir visų kitų vienuolių egzistencijos šaknis.

Nuo to uždraudimo praėjus beveik šimtui metų, 1932 m. liepos mėnesį Tėvas dr. Bonaventūra Pauliukas, OP, ir Tėvas Kazimieras Zvirblis, OP, atvyko iš JAV į Lietuvą, į Raseinius, Lietuvos dominikonų provincijos atnaujinti. Savo užsibrėžtą tikslą jie pasiekė: 1935 m. sausio 16 d. provincija buvo atnaujinta ir sėkmingai veikė iki raudonosios ir rudosios okupacijų, kurios vėl išardė bei sugriovė dominikonų — baltųjų vienuolių gražų darbą Lietuvoje.

Ir toliau čia minimoj knygoj lengvu stiliumi rašoma apie pasiryžusį ir pasižentusį septyniolikmetį jaunuolį, atvykusį iš Lietuvos Amerikon, Jurgį Pauliuką. Pastarasis pradėjo dirbti sunkų fizinį darbą fabrike, bet nepasiklydo nei pasaulio platybėse, nei Amerikos dangoraižių aplinkumoj. Jis studijavo ir buvo įšventintas kunigu, o paskui (kaip vienuolis, gavęs jau Bonaventūro vardą), tapo Lietuvos dominikonų Angelo Sargo provincijos atnaujintoju ir pirmuoju jos provincijolu. Jis buvo gimęs 1885 m. spalio 27 d. Palaukių km. Subačiaus parapijoje, Karsakiško vlsč., Panevėžio apskr. Mirė 1956 m. liepos 13 d. JAV-bėse. Palaidotas Visų Šventu parapijos kapinėse Pleasantville, N. Y.

Tėvas Kazimieras Zvirblis, OP, TEVAS BONAVENTŪRA PAULIUKAS, OP. Biografija. Tėvų dominikonų leidinys. 1973 m. Washington, D. C. Kalba tikrino VI. Kulbokas. Spaustuvės išlaidos apmokėtos a. a. V. Zemaičio lėšomis. Išspausdino Tėvai pranciškonai, Brooklyn, N. Y. Tiražas 700 egz.

Pavasario pempės

Virš kepančios arimas žemės
Pempų klyksmas...
O paukščių nematyti,
Tik juodos dirvos rėkia
(Be skaismo išdalink
visiems po juodą riekelį!)

Po mėnesio jau linksmas
Siltus lizdas goldens birželis...
1973. IV. 4. Suvalkietė

Anastazija Tamošaitienė Mortos krikštas Kilimas

SADŪNAITĖS "PAKELIUI Į EMMAUS"

PR. NAUJOKAITIS

Danguolės Sadūnaitės penktasis lietuviškos poezijos rinkinys yra "Pakeliui į Emmaus" (ji yra išleidusi dar du rinkinius anglų kalba). Pats knygelės pavadinimas rodo, kad čia bus artimas ryšys su Kristumi, su religinėmis nuotaikomis. Juk ir Kristaus mokiniai po Velykų ejo iš Jeruzalės į Emmaus miestelį, kalbėję su bendrakeleiviu Kristumi, jo nepažindami.

Poetė savo eilėraščiuose nuolat jaučia Viešpaties buvimą, apsišiekiantį gamtos ir laiko reikiuose, jos pačios prigimtyje. Jos siela išsėna pasivaikščioti ir mišką, kad ten papūtų pasilėpusi su Tyluoju, su Vieninteliu. Ryta ji jaučiasi lyg miltininkas, kurį Viešpatys šaukia išlipti iš medžio. Nusižeminimą ir tikėjimo gilumą poėte išreiškia Evangelijoje minimos sergancios moteriškos įvaizdžiu, kuri palietė Viešpaties drabužių ir pagijo. Džiaugsma teikia rytas, ypač saulės šviesa, jūros platybės, mėlynas dangus, pievos ir upės, bet pats mėgstamiausias yra saulėlydžių motyvai. Saulėlydžiai jai yra "trumpi apsilankymai pas Dievą" (32 p.). Saulėlydžiuose susitinka Dievo ir poėtės rankos, nes Viešpatys tada surenka spindulius, o poėtė nori saulę dar ilgiau pasilaikyti. Saulėlydžiuose ji jaučiasi pakendusi šviesoje iki kelių ir dėlto ji trokšta matyti saulėlydžius. Saulėlydžiai D. Sadūnaitės poezijoje yra šviesos ir laimės versmė, stebuklo momentas, ne tamsos ir išnykimo pranašas.

Tamsos motyvai nebaugina poėtės, nors ji jaučia kad tamsa noksta kekėmis, kad ji didesnė nei naktis. Ji jaučia, kad apsnigta kaimė žvaigždžių pūgoje iš džiaugsmo lūš nakties tiltai. Toks besąlyginis optimizmas ir džiaugsmas kyla iš visiško pasitikėjimo savo Viešpačiu, Jo rankos įsikisimu net žiemos pūgoje. Ji ir mirtį vadina gimimu, ir gulimas į žemę jai atrodo tik miegas miegamajam mašė. Tokios džiaugsmingos nuotaikos poėte pasiekia gilus tikėjimą, visiškai išsiliejimą į mistinę būseną. Ji jaučia Viešpatį lyg švelnų žolės prisilietimą. Savo siela poėtė nori atsikelti Viešpačiu medžio įvaizdžiu. Medis išdalina saule žiedais, savo gyslose ji jaučia saulę ir vėją, ji kaip medis tikisi ir į žemę grįžti bei ten išsklaidyti Viešpatyje, tiki, kad velėna mus išlaisvins.

D. Sadūnaitės poezija yra labai subtili. Į ją pilnai įsijaušti galima tik visišką tyloje. Rinkinio pavadinimas "Pakeliui į Emmaus" rodo, kad tai yra kelionė į šviesą, į tikėjimą, į meilę. Poėtė, kaip ir Kristaus mokiniai, eina su Dievu, bet jo nepažindama. Ji eina su Dievu, bet jo nepažindama. Ji eina su Dievu, bet jo nepažindama.

D. Sadūnaitės poezija yra labai subtili. Į ją pilnai įsijaušti galima tik visišką tyloje. Rinkinio pavadinimas "Pakeliui į Emmaus" rodo, kad tai yra kelionė į šviesą, į tikėjimą, į meilę. Poėtė, kaip ir Kristaus mokiniai, eina su Dievu, bet jo nepažindama. Ji eina su Dievu, bet jo nepažindama. Ji eina su Dievu, bet jo nepažindama.

Skulptūrai
Vaikus supau — ir išsupau.
Tave dar supsiu ilgai
Dabar lūšinė — bus tik Tau.
Juk lauki, pasilgai — —
Tik nežinau, ar tau patiks
Susėję mano rankos.
Nenusigrežk, aš ta pati!
Tik naštai pasilenkus — —
1973. V. 6. Suvalkietė

nyje yra 58 eilėraščiai, kaikurie visiškai trumpučiai, tikri trupiukai. Ir ilgesniji yra fragmentiški, su nutyėjimais, su vaizdu iškarpomis, plačiais šuoliais. Brūkšniai ir daughtaškiai šiame rinkinyje vartojami gausiai, bet daug nuosakiau, negu ankstesniame rinkinyje "Laiskai Dievui".

D. Sadūnaitės eilėraščiai atskleidžia labai intymų, asmenišką nuotaiką, jausmų ir minčių pasaulį. Visuomeninės, tautinės ir platesnės egzistencinės problemos, atrodo, poėtei yra svetimos. Jos ne šėseliu neįsibrauna į šviesų ir optimistinę poėtės sielos pasaulį, į religinių nuotaikų mistinį bangavimą. Eilėraščiai dėstosi laisvu ritmu, nerrmuotomis eilutėmis, padrikais posmais. Pasitaiko ir labai nutolusių, sunkiai suvokiamų metaforų, bet daugumas eilėraščių yra vaizdingi, šilti, nuosirdūs. Tačiau rinkinys patiks tik literatūriškai išprususiam skaitytojui, tikros poezijos mėgėjui, sugėnčiam pajusti nuotaikų subtilumą.

Viršelis ir aplankas pieštas seselės O. Mikalaitės. Kelio motyvai su įmintomis žmogaus pėdomis, medžiais, javų varpomis, vandenimis — derinasi prie eilėraščių simbolikos. Tik raišės, iš toliau pažūrėjus, taip susilieja, kad primena pradžios mokyklos mokinių piešnelius.

Danguolės Sadūnaitė PAKELIUI Į EMMAUS. Eilėraščiai. Išleido Nek. Pradėtosios Marijos seserų kongregacija, spaudė Immaculata Press, Putnam, Conn. 06260, USA. 96 psl., kaina nepažymėta.

KRISTINA PAREŠTYTĖ baigė Hamiltona McMaster universitetą ir gavo bakalaurės laipsnį (Honours BA) iš prakali ir rusų kalbų. Universitete buvo Dean's Honours saraše. Gavo Ontario stipendiją ir rudenį Toronto universitete pradės dirbti kaip asistentė kalbų laboratorijoj ir ruoštis magistrės laipsniui. Kristina yra Hamiltono lietuvių kolonijos jauna lietuviška pažiba. Būdamą universitete, ji dirbo lietuvių studentų būrelių valdyboje, vadovauja skautų skilčiai, mergaičių choro "Aidas" dainininkė ir to choro pirmininkė. Jau šešeri metai mokytoja Vysk. M. Valančiaus lietuvištinėje mokyloje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DETROITO LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRE gegužės 18 d. buvo paminėta Galinos Gobienės vadovaujamas "Silainės" sidabrinė veiklos sukaktis. Mičigano valstijos gubernatorius W. G. Milliken šią dieną paskelbė "Silainės" Diena visame Mičigane ir parašė specialų sveikinimo laišką. Rengėjų komiteto vardu sveikinimo žodį tarė L. Metvekas, programai vadovavo J. Pečiūrienė. Dėmesio centre buvo "Silainės" trijų šokėjų grupių pasirodymas — pagrindinės, jaunesniųjų ir minėjimo dalyvavusių veteranų. Vadovė G. Gobienė susilaukė labai daug sveikinimų ir gausių dovanų. Bene gražiausia dovana jai buvo įteikta "Silainės" šokėjų ir jų tėvų vardu — torontiečio dail. Juozo Bakio sukurta statula, kurios vitražuose vaizduojami šilainiečių šokiai. Sukaktuvinį leidinį suredavo Viktoras Veselka. Jame pabrėžiamas labai reikšmingas faktas, kad "Silainės" buvusieji nariai sukūrė 18 lietuviškų šeimų, kurių abi pusės šoko ir susipažino šioje tautinių šokių grupėje.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRO kavinėje rengiamos kultūrinės vakaronės sezoną užbaigė dvi dienas trukusiu poezijos festivaliu, kuriam minčių greičiausiai bus davę jau tradiciniai tapę "Poezijos pavasario" renginiai okupuotoje Lietuvoje. Poezijos šventė Čikagoje buvo pradėta vakaronių vadovės Teresės Pautienės-Bogutienės žodžiu, poezijos, muzikos ir vaizdų montažu. Gausiam būriui deklamatorių perteikiant lietuvių poėtų eilėraščius, ekrane buvo rodomos jiems pritaikytos fotografijos J. Dovydeno, A. Kežio, S. J. A. Grigaičio skaidrės, skambėjo L. Alensko bei kitų kompozitorių muzika. Šventė užbaigta poėtu Mykolo Vaitkaus filmu, Jono Aisčio gyvenimo skaidrėmis, Lietuvių Rašytojų Draugijos pirm. Leonardo Andrekaus, OFM, paskaita ir literatūros vakaru. Savo eilėraščių skaitė: Leonardas Andrekus, Zivile Bilaišytė, Eglė Juodvalkytė, Remigijus Bičiūnas, Rimas Vėžys, Kazys Bradūnas, A. Pečiūraitė, T. Pautienė-Bogutienė, Vitalija Bogutaitė ir Liūnė Sutema. "Amerikis programą įrašė į juostelės transliacijom į okupuotą Lietuvą.

VAKARŲ SA ANTANU GUSTAIČIU Čikagos Jaunimo Centre surengė Lietuvos žurnalistų Sąjungos centro valdyba, vadovaujama pirm. kun. J. Vaisnio, S. J. tarusio įvadinį žodį. Programai vadovavo jaunoji žurnalistė E. Pakšaitė. Vakaro dalyviai su svečiais iš Bostono ir jų kūrėjų supažindino Al. Baronas, A. Gustaitis skaitė pluoštą savo humoristinių eilėraščių ir porą feljtonų. Daugiausia plojimų susilaukė "Cionnyškis šilelis", vysk. A. Baranauko "Ankyškis šilelis" dabartiniam laikam pritaikyta parodija. Programą trim dainom papildė sol. A. Simonaitytė.

VAIZGANTO KULTŪROS KLUBAS Niujorke surengė įdomią poėtę su rašytoju Antanu Vaičiūliu. Su svečiais iš Vašingtono dalyviai supažindino klubo pirm. Paulius Jurkus, A. Vaičiūliaitis, nagrinėdamas lietuvių poezijos ir prozos santykį, priminė, kad sekanciais metais sukaks 100 metų nuo vysk. M. Valančiaus mirties. Jis pasiūlė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tuos metus paskelbti Vysk. M. Valančiaus metais, o Lietuvių Rašytojų Draugijai — suorganizuoti konkursą su didesne premija veikalui apie vysk. M. Valančių parašyti. Tuo būdu vysk. M. Valančius būtų pagerbtas kaip Lietuvos grožinės prozos pradininkas, tauro švietėjas, blaivintojas ir vadovas. Tai iš tikrųjų yra sveikintina mintis, į kurią dėmesį turėtų atkreipti mūsų veiksniai. Po to A. Vaičiūliaitis atsakė į klausimus, liečiančius jo kūrybą. Popietė užbaigė aktorius Henrikas Kačinskas, talentingai paskaitydama A. Vaičiūliu "Dailią žmoną". Popietė papildė A. Vaičiūliu knygu parodėlė, kuriai trūko pasakų rinkinio "Auksinė korpelė" ir jo vertimų.

DETROITO ŽURNALISTŲ POPIETEJE dr. Kęstutis Keblys skaitė paskaitą apie literatūrą okupuotoje Lietuvoje ir jos kūrėjų problemas, pabrėždamas po Stalino nuvainikavimo įvykusį staigų proveržį, nes tada rašytojams buvo prasiveržę langai į Vakarų pasaulį. Lietuvių rašytojai ten dabar įsėko naujų išraiškos formų ir būdų apeiti cenzūrai, bet privalo laikytis kompartijos nurodymų. Dr. K. Keblio nuomone, tenyktės prozos dabartinis lygis visdėlio jau yra augstesnis už prieškarinį. Detroito žurnalistų skryaius sek. Alf. Nakas pakedeno slapyvardžių problemą miškiekėje periodikoje, griežtai pasmerkdamą po jais besislapančius piktybininkus.

JONUI AISČIUI SKIRTĄ AKADEMIJĄ surengė Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Haven klubas, vadovaujamas Kauno operos buvusios sol. Salomėjos Nasvytytės-Vaiviliūnienės. Ilgesnį žodį apie J. Aistį, kaip žmogų ir kūrėją, tarė Stasys Santvaras, iliustracijai panaudodamas ištraukas iš publicistinio veikalos "Laikas ir žmonės". Aktorius Henrikas Kačinskas padeklamavo pluoštą J. Aisčio eilėraščių. Programą, kuriai vadovavo studentė Vaiva Vėbrautė, A. Dvoržako styginių kvartetu pavairino Yale universiteto muzikos studentai.

VILNIAUS UNIVERSITETO ETNOGRAFINIS ANSAMBLIS, vadovaujamas Laimos Burksaitienės, mokslo metų užbaigai paruošė premjerą "Viešės", kuri žiūrovos supažindino su augštaičių, žemaičių ir dzūkų liaudies dainomis bei jų pagrindiniais dainavimo būdais. Augštaičiams atstovavo dainos "Už jūrų marelį", "O tu klevai", "Išėja senelis iškiūtina", "Zaliam berži gegute kukava", žemaičiams — "Eisiu į kalną", "Einu per kėimą", dzūkams — "Oj, kur genelis tupėjo", "Tamsioj girelaj kelalis aina", "Tu vanagėli". Džūkų dainų padainavo ir solistai: P. Debesis — "Oj, kad aš gertau", V. Balčiūnaitė — "Oj, toli toli". Programą pagyveno etnografiniai žaidimai — žemaičių "Paukštelio perinimas", augštaičių "Gelažiniai varteliai", dzūkų "Voverėlė", K. Jonušo žemaičiaiškai pasketa sakmė apie Imbarės velnius.

DIDELĖS SĖKMĖS VILNIUJE susilaukusi dail. D. Mataičienės scenografijos ir etnografinių drabužių paroda buvo pervežta Estijos ir atidaryta Taline, Sienos bokšto muzėjuje. Parodos atidarymą transliavo Estijos televizija. Iš Talino paroda bus perkelta į Tartu miestą.

1974 M. RESPUBLIKINIŲ PREMIJŲ kandidatu saraše literatūrai atstovauja V. Bubnys su romanu "Po vasaros dangum", A. Jonynas su eilėraščių knyga "Pasirūmo metas" ir A. Matulevičius-Matutis su eilėraščių knyga vaikams "Girios televizorius". Silpniausias iš jų yra aklašius poetas A. Jonynas, tarnaujantis beveik ištais kompartijos propagandai, savo stiliumi primenantis V. Makajavskį. Muzikos premijoms pasiūlyta: E. Balsio oratorija "Neliestis mėlyno gaublio", V. Bašinsko "Reikiu", "Varpų simfonija" ir Vilniaus filharmonijos vyr. dirigentas J. Domarkas už koncertų programas. Teatro ir kinematografijos srityje kandidatuoja dr. Arūno Žebriūno meniniai filmai — "Grazuolė" ir "Naktibalda". Jeigu jie laimėtų, premijos tektų ir kitiem jų kūrėjams: scenaristui J. Jakovleviui, operatorium A. Mockui, kompoz. V. Ganelinui, dailininkams A. Ničiui ir J. Čeilytei. Abu šie filmai nieko bendro neturi su propaganda, bet sprendžia vaikų pasaulio problemas, įdomias ir suaugusiems. Dailininkų Sąjunga respublikinėms premijoms pasiūlė: M. Cvirkienę už portretus ir paveikslus, V. Karatą už portretus, A. Ličkutę-Jusionienę už keramikos darbus, S. Veiverytę-Liugalienę už figūrinius paveikslus.

VILNIAUS RESPUBLIKINĖ BIBLIOTEKA rašytojo Juozo Paukštelio deimantine amžiaus sukaktį paminėjo specialia jo kūrinių paroda, kuri pradėdama 1921-23 m. periodinė spaudai paskelbtais pirmaisiais eilėraščiais bei apsakymais ir baigiama skryriumi "Literatūra apie J. Paukštelį". Parodą papildė J. Paukštelio rankraščiai, jam rašyti J. Tumo-Vaižganto laiška, nutraukos iš rašytojo asmeninių albumų, dail. E. Jūreño iliustracijos jo romanui "Netekė, saule".

VILNIAUS UNIVERSITETO STUDENTŲ dainų ir šokių ansamblis, vadovaujamas V. Aleksandravičiaus, paruošė naują koncertinę programą "Tėviškės garsai". Jos pirmoji dalis "Vagelė ariau" atspindi pavasario, vasaros ir rudens lauko darbų papročius dabartinėmis komponavimo priemonėmis, o antroji dalis yra nuotaikingas jaunimo vakaronė.

DIPLOMANTŲ KONCERTA Vilniaus operos ir baleto teatro scenoje surengė M. K. Ciurlionio meno mokyklos choreografijos skryrius, vadovaujamas L. Navickytės. Klasikinį baleto ištraukas atliko aštuoni būsimieji baleto šokėjai — G. Beganskaitė, E. Limontaitė, V. Miežionytė, N. Paleckytė, P. Skirmantas, J. Smoryginas, L. Ziupkaitė ir N. Chachalinas. Jiems talkino jaunesniųjų klasių ir liaudies šokių grupės mokiniai, T. Serno vadovaujamas jaunųjų smuikininkų ansamblis. V. Kst.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 6,8 milijonų dolerių

Kasos valandos:	Moka už:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 2 metų 9%
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias-savings s-tas 8¼%
Ketvirtadieniais 10 - 7	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	Duoda paskolas:
Šeštadieniais 9 - 12	asmenines iki \$10.000 9%
Sekmadieniais 9.30 - 1	nekiln. turto iki \$70.000 9%

Skyrius Anapilyje veikia sekmadieniais nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS Lietuvos gyventojams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Saugesniai žiemos sezono važinėjimui patikrinkite savo automobilius pas

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

Atliekame visus autovežim�ų mechaninius pataisymus — priekinių ratų išlyginimą (wheel alignment), ratų išbalansavimą ir kt. Parduodame MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. padangas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. Savininkas FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO! VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius lankštus
- invalidumo pajamas
- nuosavybių draudimą
- šeimos apsaugą
- studentų draudimus
- fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life Raštinė: 363-7881
2 Carlton St., suite 714 Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Norintem pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę su malonumu sąžiningai patarnaus

Mrs. H. BAILEY (BALČIONIENĖ)

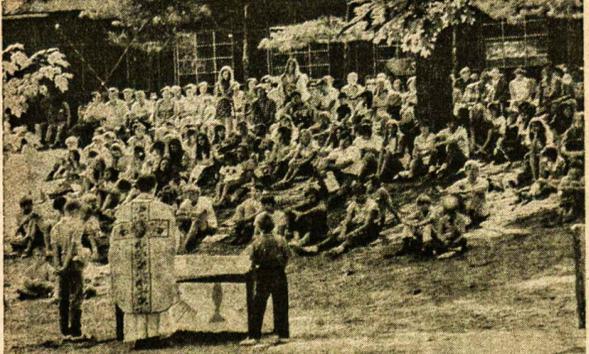
United Trust Co., 2320 Bloor St. W.
tel. 762-8255 Namų: 535-0513

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Moksleivių ateitininkų stovykla Tėvų pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje prie Toronto. Pamaldas laiko kun. Antanas Prakapas, OFM. Tai buvo pernai. Siemet irgi bus ten panaši stovykla liepos 21 — rugpjūčio 3 dienomis

KANADOS ĮVYKIAI

PRIEŠRINKIMINIAI SVARSTYMAI

Didelės reikšmės federacinio parlamento rinkimams gali turėti Kanados statistikos paskelbti gegužės mėnesio duomenys, liudijantys pragyvenimo pabrangimą per vieną mėnesį net 1,7%. Pagrindinė kaltė tenka maisto ir naftos gaminiams. Kainos padidėjo: bananų — 40%, pomidorų — 30%, bulvių — 18%, salotų — 15%, pieno — 4,1%, nugriebto pieno milėlių — 19,6%, cukraus — 6,8%. Nuo 1973 m. gegužės mėnesio pabaigos iki šiemetinio cukraus kainą yra pakilusi net 125%. Siame laikotarpyje pragyvenimas Kanadoje pabrango 10,9%. Gegužėje įvykęs 1,7% pragyvenimo išlaidų padidėjimas yra rekordinis, kurį pralenkia tik 1947 m. vieno mėnesio 2%. Tačiau tada Kanada iš karo pramonės persiorganizavo į civilinę pramonę. Pereinamajame laikotarpyje jai trūko daug kasdieninio vartojimo gaminių, kurių stoka ir pakėlė kainas. Dabar gaminių trūkumo nėra, o kainos kyla grynai dėl infliacinio išbėgėjimo. Kanados statistika taipgi skelbia ir nedarbo padidėjimą gegužės mėnesį 0,2% po septynių mėnesių pertraukos. Iš bendros 9.676.000 darbo jėgos bedarbių buvo 524.000. Pragyvenimo rekordinis pabrangimas ir neįžymus nedarbo padidėjimas naujos amunicijos rinkiniame vajuje suteikė konservatorių vadui R. Stanfieldui, siūlančiam kainų bei atlyginimų užšaldymą trim mėnesiams ir jų reguliavimą per sekančius du mėnesius. Liberalai statistinius duomenis vis dar teisingai pasauline infliacija ir gerovės kilimu Kanadoje. I akis ypač krinta faktas, kad vienas iš trijų apklaustų rinkėjų nėra apsisprendęs už ką balsuoti. Gallupo duomenys rodo, kad 31% nusistatę balsuoti už liberalus, 18% — už konservatorius. Neapsisprendusiųjų pusė yra viena ar kita partija turės lemiamos reikšmės.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

TORONTO MIESTAS 1974

NEJUDOMO TURTO MOKESČIAI

Pagal savivaldybių ir turto įkainojimo įstatymą bei Toronto miesto taisykles 134-74 ir 135-74 nuosavybių mokesčiai 1974 metams yra jau nustatyti. Išskyrus sumą, kuriai sąskaitos jau anksčiau pasiūstos, mokesčio likutis paskirstomas:

VISAME MIESTE:	ketvirtas mokėjimas birželio 27	penktas mokėjimas rugsėjo 4	šeštasis mokėjimas spalio 16
----------------	---------------------------------	-----------------------------	------------------------------

Nuosavybių mokesčių sąskaitos visam miestui išsiūstos prieš ar birželio 13 dieną.

Mokesčių mokėtojai, negavę sąskaitų iki minėtos datos, prašomi kreiptis informaciją skyriui pagrindiniame augšte miesto rotušėje asmeniškai arba telefonu 367-7115. Kreipiantis raštu, adresuoti: Tax Collector, City Hall, Toronto.

MOKESČIŲ MOKĖJIMAI: mokesčiai gali būti sumokami nustatytais sumomis kiekviename banko skyriuje visame metropolitiniame Toronte tik iki paskutinės mokėjimo datos. (Bankai gali paimti mažą patarnavimo mokesčių).

Čekiai ar perlaidos — gali būti išrašomi City Treasurer vardu ir pasiuočiama į City Hall.

Įstaigos darbo valandos: 8.30 v. r. iki 4.30 v. p. p. nuo pirmadienio iki penktadienio.

W. M. CAMPBELL,
City Treasurer.

This Position Isn't for Everyone... but it might be just what you are looking for! or for someone you know...

OPPORTUNITY

For a person who wants to assume responsibility & has intelligence, appearance (size 8-12) & personality. Would assist in office, sales, management & styling. If you have potential, experience is secondary, we will train. Good wages & excellent future.

LONY G. LEATHER FASHIONS 368-4886
460 Richmond St. W.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W. 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629. Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Ateitininkų žinios

Stovyklos registracija jau pradėta. Dar kartą pabrėžiame, kad stovyklauti priimami ir neateitininkai nuo 7 iki 14 m. amžiaus. Stovykla prasidės liepos 21 d. ir baigsis rugpjūčio 3 d. Stovyklos registracijos blankai gausiami Priskėlimo par. raštineje.

Stovyklavietės paruošimui dar reikia tautos. Tėvai ir vyresnio amžiaus jaunimas, kurie savaitgaliais galėtų padėti, prašomi skambinti Priskėlimo par. raštinei.

Vyr. moksleivių naujoji valdyba jau ruošia ateinančių mokslo metų veiklos planą.

Skautų veikla

• Toronte gyvenantieji LSS vadovybės nariai, tūntininkai ir ramovių pirmininkai birželio 13 d. turėjo bendrą pasitarimą LSS tarybos suvažiavimo reikalu. Suvažiavimas šaukiamas spalio 25-27 d.d. Toronte.

• Mindaugo dr-ės metinė šventė su žodžiu — šį savaitgalį Romuvoje. Visi prašomi ten suvažiuoti birželio 22 d. iki 11 v. r.

• I XII-tąją Romuvos stovyklą visi kviečiami registruotis per savo draugininkus-kes. Stovykla prasidės liepos 27 d. Vykstančių stovyklon vadovų-vių sueiga — šį sekmadienį, birželio 23 d., 11 v.r., skautų būkle. Registracijos lapai turi būti grąžinami iki liepos 13 d.

• Dėl susidėjusių aplinkybių Rambyno tunto tunt. s. P. Butėnas pasitraukė iš pareigų. Tūntininko pareigas eina ps. Vyt. Turūta. Visais tunto reikalais kreiptis tel. 223-4319.

• Sibirinių trėmimų prisiminimo pamaldose Priskėlimo šventovėje birželio 16 d. dalyvavo "Satrijos" ir "Rambyno" tūntų vėlavos su palyda. C. S.

"Vilniaus" karalaitė Kristina Imbrasaitė, šiemet išrinkta atstovauti Toronto lietuviams "Vilniaus" paviljone ir kitose renginiuose

SPORTAS

Vidurvasario golfo turnyras, kuri ruošdavo Kanados sporto apygarda, įvykis Royal Downs aikštyne (Utopia). Bus varžomasi dėl Algirdo Banelio taurės liepos mėn. viduryje.

Georgian Bay vasarotojų tradicinis atviras golfo turnyras įvyks birželio 30 d. Dominion Day ilgojo savaitgalio sekmadienį. Turnyro pradžia 11 v.r. Bon-Ear klubo aikštyne prie 400 ir 12 kelio sankryžos, netoli Coldwater miestelio. Visi lietuviai golfo mėgėjai maloniai kviečiami dalyvauti. Numatytos taurės ir dovanos laimėtojams.

VYČIO ŽINIOS

Komandinės stalo teniso pirmenybės, kuriose dalyvavo mišrios jaunųjų stalo tenisininkų komandos, jau užbaigtos. Pirmą vietą laimėjo Liūtai 8:2. Komandoje žaidė: A. Radzevičius, L. Radzevičiūtė ir P. Tutlys. Toliau sekė Vanagai 6:4 ir Žirgai. Komandose žaidė: Vanagai — Karpiai Jonas, Rimas ir Pranas; Žirgai — Gintas ir Aldona Sendžikai ir Audronė Bilkytė.

Individualiai šiose pirmenybėse geriausiai žaidė: 1. P. Tutlys 25:5, 2. A. Radzevičius 23:7, 3. J. Karpis 21:9 ir 4. R. Karpis 19:11. Labai žymią pažangą padarė Petras Tutlys. Nors pradėjo žaisti kiek vėliau, bet greit įsisavino natūralius gero žaidėjo judesius.

Lengvojoji atletikoj gerai reikšiasi kaikurie jaunieji krepšininkai. Paulius Ignatavičius Hill Top mokykloje 12 m. amžiaus klasėje laimėjo I v. disko metime. Jis atstovavo mokyklai apylinkės varžybose. Ina Balsytė 5 kartus mokyklos pirmenybėse laimėjo I v. 100 j. bėgime ir atstovavo mokyklai apylinkės pirmenybėse. Algis Balsys tose pačiose pirmenybėse atstovavo mokyklai šuolyje iš vietos. Laura Radzevičiūtė Oakvilėje atstovavo St. Ann mokyklai lengv. atletikos rungtynėse. Jai teko bėgti 4 x 100 j. estafetėje. A. S.

AL GARBENS REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

BLOOR — RUNNYMEDE, atskiras puikus 7 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, garažas su įvažiavimu, arti požeminio traukinio. Įmokėti apie \$20.000.

BLOOR — ALHAMBRA, atskiras 11 kambarių mūrinis namas, 5 virtuvės, 4 prausyklos, viskas naujai atremontuota, dvigubas garažas, gilus sklypas, netoli Lietuvių Namų, namas be skolų. Įmokėti apie \$20.000.

RUSHHOLME RD. — BLOOR, atskiras 6 kambarių kvadratinio plano namas, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor gatvės. Įmokėti apie \$20.000, viena skola balansui.

BLOOR — DUNDAS, visai nauji 6 kambarių kvadratinio plano, mūriniai namai, garažas su privačiu įvažiavimu, ramioje gatvėje, netoli Bloor požeminio bei krautuvių. Bus baigti maždaug už 3 mėnesių.

GEORGIAN BAY, maždaug 8 metų senumo 2 modernūs vasarnamiai, abu turi virtuves ir prausyklas, sklypo plotis — 245 pėdos. Tik virš 80 mylių nuo Toronto. Prašoma kaina tik \$29.500 — kaip vieno vasarnamio.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Al. GARBENIS Pr. KERBERIS
Namų tel. HU 9-1543 Namų tel. LE 5-1584
St. Dargis namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
6% už depozitus	9% už asm. paskolas
8¼% už taupymo s-tas	8½% už mortgicūsus
9% už 1 m. term. dep.	

Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgicūsus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet neadaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma Toronto 3, Ontario NIUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

Sąžiningas patarnavimas. Parūpiname mortgicūsus perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę betkuriame rajone.

• A. BLIŪDZIUS • W. MORKIS • Telefonai 534-8459; 1082 Bloor St. W., Toronto 4, Ontario 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431 Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrybes specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbaltis

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IS BURMOS MEDZIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch
Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 5 3 3 - 4 3 6 3

LIETUVIAI SAVININKAI

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas 430 BATHURST ST. Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪSIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.
Vežamas turas pilnai apdraustas. Skambinti tel. LE 4-1403 30 DEWSON St., Toronto, Ont.

PLUMBING AND HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vandžių ir apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. 532-5191

(Atkelta iš 8-to psl.)

Kanados užsienio reikalų ministerija įsakė visoms ambasadoms ir pasiuntinyboms ir telefoninius kreipimus atsiliepti abiem oficialiom kalbom: "Good afternoon, Canadian Embassy: Ambassade du Canada." Taip jau atsiliepiama Vašingtone.

Kanados paštininkų unijos suvažiavimas Kvebeko mieste nutarė boikotuoti naują kodą ir automatinę mašiną, laiškas skirstyti, jeigu vyriausybė nepradės tiesioginių pokalbių su unija technologiniais reikalais. Unija žada reikalauti, kad kodą boikotuotų ir patys kanadiečiai. Puse lūpų prasitarė, jog skirstytojai pirmenybę duos tom paštom, kurios neturės kodo. Unijos sutartis baigiasi š.m. gruodžio 31 d. Atrodo, vėl nebus išvengta streiku. Vyriausybė yra pažadėjusi dėl automatizacijos neatleisti nė vieno paštininko, bet nori mokėti šiek tiek mažesnę algą naujai priimtiems paštininkams, kurie aptarnaus automatinę skirstymo mašiną. Visuomenė gal ir pritarė paštininkų unijai, jeigu jos nariai, gaudami visiškai neblogą atlyginimą, pagreitintų siuntų pristatymą. Deja, Kanados paštas dabar yra tapęs pajaukos objektu dėl neįtikėtina lėtų paslaugų.

"Piliečių koalicijos" grupė, sudaryta Londone, Ont., savo skelbimais spaudoje visų partijų vadams kelia penkis klausimus, primindama, kad nuo to laiko, kai premjeras P. E. Trudeau pradėjo politines varžbas su R. Stanfieldu, valstybės išlaidos padidėjo 139%, o paskutiniame biudžete jas buvo norėta vėl padidinti 26%. Tokį pinigų švaistymą minėtoji grupė ir laiko pagrindiniu infliacijos šaltiniu. Ji taipgi primena, kad 1969 m. federacinė vyriausybė buvo pažadėjusi nedidinti turimų 235.000 savo tarnautojų skaičiaus, bet jau dabar jų yra 333.000. Priekaištų pažeriama ir reformuotai nedarbo draudai, kurios piktnaudžioma atskleidė paskutinis paštininkų streikas. Torontu atsiimti čekių į spaudę praneštas vietas neatvyko tūkstančiai bedarbių. Tūkstančiai tokių asmenų po to buvo nutraukti draudos išmokos.

"Piliečių koalicijos" grupė skelbimais spaudoje teikia savo šalininkus ir juos ragina balsuoti už tą partiją, kuri viešai pasizadės apkarpyti valdžios išlaidas, subalansuoti biudžetą, sumažinti rekordiniu tempu didėjanti biurokratizma, sutvarkyti nedarbo draudą.

INŽINIERIAUS NUOTYKIAI ...

(Atkelta iš 6-to psl.)

Po vakarines einant namo, dangus aptemo. Per visą dangaus skliautą sublizgėjo ilgas, platus ir labai šakotas žaibas. Griaustinis trenkė į čia pat esančius kalnus. Tuo pačiu momentu prikiuro dangus, siūsdamas žemyn vandens sroves. Mansoono sezonas prasidėjo. Korėjiečiai, išbėgę iš molinių ryžių šiaudais dengtų trobelių, džiaugėsi.

Kitos dienos rytą ryžių terasos buvo pilnos žmonių, persodinančių ryžius. Mūsų vandens baseinai buvo pilni, ir vanduo per užtvankų viršų bėgo į jūrą. Aš irgi buvau užsiėmęs visą dieną — stebėjau fosforą iš rūdos ištraukiančius didelius betoninius reaktoriuos. Po dviejų savaičių trauš maišai, pakrauti į jaučių traukiamus vežimus, buvo gabenami į laukus ryžių, pradedančių lįsti iš vandens.

MEDUS -

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas Induse ar koriuose. Iš butyno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont

Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvų Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6R 1X6 tel. 533-3531

**PIRMADIENI
LIEPOS 8 ...**

**DAUGIAU KAIP 13 MILIJONŲ KANADOS
PILIEČIŲ TURĖS TEISĘ IŠRINKTI TUOS,
KURIE VALDYS JŲ ŠALĮ.**

Jeigu jūsų pavardė įrašyta balsuotojų sąrašė, turite teisę balsuoti.

Dabar jau turėtumėt žinoti, ar jūsų pavardė įrašyta balsuotojų sąrašė pirmadienio federaciniams rinkimams. Jeigu ji įrašyta, turite teisę atiduoti balsą už kandidatą, kurio norite, kad atstovautų jums sekančiame parlamente.

Vieta, kur gyvenate, yra greičiausiai tik keletą žingsnių nuo vietos, kur balsuosite.

Jūs balsuosite savo apylinkės rinkiminėje būstinėje. Daugumoje Kanados sričių rinkiminės būstinės būna įrengtos arti balsuotojų gyvenamos vietos. Tą pirmadienį jūsų rinkiminė būstinė bus atidaryta nuo 9 valandos ryto iki 8 valandos vakaro (dienos šviesos taupymo laiku).

Balsavimas yra labai paprastas — reikia įrašyti tikrai "X" ratuke.

Nurodymai kaip balsuoti yra aiškiai matomi rinkiminėse būstinėse ir balsavimų vienutėje. Jie yra labai lengvi! Jei norite pagalbos, kreipkitės į asmenį, kuris įteikia jums

balsavimo lapelį. Tas asmuo yra įgaliotas balsavimo pareigūnas.

Balsavimo lapelis, kurį jis duos jums, atrodo taip, kaip čia atspausdintas. Kandidatų pavardės yra

surašytos alfabetine tvarka, o jų atstovaujama partija (jei tokia yra) pažymėta po kiekvieno kandidato pavarde. Galite balsuoti tikrai už vieną kandidatą. Balsuokite už vieną pasirinktą kandidatą, įrašydami "X" ratuke prie jo pavardės.

Jeigu abejojate ar balsuoti vien dėlto, kad rinkiminėje būstinėje niekas nekalba gimtąja jūsų kalba, nesirūpinkite. Visi rinkiminėje būstinėje mielai jums padės. Jei vis dėlto manote, kad ten bus neįauku, nueikite rinkimų būstinėn su draugu ar kaimynu, kalbančiu angliškai arba prancūziškai.

Balsavimas yra jūsų ir tik jūsų vienu reikalas. Balsavimas yra slaptas.

Ši informacija skelbiama vyriausio Kanados rinkimų pareigūno

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

PRAEJĘ ĮVYKIAI

Kanados pašto streikas ir rašančiojo atostogos sutrukdė visos eilės renginių, įvykių Čikagoje, aprašymą. O tų renginių gegužės mėnesį buvo tikrai daug. Ypač prisimintinas gegužės 5 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje įvykęs JAV kongreso atstovų ir didelio lietuvių bei kitų pavergtųjų tautų draugo Edwardo Derwinskio pagerbimas. Jį ruošė lietuvių komitetas, vadovaujamas dr. L. Kriaučeliūno. Pagerbime, kurį susirinko daugybė įvairių pažiūrų lietuvių, dalyvavo E. Derwinskis su šeima, išklausė ne tik jo garbei skirtas kalbas, bet ir linksminosi bei šoko iki vėlyvo vakaro. E. Derwinskis yra tas žmogus, kuris, dalyvaudamas JAV delegacijoje Jungtinėse Tautose, buvo pakėles stiprų balsą dėl Pabaltijo valstybių užgrobumo. Gegužės 11 d. toje pat Jaunimo Centro didžiojoje salėje LŽS cv surengė poeto Antano Gustaičio kūrybos vakarą. Apie 400 literatūros mylėtojų bei poeto A. Gustaičio gerbėjų klausėsi linksmos programos, užtrukusios apie porą valandų. A. Gustaitį kaip žmogų ir poetą apibūdino rašyt. Al. Baronas dr. S. Aliūnas. A. Gustaitis skaitė eilutes satyras, feljetoną ir pabaigai linksmai atpasakojo savo autobiografiją. Taip pat kelias dienas padainavo sol. Audronė Simonaitytė. A. Gustaičio kūrybos vakaras buvo nuo pat dienos iki galo atstaus humoru, klausytojų labai mėgstamu kūrybos žanru, kurio atstovus galima ant pirštų suskaičiuoti: tai Ant. Gustaitis, Al. Baronas — dr. S. Aliūnas, L. Žitkevičius-Balys Pavabylis ir dar vienas kitas feljetonistas. Todėl sveikintina, kad šiam įdomiam žanrui "T2" suaktyvinėje šventėje spalio 27 d. Anapilyje atstovaus rašyt. Al. Baronas.

SODEIKOS IPEDINĖ

Kai gegužės pabaigo važinėjam po Kanados žemę, man prisimnė praeitis, maždaug prieš 12 m. su "Dainavos" ansambliu atlikta kelionė į Kanadą, į St. Catharines miestą. Tada "Dainava" ten davė šaunų koncertą ir jam bene paskutinį kartą dirigavo a.a. Stepas Sodeika. Sugrįžęs į Čikagą, Sodeika neužilgo susirgo ir iškelavo amžinybėn. Išgesnį laiką ansambliui vadovavo muz. A. Armonas, o dabar neseniai tas pareigas perėmė jaunosios kartos muz. Audronė Simonaitytė, 1969 m. atvykusi iš Lietuvos. Nors Lietuvoje ji jau buvo baigusi konservatoriją, bet, atvykusi į JAV ir apsigyvenusi Čikagoje, vėl įstojo į Rooseveltto un-to muzikos mokyklą. Stropiai besimokydama, rado laiko padėti lietuviams visur, kur ją kvietė: kurį laiką dainavo operos chore, "Aidutėse", padėjo "Grandžiai" ir pagaliau perėmė "Dainavos" ansamblio meno vadovės pareigas, nesikaitant įvairių jos solo koncertų tiek JAV, tiek ir Kanadoje. Š. m. gegužės mėnesį A. Simonaitytė baigė Rooseveltto un-to muzikos mokyklą ir diplomo įteikimo progą konservatorijos vadovybė savojoje kon-

certų salėje surengė A. Simonaitytės dainų recitalį. 300 vietų turinti salė dar gerokai prieš recitalį buvo sausakimšai užpildyta daugiausia lietuvių, ir buvo nemažai vargo, kol surado ir sunėšė dar apie 200 papildomų kėdžių. Konservatorijos vadovybė sakė tiek žmonių viename recitalyje niekad nėra mačiusi. Lietuvaitės populiarumas per jos nuolatinį aukojimąsi lietuvių tautinei bendruomenei ir recitalį bei didelės reklamos suvedė tiek daug jos gerbėjų. Ir ta iš anksto atrodžiusi eilinė trečiadienio vakaro šventė Čikagos vidurmiestyje liks ilgai atmintina ne tik pačiai A. Simonaitytei, bet ir gyvajai mūsų visuomenei. Gegužės 18 d. vakarą buv. Ciurlonio galerijoje "Dainavos" ansamblio vadovybė su globėjais L. ir dr. L. Kriaučeliūnais surengė gražias vailes savo dirigentei A. Simonaitytei pagerbti. Maždaug 100 svečių būryje daugumą sudarė dainavičiai, muzikai, solistai, laikraštininkai. Vailes, vadovautos dr. L. Kriaučeliūno, praėjo pakilioje nuotaikoje. Visus džiugino ne tik A. Simonaitytės mokslo diplomas, ne tik jos talentas bei populiarumas, bet ir žinia, kad ilgesniem metam praslinkus po "Dainavos" pirmųjų muz. S. Sodeikos ir rež. G. Veličkos mirties, ansamblis pagaliau susilaukė vertos jų įpėdinės Audronės Simonaitytės. Lygiai taip pat Toronte gegužės 25 d. vakare po "Varpo" koncerto Anapilyje kalbėjo visa eilė "Varpo" choro narių, besidžiaugdami savo jaunuoju dirigentu Jonu Gėdudu.

PASKUTINĖ KARTA

Zinau, kad ši apžvalga iš Čikagos, 118-ji, paskutinį kartą siunčiama į senąsias "T2" redakcijos patalpas, iš kurių laikraštis į plačiąją skaitytojų šeimą sklido net 25 metus. Idomu ir man buvo gegužės mėn. paskutinėmis dienomis pirmą ir paskutinį kartą pamatyti tą kuklų kampelį, ilgal skleidusį tą tautinę bei religinę šviesą po visa kraštą išblaškytiems Kanados ir iš dalies JAV bei kitų kraštų lietuviams. Kai pamačiau pirmąjį redakcijos kambarį rūsyje, belangį ir pelėsisis trenkiantį, kur eilę metų dirbo a. a. red. dr. A. Sapoka ir jo talkininkas kun. dr. P. Gaida su kitais artimaisiais bendradarbiais, tikrai liūdna ir graudu pasidarė. Tik tokias vietas pamatęs, žmogus pilnai išsikvina, kiek pasišventimo ir savęs atidavėjimo yra parodę lietuvių spaudos pirmūnai S. Amerikos žemėje. (Nuo 1955 m. "T2" jau neblogose atskiros pastato patalpose). Akys prašvito ir nuotaika smarkiai pakilo, kai kun. J. Staškevičius mane nuvedė į Anapilio mūrus ir parodė ne tik puikias sales, bet ir naujas, modernias "T2" redakcijos, administracijos bei spaustuves patalpas. Į jas žūrėdamas, pasijutau 100% tikis į šviesią "T2" ateitį ir mintyse su didele pagarba minėjau Anapilio statytoją kun. P. Azuballo ir kitų pavardes. Keliolikos reportažų ciklas apie Toronto ir Montreale lietuvius greit bus pradėtas spausdinti "Drauge".

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(k a m p a s Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakykus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nekubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageldavimus.

Darbovietės telefonas Namų telefonas
278-2757 278-4529

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.
Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjus gali pirkti prekių specialiose krautuose. Norint pasiūsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas. Siunčiame Jūsų sudarytus ir apraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UZDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

Frank Barauskas Ltd.
REALTOR
3828 Bloor Street West,
Islington, Ontario
231-6226 — 231-2661

Mūsų specialybė — užmiestio žemės ir ūkiai, nuo Lake Ontario iki Lake Simcoe ir Georgian Bay. Jieškome namų ir pajamas duodančių nuosavybių vakarų Toronte.

INSURANCE W. G. Dresher Insurance ir Frank Barauskas Insurance Agency Ltd.
Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

Simon's TELEVISION
2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
• Prieš perkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas.
• Garantuotas sutaupymas.
Visas pelnas skiriamas "Vyčio" ir "Aušros" sporto klubams
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

OKULISTAS L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE. (prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. TREČIADIENIAIS uždaryta.

INSURANCE
Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerčiniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

TORONTO

Šv. Jono Kr. parapijos ir Anapilijos žinios

— Šį sekmadienį Šv. Jono Kr. par. šventovėje įvyks atsisveikinimo pamaldos. Kunigai senoje vietoje pasiliks gyventi iki birželio galo. Per 46 metus lietuviams tarnavusi Šv. Jono Kr. šventovė arkivyskupo pavesta korėjiečiams ir ispanams. Atsisveikinama išreiškiant gilia pagarbą šios šventovės įsteigėjams, ankstyvėms imigracijos broliams lietuviams. Išvykstama į naująją vietą Anapilij su dideliems vilimais ir geriausiais norais tarnauti lietuviams religinėje ir tautinėje srityje. Ateities parapijos kelią pavedama Dievui ir kentičiančiai Lietuvai.

— Kol bus pastatyta naujoji šventovė, jungtuvėms ir laidotuvėms bus naudojama Šv. Kotrynos Slenietės šventovė (2340 Hurontario St., Mississauga, Queensway ir 10 kelo sankryžoje). Tam reikalui galima bus naudotis ir Šv. Jono Kr. šventovė Toronto. Siokiadieniais Mišios bus laikomos naujosios klebonijos posėdžių kambaryje.

— Nuo birželio 30 d. Anapilij sekmadieniais pamaldos bus 10 ir 11 v. Kas sekmadienį 10.30 v.r. nuo Islingtono požeminio traukinio (šiaurės rytų kampe) specialus autobusas nemokamai veš žmones į Anapilij pamaldoms ir po pamaldų gražins į tą pačią vietą.

— Springhurstse pamaldos šį sekmadienį paskutinį kartą bus 3 v. p.p. Nuo birželio 30 d. pamaldos ten bus laikomos 10 ir 11 v.r.

— Nuosirdžiaus sveikinimai Londono Siluvos liet. parapijai ir jos klebonui kun. B. Pacevičiui parapijos įsikūrimo ir gražios veiklos 10-čio proga.

— Dėkojame Stasiui Jėgajai už auką Anapilijui \$1000 ir taip pat beprocentinę \$9000 paskolą.

— Pamaldos: šį seštadienį 9 v.r. už a.a. Jurgį Galinį, 10 v.r. už a.a. Oną Kazemėkiene mirties metinių proga (po to kapinėse šventinamas paminklas); sekmadienį 10 v.r. už a. a. Oną Lisauskiene, B. Čirūnienės seserį; 11 v. padėkos pamaldos parapijos persikėlimo proga; 11 v. Anapilijje — už a.a. Vytautą Ambaką.

— Pakrikštyta: Jason Hammond ir Laura Kušneraitė.

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms už man suruoštą malonų priešvestuvinių pobūvių-mergvakarį. Ačiū labai už įteiktą man vertingą krautį ir paruoštą puikias vaišes. Taip pat dėkoju viešioms už atsilankymą ir gražias dovanas. Jūsų visų nuosirdumas ir taip skoningai paruoštas mergvakaris liks man kaip malonus prisiminimas.

Dėkinga —

Nijolė Svarinskaitė-Ritchie

“PARAMOS” KREDITO KOOPERATYVUI reikalinga tarnautoja, mokanti ar sutinkanti išmokyti operuoti mini-kompiuterį. Tętrautis “Paramos” raštineje — 1573 Bloor St. W. arba skambinti tel. 532-8723. Vedėjas

VIENINTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATŪRALIAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

PARDUODAMAS 1972 m. automobilis Montego MX. 302 V8 motoras; automatiniai — vairavimas, stabdžiai ir langai; yra radijas; 23,000 mylių. Kaina \$2,900. Skambinti tel. 1-895-1786, Newmarket, Ont.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausių keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydul tel. 767-4737.

MORTGICIAI

Turime pirmųjų ir antrųjų mortgicijų gerom nuosavybėm. Norintieji saugiai investuoti pinigus, skambinkite VALTERIUI DRESERIUI 233-3334 Toronto. Frank Barauskas Limited, Realtor & Mortgage Broker.

Elektros rangovas

Atom Electric Co. Atlieku visus elektros įrengimo darbus • 328 DUPONT St. • Tel. 923-7194 • Namų 766-8372 Savininkas A. CEPONIS

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė 2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durlo gatvių Telefonas 762-4252 Įvairius stiliaus sušukavimą, pumetimą, dažymą, peruką ir t.t. Priėmamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Londono lietuvių katalikų parapiją, švenčiančią savo gražios veiklos dešimtmetį.

— Birželio 19 iš mūsų šventovės palaidota Izabelė Yurcienė. Jos dukterimis M. Motiejūnienė, Iz. Sullivan ir Edna MacKenzie, sūnui ir visiems artimiesiems reikiame nuosirdžia užuojautos.

— Nuosirdi užuojauta Linai Baumgardienei, Danai Serelienai ir Emilijai Woloch, mirus Lietuvoje jų mamei.

— Prašytos paskelbti Mišios: šeštadienį, 8 v. — už Barbora Augaitienę, užpr. K. S. Augaičių; 8.30 v. — už Joną Grikini, užpr. A. J. Sulej; 9 v. — už Joną ir Zigmantą, užpr. P. M.; 9.30 v. — už Kazimierą Kalinauską, užpr. Br. Prakapienės; sekmadienį, 8 v. — už Praną Telšinską, užpr. St. Telšinską; 9 v. — už Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskių; 10 v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienės; 11.15 v. — už Oną, Pijų, Jurgį ir Sofiją, užpr. M. J. Gudelių; 8.30 v. vak. — už Julijų Gilman, užpr. K. Gilman.

— Vasaros metu, pradedant ateinančiu sekmadieniu, vakarinės Mišios bus 8.30 v. vak. iki šiol priimtoms intencijoms 7 v.v. bus perkeltos į 8.30. — Knygų kioskas ir valgykla (šil-ti valgiai) jau neveikia iki rugsėjo 15 d. Parapijos biblioteka bus uždaryta po ateinančio sekmadienio.

— Pakrikštyta Kristina Rūta, Romualdo ir Birutės Ramanauskų dukrelė.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, birželio 23, visų evangelikų bei svečių keliaji veda į Išganytojo parapijos bei moterų draugijos iškylą, kuri prasidės pamaldomis apie 11 v. ryto. Iškyla įvyks Glen Haffy Parke (Ridgeview parko dalyje). Geriausias kelias yra važiuoti Airport Rd. į šiaurę iki Glen Haffy parko, netoli Mono Mills, Ont.

— Sekančios pamaldos Toronto įvyks birželio 30 d. 9.30 v. ryto. — Liepos 1-31 d.d. kunigas Alg. Zilinskas ir šeima atostogaus.

Lietuvių Namų žinios

— LN bingo jau turi daugiau kaip 700 lankytojų. Karavano metu, kai apatinę LN salę bus užėmęs “Vilniaus” paviljonas, lankytojus teks suspausti viršutinėse salėse. Prisibiję, kad dėl to lankytojų skaičius nesumažėtų.

— LN tebejieško nuolatiniams darbuojuoms ar asmenų pareigoms. Atlyginimas pagal susitarimą. Kreiptis į LN raštine pas reikalų vedėją arba tel. 533-9030.

— Labai dažnai LN įvairūs skelbimų lapeliai prie sienų prikabinami klajuojamomis juostelėmis. Tokie skelbimai negražiai atrodo ir teršia sienas. LN valdyba nutarė įrengti skelbimų lentas. Jas tvarko LN reikalų vedėjas.

— KLB Toronto apylinkės valdyba yra pareiškiusi, kad vienas LN raštines kambarys iš Alhambros pusės būtų apylinkės valdybos būstinė. LN valdyba nutarė, kad minėtas kambarys būtų galima skirti apylinkės valdybai kartu su kuria kita organizacija. Susitarti dėl sąlygų pavesta LN pirmininkui.

— Karavano metu, birželio 23 d. ir 30 d., LN sekmadienio popietės neįvyks, nes patalpos bus užimtos “Vilniaus” paviljono. Karavanui pasibaigus, LN sekmadienio popietės bus rengiamos, kaip iki šiol.

— Toronto Lietuvių Choras “Varpas” po sėkmingo koncerto Anapilijje savo įnašą LN papildė \$100. V-ba

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

(Atkelta iš 1-mo psl.) Dienos. Ši kartą ji bus tuo nepaprasta, kad pirmą kartą įvyks ta Winnipeg. Ta proga miesto burmistras S. Juba birželio 24-30 paskelbė Lietuvių Savaitę ir sutiko Memorial bulvarą pavadinti Lithuanian Blvd. Į minėtą Lietuvių Savaitę gražiai įsiderino dail. A. Tamošaitienės paroda (Manitoba Museum of Man and Nature, 190 Rupert Ave.), kuri veiks nuo birželio 25 iki liepos 6 d. Lietuvių Dienos dalyvių registracija prasidės birželio 28 d. vakare Marlborough viešbutyje (331 Smith St., tel. 204-942-6411). Jame rezervuojamos ir nakvynės (paskubėkite!). Susipažinimo vakaras — birželio 29, šeštadienį, 6 v.v., Marlborough viešbutyje. Pamaldos — birželio 30, sekmadienį, 2 v.p.p., katedroje. Jas laikys vysk. V. Brizgys, pamokslą sakys — kardinolas G. Flahiff ir prel. J. Balkūnas. Iškilmingas aktas — koncertas — birželio 30, sekmadienį, 8 v.v., Playhouse teatro salėje (180 Market E.). Daugiau informacijų žiūr. skelbime 5 psl. Tad visi — iš ryto ir vakarų į Kanados Lietuvių Dieną Winnipeg!

Gautas laiškas iš Kaune gyvenančio L. Jankausko, adresuotas B. Jankauskui 220 Wright, Toronto, Ont. Adresas ten negyvena. Laišką atsiimtį “TZ” administracijoj.

“Tėviškės Žiburiai” dėl persikėlimo į naujas patalpas neišėis dvi savaites. Sekantis numeris išėis liepos 11 data. Išsamiau apie tai žiūr. 1 psl.

Tautybių savaitė — Karavanas Toronto bus birželio 22 — liepos 1 d. d. Lietuvių paviljonas “Vilnius” bus įrengtas Lietuvių Namuose. Apylinkės valdyba kviečia tautiečius talkinti darbu ir gausiai lankytis vakarinėse paviljono programose.

Kanados radijas CBC AM bangomis birželio 25 d., 8-10 v. v., transliuos visam kraštui programą “Paralelegram”, liečiančią Rusijos valdytų kraštus ir pačią Rusiją. Tai socialinio, politinio ir muzikinio pobūdžio programa. Muziką jai sukūrė kompozitoriai, gimę ar gyvenę anapus geležinės uždangos. Iš lietuvių programoje dalyvauja sol. Gina Čapkauskienė (Čapkas) iš Montrealio. Iš viso joje dalyvauja 7 tautybių solistai. Ta pati programa bus pakartota FM bangomis birželio 27 d., 8-10 v. v.

Jaunimo ir mokytojų studijų savaitėje, kuri rengiama rugpjūčio 11-17 d.d. Dainavoje, bus lietuvių kalbos ir tautinių šokių kursai jaunimui. Mokestis už stovyklavimą: kursantams \$25, mokytojams \$50, jų šeimos nariams \$25, vaikams iki 12 m. amžiaus \$15. Norintieji studijų savaitėje dalyvauti turi iš anksto registruotis pas stovyklavimą vadovę V. Černiauskienę, 20901 Duns Scotus Rd., Southfield, Mi. 48075, tel. 313-353-7890 arba pas jos padėjėją A. Kuolienę, 102 Beresford Ave., Toronto, Ont. M6S 3B1, tel. 416-769-7051. KLB švietimo komisija

Kanados Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės suvažiavimas įvyks rugsėjo 10 d. Hamiltono parapijos patalpose 10 v. r. Vienybės sekretorius kun. Br. Jurksas po 25 m. darbo Kanadoje suvažiavimo metu atsisveikins su dalyviais.

“Paramos” kredito kooperatyvas praneša, kad nuo birželio 29 d. liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais raštine bus uždaryta. — “Parama” sveikina savo narius, baigusius šiais metais Maironio mokyklą. Ta proga įrašoma į jų “Paramoje” esamas sąskaitas po \$10 dovaną. — “Paramoje” šiuo metu yra didelis pareikalavimas neklijuojamo turto paskolų (mortgicijų). Negalint visų iš karto patenkinti, pirmenybę duodama seniau įstojušioms nariams, perkantiems pirmuosius namus, ir jauniems, bekuriantiems šeimos židinį. Todėl visi lietuviai yra kviečiami būti nariais “Paramoje” ne tik paskoloms gauti, bet ir laikyti savo santaupas. Tuo būdu galima padėti savo tautiečiams ir reikalui esant pasiskolinti. “Parama”, kaip ir visi kooperatyvai, turi bandyti verstis savais pinigais, kad galėtų skolinti nariams tokiu žemu nuosimčiumi. Padėkime vieni kitiems! Vedėjas

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo įstaiga bus uždaryta liepos 1, 2 ir 3 d.d.

KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyrius veiklos sezoną užbaigė susirinkimu su dr. B. Petrulytės-Jonienės paskaita. Pastaroji įdomiai pavaizdavo tėvų ir vaikų santykius. Paaškin-tasis elgesio būdas gali lengvai būti pritaikomas santykiuose su visais žmonėmis. Paskaita buvo naudinga visoms. Galėjo būti didesnis skaičius dalyvių. Rudenį sezonui išsidėtinus datos: uždaro moterims rekolekcijos Port Credit rekolekcijų namuose lapkričio 20-22 d.d.; taikosmosios dailės paroda lapkričio 30 ir gruodžio 1 d.d. Norintieji dalyvauti parodoje gali skambinti tel. 763-6984. L.

Hamiltoniškis “Aidas”, vadovaujamas torontiško sol. V. Vėrikaičio, pastaroju metu gavo paramą iš daugiaakultūrių reikalų ministerio dr. St. Haidzas \$3,900. Anksčiau iš to pat šaltinio buvo gavęs \$3,500. Šiuo metu choras ruošiasi ilgesnei koncertų kelionei Europoje.

Kada lankysite KARAVANĄ, užėikite pažūrėti, ką mes turime jums paruošę!

Tarptautinė prekyvietė: • daugelio kraštų dirbiniai • tarptautinė virimo mokykla • muzikinė programa Visa tai nemokamai nuo birželio 24 iki liepos 1 d. Be to, 100 parduotuvių, kur patogiai viską galite pirkti

DUFFERIN MALL Esame DUFFERIN gatvėje į pietus nuo BLOOR

SIBIRINĖS METINĖS

Sibirinių trėmimų metinės buvo prisimintos Toronto birželio 12 d., 8 v.v., anglikonų Sv. Pauliaus šventovėje. Dalyvaujant gausiai baltiečių visuomenėi (arti 1000), ekumeninės pamaldos buvo pradėtos inėsimu vėliavų — Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Jas inėšė baltiečių bendruomenių pirmininkai — p. Lupp, T. Kronbergs ir E. Cuplinskas. Vargonams grojant, įėjo procesija baltiečių dvasininkų — katalikų ir protestantų, vadovaujama latvių vyskupo A. Lūsio. Ekumeninės pamaldas pradėjo kun. Alg. Zilinskas, kuris jas ir organizavo. Turininga pamokslą anglų kalba pasakė estų kun. Andres Taul, primindamas ne tik Baltijos tragediją, bet ir vakariečių, t.y. laisvųjų kraštų atsakomybę. Pastarieji, nesirūpindami pavergtųjų laisvė bei talkindami pavergtėjui, ugdę pastarojo jėgas, kurios sudaro pavojų ir laisviesiems kraštams. Be to, buvo Sv. Rašo skaitymai, giesmės ir palaiminimas, kurį atliko latvių ev. liuteronų vysk. A. Lūsio. Giedojo ne tik visi pamaldų dalyviai, bet ir trys chorai — estų, latvių, lietuvių. Pastariesiems atstovavo Pri-

sikėlimo par. choras, vadovaujamas kun. Br. Jurksa. Jis pagiedojo “Kyrie” ir Dambrausko giesmę už tėvynę. Pamaldos baigtos tautiniais himnais. Kandaig lietuvių dalyvavimas nebuvo labai gausus, tai ir Lietuvių himno giedojimas nebuvo įspūdingas. Prisidėjo, žinoma, ir didelė šventovės erdvė, kurioje mūsų tautiečiai buvo plačiai išsisklaidę.

Iškilmėse dalyvavo ir svečių, jų tarpe min. dr. S. Haidzas, L. Zink ir keli protestantinių bendrijų atstovai.

Pamaldoms kun. A. Zilinsko iniciatyva buvo paruošta programa su atitinkamais tekstais, kuriais visi galėjo naudotis.

Šias ekumenines pamaldas plačiai aprašė dienraštis “The Toronto Star” VI. 13 laidoje ir reportažui davė antraštę: “800 prisiminė sovietinę Baltijos kraštų okupaciją”. Kiti laikraščiai taip pat aprašė.

Ateityje panašiose iškilmėse lietuviai turėtų gausiau dalyvauti — pasekti estų pavyzdžiu. Jei gali estai, gali ir lietuviai. Reikia tik daugiau dėmesio sibirinių trėmimų prisiminimui. D.

VI. Ramojus, žinomas “TZ” skaitytojams kaip kelių knygų ir įvairių reportažų autorius, rašęs savaitines žinias iš Čikagos lietuvių gyvenimo skyriuje “Čikagos lietuvių horizonte”, pradėjo spausdinti reportažų eilę “Drauge” apie savo kelionę į Toronto ir Montrealį. Keletą dienų viešėjęs abiejose vietovėse, prisirinko daug medžiagos apie Kanados lietuvių gyvenimą.

Inž. K. Astravas, “TZ” bendradarbis, dirbęs ir keliaves daugelyje pasaulio kraštų, grįžo į JAV-es. Tarnybos reikalais buvo atvykęs į Torontą, kur anksčiau yra gyvenęs ir studijavęs. Iš savo kelionių jis yra parašęs keletą įdomių rašinių, kurių dalis jau buvo išspausdinta “TZ”, kiti pasirodys vėliau.

Jau kuris laikas sėkmingai veikia R. Statulevičiaus krautu- vė “Vitality” (3288 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. Tel. 259-8364). Joje gaunama natūralaus maisto, vitaminų, kosmetikos ir įvairių dovanų, tinkamų visokiom progom.

Parkdale rinkiminyje apylinkėje į federacinį parlamentą kandidatoja dr. St. Haidzas ir Lubor Zink. Pirmasis yra lenkų kilmės liberalų partijos narys, medicinos daktaras ir daugiaakultūrių reikalų ministras, palaikęs glaudžius ryšius su lietuviu. Jo dėka visa eilė lietuvių samburių gavo finansinę paramą. L. Zink yra žurnalistas, konservatorių partijos narys, čekų tautybės, gerai pažįstas baltiečių problemas. Apie jas jis kartais parašo dienraštyje “The Toronto Sun”, kuriame pastoviai bendradarbiauja. Dr. St. Haidzas’ui išrinkti komitete dalyvauja ir 3 lietuviai: p. Aleknaite-Wierzycki, St. Jokūbaitis ir Algis Juzukonis.

P A D Ė K A

A + a Jonas Liauba

mirė 1974 m. kovo 29 d. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse balandžio 2 d.

Skausmo valandose, netekę mylimo vyro ir tėvelio, patyrėme iš savo artimųjų paguodos bei pagalbos. Dėkojame kun. P. Azubaliui, kun. J. Staškevičiui už visus religinius patarnavimus, vėrg. Br. Mackevičiui, dr. Skrinškui, karsto nešėjams, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems šv. Mišias, pareikštąs užuojautos žodžių ir raštu, visiems draugams ir pažįstamiems vienokių ar kitokių būdu prisidėjusiems prie laidotuvių.

Nepamiršime Jūsų niekad.

Nuliūdę: žmona K. Liaubienė sūnūs Jonas, Algis ir Petras Lietuvoje likę: motina, keturios seserys ir du broliai

A + A

BRONEI REKŠTIENEI

mirus, nuosirdžiai užjaučiu vyrą PRANA, dukrą JADVYGĄ, sūnų ANTANĄ su šeimomis —

Antanas Baublys, Eden, Ontario

A + A

EDMUNDUI PETRAVIČIUI

tragiškai mirus, tetai LIUDAI ir jos vyrui DAUNIAMS Otavoje, tėvams, seseriai ir močiutei jų dideliame skausme reikiame gilią užuojautą —

Liucija Skripkutė ir mamytė

A + A

VYTAUTUI ČESNAI

mirus, liūdinčius — žmoną LIUCIJĄ, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame —

Z. A. Petravičiai E. J. Steibliai

Kada lankysite KARAVANĄ, užėikite pažūrėti, ką mes turime jums paruošę!

Tarptautinė prekyvietė: • daugelio kraštų dirbiniai • tarptautinė virimo mokykla • muzikinė programa Visa tai nemokamai nuo birželio 24 iki liepos 1 d. Be to, 100 parduotuvių, kur patogiai viską galite pirkti

DUFFERIN MALL Esame DUFFERIN gatvėje į pietus nuo BLOOR

J. Šarapnickas J. Paukštys

MONTREALQUE

Skautų ir skaučių stovykla bus liepos 27 — rugpjūčio 10 d. “Baltijos” stovyklavietėje. Skaučių štabą abiem savaitėm sudarys: Irena Danytė iš Otavos, Daina Kerbelytė, Audra Zurekvičiūtė ir Rasa Lukoševičiūtė. Skautų štabas pirmajai savaitėi: Gintaras Bukis, Gintaras Nagys, Bronius Nėdvaras, Gytis Vazalinskas; antrajai savaitėi: Romas Otto, Gintaras Nagys, Juozas Piečaitis ir Gytis Vazalinskas. Kapelionu abi savaitės sutiko būti kun. Rafaelis Sakalas, OFM. “Neringos” skaučių ir “Geležinio Vilko” skautų tūntai kviečia visus skautus ir skaites dalyvauti. Visi registruojasi pas savo draugininkus, draugininkes ir tūntininkus. Nepriklausantieji skautų organizacijai kreipiasi pas E. Jurgutienę 626-7499 arba Romą Verbylą 254-4287.

Dr. Albertas Svičiulis, gydytojas, mikrobiologas iš Vilniaus, gilina studijas Montrealio mikrobiologijos institute. Jis yra gimęs Rygoje 1925 m. Studijavo Vilniaus un-te ir Čekoslovakijoje. Savo sritis mokslus dėsto Vilniaus un-te. Partijos narys. Gegužės mėnesį lankėsi Toronte, Kalgary, Vankuveryje.

“N. Lietuvos” spaudos bendrovės susirinkimas įvyko birželio 2 d. AV par. salėje. Jis prasidėjo valanda vėliau, nes laukta daugiau dalyvių. Jų vieniū nebuvo daug. Pirmininku buvo pakviestas V. Gruodis, sekretoriaus — P. Adamonis ir V. Pėteraitis. Laikraščio problemų svarstymas užtruko apie 4 valandas. Senoji valdyba, kuriai pirmininkavo L. Girinis ir Norvaiša, atstatastydino. Nauja valdyba sudaryta iš šių asmenų: V. Pėteraitis, Pr. Paukštaičio, J. Zabieliūsko, J. Aniolausko, Br. Bagdžiūno, B. Nagienės ir J. Stankaičio. Revizijos komisija: P. Adamonis, J. Adamonis ir J. Zavis.

“Lito” valdyba nutarė už vienerių metų terminuotus indėlius mokėti 10%, už dveju — 9,5% — ir trejų metų 9,0% palūkaną. Už taupamąsias sąskaitas nuo liepos 1 d. bus mo-

TORONTO, ONT.

Baigusis akademines studijas — Kęstučiui Čeponiui ir Julijui Puodžiukui jų tėvai bei šeimos suruošė mokslo užbaigtuves. K. Čeponis baigė elektronikos inžineriją Waterloo un-te, o J. Puodžiukas — mediciną Londone. K. Čeponiui ir jo žmonai užbaigtuvines vaišes buvo suruoštos Prisikėlimo Parodu salėje, J. Puodžiukui — Anapilijje. Vaisių dalyvių abiem akademikam linkėjo geros profesinės ateities ir lietuviškos širdies. K. Čeponis su žmona visus pavaišino ką tik iš Lietuvos atsivežtu raguoliu, kuris buvo tikra staigmena.

Mūsų Kredito Unijos nariui a + a ANTANINAI Remeikienei mirus, jos dukterims ELENAI ir SKOLASTIKAI bei artimiesiems nuosirdžiu užuojautą reiskia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos “Litas” valdyba

Greitas ir tikslus patarnavimas! Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B. GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC. 3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTURA TEL. 727-3120 6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781 Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilijų, atsakomybės, gyvybės draudimas

“LITAS”

ADRESAS: 1465 DE SEVE STRĖET MONTREAL QUE., H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UZ: Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namu inventorius apdrauda. Kreiptis: Gil Konstantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS 1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.